

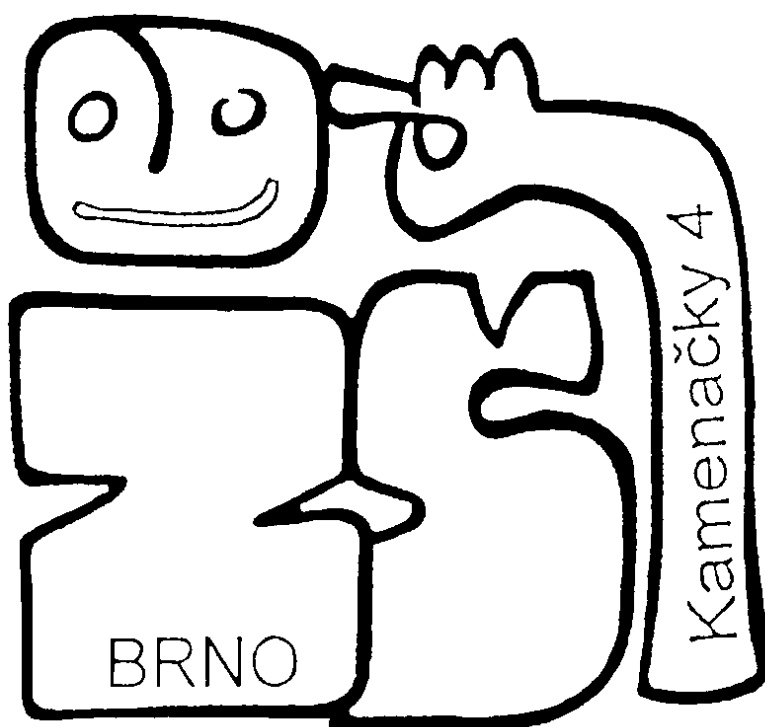
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Masarykovy základní školy

Brno, Kamenačky 3591/4

Škola se stoletou tradicí

Škola, která hledí do budoucnosti

platnost: od 1. 9. 2007

verze 10 - platnost: od 1. 9. 2025

Čj.: MZŠ 323/2025	Skartační znak/lhůta: A/5	Počet stran: 341	Pedagogická rada projednala dne: 20. 5. 2025
Spisový znak: 2.1	Vyřízeno: _____	Schválil: Mgr. Martina Zavřelová	Projednáno a schváleno Školskou radou MZŠ Kamenačky 4 dne: 26. 5. 2025

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	7
1.1	NÁZEV ŠVP	7
1.2	PŘEDKLADATEL A ZŘIZOVATEL	7
1.3	PLATNOST DOKUMENTU, VERZE	7
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	8
2.1	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY.....	8
2.2	VYBAVENÍ ŠKOLY	8
2.3	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	9
2.4	DLOUHODOBÉ PROJEKTY.....	9
2.5	SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY.....	11
2.5.1	<i>Třídní schůzky, hovorové hodiny, setkání s rodiči</i>	<i>11</i>
2.5.2	<i>Školská rada.....</i>	<i>11</i>
2.5.3	<i>Policie ČR, Městská policie.....</i>	<i>11</i>
2.5.4	<i>PPP, SPC, SVP, OSPOD.....</i>	<i>11</i>
2.5.5	<i>Oblast environmentální výchovy.....</i>	<i>11</i>
2.5.6	<i>Mezinárodní spolupráce</i>	<i>12</i>
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	13
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY.....	13
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	13
3.2.1	<i>Kompetence k učení.....</i>	<i>13</i>
3.2.2	<i>Kompetence k řešení problémů</i>	<i>14</i>
3.2.3	<i>Kompetence komunikativní</i>	<i>14</i>
3.2.4	<i>Kompetence sociální a personální.....</i>	<i>14</i>
3.2.5	<i>Kompetence občanské</i>	<i>14</i>
3.2.6	<i>Kompetence pracovní</i>	<i>14</i>
3.2.7	<i>Kompetence digitální</i>	<i>15</i>
3.3	ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	15
3.4	ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	16
3.5	KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ	17
3.6	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	17
4	UČEBNÍ PLÁN	22
4.1	TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU	22
4.1.1	<i>I. stupeň</i>	<i>22</i>
4.1.2	<i>II. stupeň</i>	<i>23</i>
4.2	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU.....	24
5	UČEBNÍ OSNOVY	25
5.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	25
5.1.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu.</i>	<i>25</i>
5.1.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu.....</i>	<i>26</i>
5.1.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	<i>26</i>
5.1.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	<i>28</i>
5.2	ANGLICKÝ JAZYK.....	53
5.2.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu:</i>	<i>53</i>
5.2.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu:.....</i>	<i>53</i>
5.2.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie:.....</i>	<i>54</i>
5.2.4	<i>Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:.....</i>	<i>56</i>
5.3	DRUHÝ CIZÍ JAZYK.....	66
5.3.1	<i>Německý jazyk</i>	<i>66</i>
5.3.1.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu:</i>	<i>66</i>

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

5.3.1.2	Organizační vymezení vyučovacího předmětu:	66
5.3.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie:	66
5.3.1.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:	68
5.3.2	<i>Ruský jazyk</i>	72
5.3.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	72
5.3.2.2	Organizační vymezení vyučovacího předmětu	72
5.3.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie	72
5.3.2.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	74
5.3.3	<i>Francouzský jazyk</i>	77
5.3.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	77
5.3.3.2	Organizační vymezení vyučovacího předmětu	77
5.3.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	77
5.3.3.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	79
5.4	MATEMATIKA	82
5.4.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	82
5.4.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	82
5.4.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	82
5.4.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	84
5.5	INFORMATIKA	113
5.5.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	113
5.5.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	113
5.5.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	113
5.5.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	115
5.6	PRVOUKA	131
5.6.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	131
5.6.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	133
5.6.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	133
5.6.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	135
5.7	PŘÍRODOVĚDA	143
5.7.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	143
5.7.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	143
5.7.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	143
5.7.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	145
5.8	VLASTIVĚDA	152
5.8.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	152
5.8.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	152
5.8.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	152
5.8.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	154
5.9	DĚJEPIS	160
5.9.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	160
5.9.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	160
5.9.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	160
5.9.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	162
5.10	OBČANSKÁ VÝCHOVA	172
5.10.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	172
5.10.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	172
5.10.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	172
5.10.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	175
5.11	FYZIKA	186
5.11.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	186
5.11.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	186
5.11.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	186
5.11.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	188
5.12	PŘÍRODOPIS	199
5.12.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	199
5.12.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	199
5.12.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	199

5.12.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	201
5.13	CHEMIE.....	214
5.13.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	214
5.13.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	214
5.13.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	214
5.13.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	216
5.14	ZEMĚPIS.....	222
5.14.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	222
5.14.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	222
5.14.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	222
5.14.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	224
5.15	HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	237
5.15.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	237
5.15.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	237
5.15.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	237
5.15.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	239
5.16	VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	247
5.16.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	247
5.16.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	247
5.16.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	247
5.16.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	249
5.17	TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	258
5.17.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	258
5.17.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	258
5.17.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	258
5.17.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	260
5.18	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	270
5.18.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	270
5.18.2	<i>Organizační vymezení</i>	270
5.18.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	270
5.18.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	272
5.19	PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	279
5.19.1	<i>Charakteristika vzdělávacího předmětu</i>	279
5.19.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	279
5.19.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	279
5.19.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	281
5.20	VOLITELNÉ PŘEDMĚTY.....	291
5.20.1	<i>Seminář z českého jazyka</i>	291
5.20.1.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	291
5.20.1.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	291
5.20.1.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	291
5.20.1.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	293
5.20.2	<i>Anglická konverzace</i>	296
5.20.2.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	296
5.20.2.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	296
5.20.2.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	296
5.20.2.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	298
5.20.3	<i>Německá konverzace</i>	301
5.20.3.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	301
5.20.3.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	301
5.20.3.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	301
5.20.3.4	<i>Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu</i>	303
5.20.4	<i>Seminář z matematiky</i>	307
5.20.4.1	<i>Charakteristika vyučovacího předmětu</i>	307
5.20.4.2	<i>Organizační vymezení vyučovacího předmětu</i>	307
5.20.4.3	<i>Výchovné a vzdělávací strategie</i>	307
5.20.4.4	<i>Vzdělávací obsah předmětu</i>	309
5.20.5	<i>Ekologie</i>	314

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

5.20.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	314
5.20.5.2	Organizační vymezení vyučovacího předmětu	314
5.20.5.3	Výchovné a vzdělávací strategie:	314
5.20.5.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	316
5.20.6	<i>Sportovní hry</i>	318
5.20.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	318
5.20.6.2	Organizační vymezení vyučovacího předmětu	318
5.20.6.3	Výchovné a vzdělávací strategie:	318
5.20.6.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	320
5.20.7	<i>Rukodělné praktikum</i>	322
5.20.7.1	Charakteristika vzdělávacího předmětu	322
5.20.7.2	Organizační vymezení vyučovacího předmětu	322
5.20.7.3	Výchovné a vzdělávací strategie	322
5.20.7.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	324
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	327
6.1	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	327
6.2	PODROBNOSTI O KOMISIONÁLNÍCH A OPRAVNÝCH ZKOUŠKÁCH	329
6.3	HODNOCENÍ A KLASIFIKACE CHOVÁNÍ ŽÁKŮ	330
6.4	HODNOCENÍ A KLASIFIKACE PROSPĚCHU ŽÁKŮ	332
6.5	AUTOEVALUACE ŠKOLY	340

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Masarykovy základní školy Brno, Kamenačky 3591/4

1.2 Předkladatel a zřizovatel

název školy: Masarykova základní škola, Brno, Kamenačky 3591/4

adresa škola: Kamenačky 3591/4, 636 00 Brno

ředitel školy: Mgr. Martina Zavřelová

kontakty: tel. 548 426 012 nebo 702 012 044

e-mail: sekretariat@zskamenacky.cz

web: www.zskamenacky.cz

IČ: 48510661

bankovní spojení: 19-5186500267/0100

IZO: 48 512 681

identifikátor právnické osoby: 600 108 571

koordinátor: Mgr. Jana Stratílková

název zřizovatele: Statutární město Brno, Městská část Brno-Židenice

adresa: Gajdošova 7, 615 00 Brno 7, 615 00 Brno

e-mail: info@zidenice.brno.cz

web: www.zidenice.cz

1.3 Platnost dokumentu, verze

Od 1. 9. 2007

Verze: 10, platnost od 1. 9. 2025

Podpis ředitele školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Masarykova základní škola, Brno, Kamenačky 3591/4 je školou plně organizovanou. Počet žáků se pohybuje mezi 370 až 400. V prvním až devátém ročníku otevíráme dvě třídy. Kapacita školy je dle rejstříku škol 400 žáků.

Součástí školy je školní družina s kapacitou 180 dětí, zařazených až v 6 odděleních dle naplněnosti, a školní klub, který organizuje využití volného času především pro žáky 2. stupně. Nabízená činnost se v něm mění podle zájmu dětí a kulturní a sportovní nabídky okolí.

Žáci naší školy pocházejí většinou ze spádové oblasti Brno – Židenice, v menší míře z nedalekých sídlišť Vinohrady, Líšeň a Slatina a z dalších částí Brna. Někteří žáci jsou mimobrněnský. Rodiče využívají velmi dobré dopravní dostupnosti školy a to jak MHD, tak individuální dopravou.

Dbáme na kvalitní výuku základních předmětů, v maximální míře posilujeme hodinovou dotaci českého jazyka a matematiky. Pokud to prostorové možnosti školy dovolují, rozdělujeme žáky při výuce jazyků, matematiky a českého jazyka na menší skupiny. Při výuce jazyků využíváme také hravou formu výuky včetně dramatiky – např. anglického či ruského divadla. Spolupracujeme s autorkami akreditovaných učebnic jazyků. Věnujeme zvýšenou pozornost také informatice, kterou vyučujeme od 4. ročníku.

Na druhém stupni mají žáci možnost si vybírat z povinně volitelných předmětů Anglická konverzace, Německá konverzace, Ekologie, Seminář z matematiky, Seminář z českého jazyka, Sportovní hry a Rukodělné praktikum. Jako druhý cizí jazyk si žáci mohou vybrat buď ruský, německý nebo francouzský jazyk. V případě zájmu nabízíme od 8. ročníku třetí cizí jazyk jako kroužek.

Naši žáci po skončení základní školy ve většině případů nacházejí uplatnění na středních školách, popř. v učebních oborech s maturitou, v menší míře potom také v učebních oborech bez maturity.

Přes nespornou náročnost požadavků pedagogů na výsledky výchovy a vzdělávání žáků se neztrácí ze zřetele vytváření příjemného a podnětného prostředí, pěkných osobních vztahů mezi žáky navzájem a mezi žáky a zaměstnanci školy. Důležité je pro všechny zaměstnance vytváření příjemného klima, které je předurčeno velikostí školy, počtem žáků ve třídách a v neposlední řadě i tradicí, kterou škola v Židenicích má.

2.2 Vybavení školy

Škola je situována v poměrně klidné oblasti Brna – Židenic, její velká část a hlavní vchody, leží na ulici Kamenačky s velmi slabou dopravou. Autorem návrhu nedokončeného projektu jedné z budov školy byl uznávaný Ing. arch. Oskar Poříška. Školní budovy jsou dvě, z roku 1906 a 1932, propojeny jsou spojovací chodbou. Toto uspořádání umožňuje oddělení tříd 1. a 2. stupně a tím vytvoření optimálních podmínek pro rozdílnou práci s dětmi různých věkových kategorií.

Součástí areálu je školní dvůr, který je využíván v jarních až podzimních měsících na výuku tělesné výchovy, družinou k odpoledním volnočasovým pohybovým aktivitám a v neposlední řadě žáky a učiteli k relaxaci v době mezi vyučovacími hodinami, popř. k netradičním formám výuky.

Z materiálního hlediska je škola vybavena dvěma počítačovými učebnami propojenými do sítě. Probíhá v nich výuka nejen informatiky, ale i dalších předmětů, jak to kapacity učeben umožňují. Jedna z těchto učeben je vybavena velkou interaktivní tabulí, druhá učebna je vybavena interaktivním panelem. Učitelé mohou využívat také mobilní počítačové učebny. Notebooky či chromebooky lze využít při výuce v kterékoli učebně. Škola prozatím disponuje několika interaktivními tabulemi, které jsou postupně nahrazovány interaktivními panely, které jsou běžně využívány ve všech předmětech. Mimo to jsou ve všech ostatních třídách

dataprojektory s buď s promítacím plátnem, nebo projekční plochou na keramické tabuli. Třídy s interaktivními panely slouží zároveň i jako odborné učebny jazyků. Ve škole jsou též vybavené učebny fyziky, chemie, a výtvarné výchovy. Je zde rovněž vybavená kuchyňka, keramická dílna s vypalovacími pecemi a hrnčířským kruhem, dále dílna pro pracovní činnosti, vybavená svěráky a potřebným nářadím.

Škola disponuje kapacitní páteční wi-fi sítí v obou budovách, serverovou a datovým centrem. Všichni vyučující mají k dispozici školní notebook či tablet a mohou se z kteréhokoliv místa ve škole i jejím blízkém okolí připojit na internet. Tyto přístroje jsou běžně propojovány s interaktivními tabulemi a dataprojektory.

Škola má jednu tělocvičnu z roku 1932, u níž byly v roce 2006 vybudovány šatny se sociálním zařízením. V roce 2017 byla dokončena její rekonstrukce. Kromě tělocvičny a dvora se k výuce tělesné výchovy využívá i blízký lesopark Bílá hora a venkovní hřiště TJ Sokola Brno Juliánov, v rámci vzájemné spolupráce.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen zkušenými i začínajícími pedagogy. Ve škole jsou obsazeny i všechny nutné pozice - výchovná poradkyně, preventistka sociálně patologických jevů, koordinátor ICT, koordinátor ŠVP, zástupce ředitele a ředitelka.. S výukou učitelům pomáhají asistenti pedagoga, kteří jsou přiřazováni do tříd dle aktuální potřeby na základě doporučení PPP především u žáků s autismem, poruchami učení a poruchami chování. Věkové složení pedagogických pracovníků je optimální od začínajících učitelů až po zkušené pedagogy s dlouholetou praxí na základní škole. Pedagogický sbor je smíšený s převahou žen v kolektivu. Všichni učitelé i vychovatelé jsou odborně i pedagogicky způsobilí a kvalifikovaní, popř. si doplňují potřebné vzdělání. Funguje u nás školní družina v čele s vedoucí vychovatelkou ŠD a ostatními vychovatelkami školní družiny.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno v souladu s plánem DVPP, charakteristickým znakem celého sboru je snaha o prohlubování odborného vzdělání a získávání nových informací a poznatků v oblasti pedagogické práce v celé její šíři. Výběr těchto aktivit je nutné provádět s ohledem na využitelnost nabytých poznatků ve výchovně vzdělávací praxi a v neposlední řadě na přidělené normativní finanční prostředky. Mezi priority patří především nové metody výuky, využití digitálních a multimediálních technologií, matematická a čtenářská gramotnost, sociální gramotnost, prevence sociálně patologických jevů, práce se žáky, kteří potřebují využít podpůrných opatření, práce s nadanými žáky, realizace projektů a projektových dnů, příprava žáků na účast v soutěžích a olympiádách a environmentální výchova.

2.4 Dlouhodobé projekty

Pravidelně zařazujeme projektovou výuku. Jedním z důvodů je, že tato metoda výuky a školní práce nabízí velmi intenzivní možnosti samostatné práce, plnění termínů, práce v týmu a možnosti závěrečné prezentace práce grafické i verbální. Popř. účast na zdokonalování pohybových dovedností a účast na sportovních soutěžích a aktivitách. Kromě toho jde o běžnou formu práce v týmu, která je základem práce na většině středních škol a v mnohých firmách.

Vánoční jarmark – jedná se o výrobu a prodej předmětů s vánoční tematikou; je to projekt probíhající v listopadu a prosinci, jehož cílem je rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a rozvíjet vlastní schopnosti.

Dílničky ŠD – rukodělné práce pro rodinné týmy dětí s rodiči ke svátku matek, k Vánocům a k velikonočním svátkům.

Karneval ŠD – klasické dětské karnevaly různě zaměřené, na které probíhá výroba kostýmů, masek i příprava vystoupení uvedeným způsobem

Den Země – vytváření postoje k životnímu prostředí v rámci environmentální výchovy. Je to projekt probíhající v březnu a dubnu.

Lyžařský výcvikový kurz 1. stupeň a 2. stupeň – projekty zaměřené na budování a prohlubování lyžařských dovedností – je vždy nabídnut a realizuje se v případě zájmu dětí a vhodných povětrnostních podmínek.

Společná charakteristika projektů

Aktivity potřebné k účasti v projektech podporují:

- osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání a sebepoznávání, sebepojetí a seberegulaci, sebeorganizaci, psychohygienu a kreativitu.
- sociální rozvoj - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikaci.
- morální rozvoj - řešení problémů, rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje.
- environmentální výchovu - vztah člověka k životnímu prostředí a vlastnímu zdraví, k osobnímu životnímu stylu,
- zvýšení konkurenceschopnosti,
- prevenci sociálně patologických jevů

Průběh aktivit

Aktivity jsou určeny pro všechny žáky školy s přihlédnutím k věkovým a zdravotním specifikům. Lyžařský kurz pro 2. st. se realizuje týdenním pobytem dle schváleného programu v tuzemských sportovních horských střediscích. Lyžařský kurz pro 1. st. se uskutečňuje mimo školu v zimním sportovním zařízení TJ Sokol Němčičky u Hustopečí. Součástí výcviku je lyžařský výcvik dle platných metodik. Nejde o celotýdenní pobytovou akci, ale o formu každodenního dojíždění do areálu. Součástí výcviku mohou být alternativní zimní aktivity. Aktivity se pravidelně opakují jednou za školní rok nebo dle zájmu dětí.

Přínos aktivit pro vzdělávací činnost

Aktivity mají následující přínosy v oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- vedou k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhají k zvládnutí vlastního chování
- přispívají k utváření dobrých mezilidských vztahů
- rozvíjejí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- umožňují získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací
- podporují dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny
- rozšiřují a prohlubují dovednosti potřebné pro orientaci ve společnosti

Aktivity mají následující přínosy v oblasti postojů a hodnot:

- pomáhají k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- vedou k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vedou k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívají k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhají primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
- zvyšují konkurenceschopnost
- zvyšují sebedůvěru a sebepoznání

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

2.5.1 Třídní schůzky, hovorové hodiny, setkání s rodiči

Třídní schůzky a hovorové hodiny se konají pravidelně 5krát ročně a slouží k podání informací o prospěchu a chování žáků. S jejich termínem jsou rodiče seznamováni již na začátku školního na první třídní schůzce a na internetových stránkách školy www.zskamenacky.cz. V případě nutnosti řešení konkrétních problémů v jednotlivých třídách svolává ředitel školy setkání vedení školy popř. učitelů s rodiči, na nichž se problémy otevřeně projednávají, a společně se hledá řešení konkrétní situace. Záležitosti týkající se jednoho dítěte řeší výchovná komise, kterou svolává výchovná poradkyně dle potřeby. Účastnit se jí mohou - vedení školy, pedagogové, rodiče, žák a dle potřeby poradenský odborník, pracovník OSPOD apod.

2.5.2 Školská rada

V souladu s platnými právními normami pracuje ve škole devítičlenná Školská rada při MZŠ Brno, Kamenačky 3591/4. Schůzky školské rady probíhají pravidelně, minimálně dvakrát ročně. Školská rada a vedení školy vyjadřují shodu v koncepčních záměrech rozvoje Masarykovy ZŠ.

2.5.3 Policie ČR, Městská policie

Spolupráce s oběma subjekty probíhá v průběhu celého školního roku. Městská policie pomáhá při výuce dopravní výchovy - formou besed a přednášek pro žáky 1. stupně přímo ve škole nebo na dopravním hřišti, kde si žáci mohli své teoretické poznatky vyzkoušet v praktických výukových lekcích (soutěž Empír-cyklista). MP dohlíží také na bezpečnost žáků při cestě do a ze školy.

V rámci prevence kriminality pracovníky PČR i MP využíváme ke konzultacím a při řešení závažných případů chování našich žáků. Zde je třeba připomenout především blízké kontakty se služebnou PČR na tř. Kpt. Jaroše. Tamější policisté přicházejí do školy nejen řešit konkrétní případy, ale též na besedy.

2.5.4 PPP, SPC, SVP, OSPOD

V oblasti výchovy a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) Brno. Dále je navázána úzká spolupráce se Speciálně pedagogickými centry (SPC) Štolcova a Ibsenova.

Spolupracujeme také se Středisky výchovné péče (SVP), zejména SVP Veslařská a SVP Kamenomlýnská. Velmi dobrou spolupráci má škola i s OSPOD.

2.5.5 Oblast environmentální výchovy

Naši žáci pravidelně v rámci výuky navštěvují programy ve Středisku ekologické výchovy Lipka a Lesní jezírko v Soběšicích, Přírodovědecké stanice Kamenačky a ZOO Brno. Využíváme také Environmentální oddělení firmy Sako, které pro žáky chystá zajímavé přednášky spojené s ukázkami jejich činnosti. Školní projekty s ekologickou tematikou vhodně doplňují celoroční výuku.

2.5.6 Mezinárodní spolupráce

Naše škola navázala spolupráci s polskou základní školou Primary School No. 3, Gniezno, Polsko (Szkoła podstawowa no. 3, Gniezno, Polska). Naším cílem jsou pravidelná setkání učitelů a žáků při sportovních či poznávacích akcích. Návštěvy by se pravidelně střídaly, jednou by se konaly v Polsku, jednou v Brně-Židenicích. Rozvoj této mezinárodní spolupráce je ale závislý na aktivním přístupu a znalosti cizích jazyků našich učitelů a spolupráci se zřizovatelem, ÚMČ Brno-Židenice, který akce podporuje finančně a pomáhá při jejich organizaci. Naši žáci Gniezno již několikrát navštívili v rámci projektu Erasmus+.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Škola využívá svá specifika a charakteristické podmínky, které ji odlišují od ostatních škol, a tím se profiluje především na:

- Menší školu s individuálním hlubším poznáním všech žáků
- Kvalitní zvládnutí cizích jazyků v rámci možností základní školy, položení základu konverzace, tedy použití cizího jazyka v praxi, a to již od 1. ročníku
- Dobré zvládnutí stěžejních předmětů a konkurenceschopnost našich žáků při dalším studiu
- Práci s žáky, kteří potřebují podpůrná opatření
- Práci s nadanými žáky
- Důraz na praktickou stránku výuky a její využití v praxi v rámci exkurzí, naučných výletů a předmětových projektů
- Multikulturní výchovu a toleranci k národnostním menšinám
- Výuku informatiky, základů programování a využití běžných elektronických přístrojů
- Využívání multimediální prostředků, interaktivních tabulí, webových přístupů a aplikací k rozšíření atraktivity výuky
- Výuku praktických dovedností v práci se základním nářadím, nástroji a materiály ve školních dílnách
- Využití keramické dílny
- Využívání kulturně sociálního prostředí města
- Environmentální výuku a soulad s přírodou s využitím snadno dostupných přírodních rezervací a chráněných krajinných oblastí a spolupráci s Přírodovědnou stanicí DDM
- Bohatou nabídku mimoškolní činnosti

3.2 *Výchovné a vzdělávací strategie*

Cíleným působením učitelů a ostatních pedagogických pracovníků pomáháme žákům utvářet základní hodnoty a dovednosti důležité pro jejich osobnostní rozvoj, který je charakterizován klíčovými kompetencemi. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, tvoří základ pro celoživotní učení, vstup do života a pracovního procesu. Klíčové kompetence se navzájem prolínají, mají nadpředmětovou podobu. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

3.2.1 Kompetence k učení

Vedeme žáky k dlouhodobé práci na osvojení znalostí, vyhledávání a třídění informací a posouzení vlastního učení.

Vytváříme základní studijní návyky, přibližujeme dětem metody a způsoby učení, vhodně žáky motivujeme problémovými otázkami.

Ukazujeme žákům cíl a smysl učení, budujeme pozitivní vztah k učení a jeho smysl pro budoucnost.

Zapojujeme žáky do soutěží a olympiád.

Vytváříme podmínky pro realizaci vlastních nápadů, projektů a referátů. Umožňujeme diskuze o nich.

3.2.2 Kompetence k řešení problémů

Společně s žáky hledáme vhodná řešení problémů a úloh, více způsobů řešení, a ověřujeme jejich správnost. Ukazujeme, kde hledat informace, jaká volit řešení a vytrvale hledat konečné řešení.

Diskutujeme s žáky o příčinách chyb a možnostech jejich odstranění.

Vedeme děti k aktivnímu podílu na všech fázích přípravy daných úkolů.

Učíme děti kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, která je potřeba taky umět obhájit. Snažíme se, aby si uvědomovali zodpovědnost za svá rozhodnutí a činy.

3.2.3 Kompetence komunikativní

Vyžadujeme v hodinách kultivované, věcné a srozumitelné vyjadřování ústní i písemné.

Nasloucháme žákům a vedeme je k tomu, aby i oni uměli naslouchat, diskutujeme s nimi a řídíme tuto diskusi vhodným směrem.

Učíme je využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolním světem.

Podporujeme vztahy ve třídách a mezi třídami. Snažíme se, aby si uvědomovali důležitost komunikace při soužití s okolím.

3.2.4 Kompetence sociální a personální

Používáme práci ve skupinách a dbáme na střídání rolí.

Podporujeme zdravé sebevědomí a sebeúctu a vedeme žáky k ocenění práce druhých.

Vedeme žáky ke zdvořilosti, respektu a toleranci k druhým.

3.2.5 Kompetence občanské

Vlastním příkladem vedeme žáky k projevům slušného chování.

Otevřeně diskutujeme individuální rozdíly.

Podporujeme zájem o dění ve městě a blízkém okolí školy.

Vedeme žáky k respektování tradic a kulturních hodnot.

Snažíme se, aby chápali ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovali se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti,

3.2.6 Kompetence pracovní

Vytváříme prostředí základních pracovních a hygienických návyků.

Učíme je používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, plnit závazky, dodržovat vymezená pravidla.

Nabízíme širokou škálu mimoškolních aktivit a tím umožňujeme profilaci žáků.

Snažíme se, aby se orientovali v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru.

Výuku doplňujeme o projekty, exkurze a praktické ukázky užití získaných vědomostí.

3.2.7 Kompetence digitální

Učíme běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.

Rozvíjíme práci s daty. Žák, získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Vedeme k tvorbě a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů a také vyjadřování za pomoci digitálních prostředků.

Podporujeme žáky ve využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Dlouhodobě pracujeme na pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme se s novými technologiemi, kriticky hodnotíme jejich přínosy a reflektujeme rizika jejich využívání.

Výukou rozvíjíme prevenci proti situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

3.3 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce, speciálního pedagoga, příp. školního psychologa. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhá konzultace s jednotlivými vyučujícími. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující žáka. PLPP obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu. PLPP vyhodnocuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem, příp. speciálním pedagogem nebo školním psychologem nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření (PO). Pokud PLPP není účinný, je doporučeno vyšetření v ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů. Třídní učitel při sestavování IVP dále spolupracuje s výchovným poradcem, příp. speciálním pedagogem nebo školním psychologem. IVP má písemnou podobu. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a podepsání informovaného souhlasu zákonného zástupce s poskytováním navržených podpůrných opatření, případně žádosti zákonných zástupců

žáka o IVP (součást doporučení). IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ a žádosti zákonných zástupců žáka. S konečnou podobou IVP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka, všichni vyučující žáka a pracovník ŠPZ. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP je vyhodnocován na konci školního roku. V průběhu školního roku probíhají v rámci třídních schůzek a hovorových hodin konzultace IVP se zákonnými zástupci žáka.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Minimální doporučená úroveň bude na základě doporučení ŠPZ rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory na Metodickém portále RVP.CZ a na portále EDU.CZ.

Pedagogická intervence

V případě potřeby je realizována u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami případně u žáků ohrožených školním neúspěchem pedagogická intervence - vzdělávání uzpůsobené specifickým žákem ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku. PI vedou vyučující daných předmětů.

Speciálně pedagogická péče

Na základě doporučení ŠPZ realizujeme u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami předmět speciálně pedagogické péče zaměřený na reedukaci vzdělávacích obtíží. SPP vede speciální pedagog nebo školní psycholog.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje naše škola s PPP Brno - především s pracovišti Kohoutova, Hybešova a Sládkova, dále se SPC Štolcova a Ibsenova a SVP Veslařská.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním metodikem prevence, speciálním pedagogem a školním psychologem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, příp. speciálním pedagogem a školním psychologem, a dále se školským poradenským zařízením. PLPP má písemnou podobu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující žáka. Naplňování cílů PLPP vyhodnocuje třídní učitel ve spolupráci se členy školního poradenského pracoviště (ŠPP) nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími žáka, s výchovným poradcem, příp. speciálním pedagogem a školním psychologem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a podepsání informovaného souhlasu zákonného zástupce s poskytováním navržených podpůrných opatření, případně žádosti zákonných zástupců žáka o IVP (součást doporučení). IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce žáka. S IVP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka, všichni vyučující žáka a ŠPZ. V průběhu školního roku je IVP pravidelně konzultován se zákonným zástupcem žáka v rámci třídních schůzek a hovorových hodin. IVP může být upravován a doplňován v průběhu školního roku. IVP je vyhodnocen na konci školního roku.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných naše škola spolupracuje s PPP Brno.

Zodpovědné osoby a jejich role:

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných koordinuje naše školní poradenské pracoviště ve složení: výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog a školní psycholog.

3.5 Kariérové poradenství

Kariérové poradenství ve škole zajišťuje výchovná poradkyně. Ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přijímacího řízení k dalšímu vzdělávání žáků. Shromažďuje informační materiály o středních školách a prezentuje je žákům. Organizuje besedy žáků se zástupci škol, návštěvu Informačního poradenského střediska pro volbu povolání na Úřadu práce ČR a návštěvu Veletrhu středních škol. Dále organizuje informativní schůzku pro rodiče vycházejících žáků a poskytuje individuální konzultace žákům i zákonným zástupcům. Volba povolání se rovněž vyučuje v 8. ročníku v rámci předmětu Pracovní činnosti.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do jednotlivých předmětů.

Průřezová témata podle RVP ZV:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání				INF	INF	M ČJ Z PČ PŘ INF	M ČJ Z PČ PŘ INF	M ČJ Z PŘ CH	M ČJ Z PŘ CH
Sebepoznání a sebepojetí			AJ	VV AJ	AJ	VV AJ	VV AJ	PŘ AJ	VV OV AJ
Seberegulace a sebeorganizace						F INF	F	PČ F	OV F
Psychohygiena				TV	TV	TV	TV INF	TV OV PŘ	TV
Kreativita					PČ	VV OV INF	VV AJ INF	VV Z M INF	VV F INF
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	PRV		AJ	AJ	AJ	Z AJ	VV ČJ AJ	Z PČ ČJ	OV
Mezilidské vztahy			TV					Z	OV
Komunikace		PRV	ČJ AJ	ČJ AJ	PČ AJ	OV VV Z AJ HV F	OV VV Z AJ F	Z AJ F	ČJ VV Z AJ PČ F
Kooperace a kompetice	TV					M TV	M TV	M TV	M TV ČJ
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				INF	INF	Z	M	Z OV	M OV

								M	
Hodnoty, postoje, praktická etika			PRV			TV	TV	Z CH OV TV	D TV OV

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	PRV					OV	OV	Z OV	Z OV
				ŽÁKOVSKÝ PARLAMENT					
Občan, občanská společnost a stát				VL		Z OV	Z OV	Z OV	Z OV
Formy participace občanů v polit. životě				VL		OV		Z D	Z OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL		VV		Z D	VV OV

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímají	PRV		AJ PRV	AJ VL	AJ VL	AJ ČJ Z INF	Z ČJ	AJ RJ NJ Z	AJ RJ NJ Z ČJ OV
Objevujeme Evropu a svět				VL	HV	AJ	HV Z AJ INF	AJ Z PŘ NJ RJ	OV Z AJ NJ RJ
Jsme Evropané					VL	ČJ	D VV	Z D	AJ D

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference			PRV	VL VV		TV D Z	TV Z	TV AJ RJ PŘ Z	TV AJ Z VV INF
Lidské vztahy	PRV			TV	TV	OV	OV	OV	OV
Etnický původ				VL		OV	D	Z PŘ AJ	Z D
Multikulturalita			AJ	AJ	AJ INF	AJ ČJ	VV NJ AJ	NJ AJ RJ Z ČJ	NJ AJ RJ Z
Princip sociálního smíru a solidarity	PRV	PRV					Z	Z	Z OV

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		PRV VV	PRV PČ	VL PČ	VV PČ	Z PŘ VV	PŘ F	Z	Z PŘ
Základní podmínky života			PRV	VL	VL	F PŘ Z		F CH	F PŘ CH Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				VL	VV	F Z	D F VV	F Z	PŘ CH Z

Vztah člověka k prostředí			PRV	TV	TV	TV	TV VV	TV F CH Z	TV F VV PŘ CH Z
---------------------------	--	--	-----	----	----	----	----------	--------------------	--------------------------------

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				TV	INF ČJ TV	AJ	AJ RJ NJ OV	VV AJ PČ	ČJ VV AJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ	ČJ		OV PČ		ČJ F
Stavba mediálních sdělení					INF	INF	INF		ČJ AJ
Vnímání autora mediálních sdělení		VV		HV		VV HV INF	VV	ČJ VV	ČJ F VV AJ INF
Fungování a vliv médií ve společnosti		PRV			INF	PČ	VV OV INF	Z VV	Z VV
Tvorba mediálního sdělení				ČJ	INF ČJ	AJ INF	AJ NJ INF	AJ NJ VV INF	AJ NJ VV HV INF
Práce v realizačním týmu						F	F	F	VV F
						ŠKOLNÍ PARLAMENT			

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

4.1.1 I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	38	5
	Anglický jazyk	0+2	0+2	3	3	3	13	4
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4	4+1	23	3
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	1+1	2+1	-	-	7	2
	Přírodověda	-	-	-	1+1	2	4	1
	Vlastivěda	-	-	-	1+1	2	4	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Celková časová dotace		21	22	24	25	26	118	
Z toho DČD								16

4.1.2 II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3+1	4+1	4	4+1	18	3
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0
	Druhý cizí jazyk	-	2	2	2	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	3+1	4	4+1	4+1	18	3
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	1+1	2	2	1+1	8	2
	Občanská výchova	1	1	1	1	4	0
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	1+1	2	2	8	2
	Chemie	-	-	2	1+1	4	1
	Přírodopis	1+1	1+1	2	2	8	2
	Zeměpis	1+1	2	1+1	1	7	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
	Výchova ke zdraví	1	1	-	-	2	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	-	3	0
Volitelný předmět		-	-	0+1	0+2	3	3
Celková časová dotace		28	30	32	32	122	
Z toho DČD							18

4.2 *Poznámky k učebnímu plánu*

Celková povinná časová dotace je pro 1. stupeň 118 hodin, z toho disponibilní časová dotace je 16 hodin. Pro 2. stupeň je povinná časová dotace 122 hodin, z toho DČD 18 hodin.

Vyučovací předměty Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda zahrnují vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Vyučovací předmět Občanská výchova zahrnuje vzdělávací obor Výchovu k občanství a spolu s dějepisem je tak naplněn obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda obsahuje předměty fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis

Druhý cizí jazyk nabízíme: Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk.

Povinně volitelné předměty jsou dotovány z disponibilní časové dotace v celkovém rozsahu 3 hodiny. Žáci mají možnost vybrat si z těchto nabízených volitelných předmětů: Seminář z matematiky, Seminář z českého jazyka, Anglickou konverzaci, Sportovní hry, Ekologii, Německou konverzaci, Rukodělné praktikum. Tyto předměty jsou nabízeny v 8. ročníku po 1 hodině týdně, v 9. ročníku 2 hodiny týdně. Povinně volitelný předmět bude otevřen při dostatečném počtu zájemců a dle personálního obsazení vyučujícími. Další podrobnosti jsou uvedeny v části charakteristika u jednotlivých předmětů.

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.

Ve výuce si žáci osvojují jazykové, komunikační a literární znalosti, kterých využívají nejen ve svých mluvených a písemných projevech, ale i v ostatních školních předmětech a ve svém dalším občanském, osobním a profesním životě. Výuka se dělí na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu.

Jazyková pomáhá žákům adekvátně a správně užívat jazykových prostředků v jejich mluvených a písemných projevech.

Komunikační a slohová výchova připravuje žáky na to, aby dokázali reagovat vhodně, věcně a jazykově správně v různých komunikačních situacích.

V literární výchově při práci s uměleckými i jinými texty v tištěné i elektronické podobě si žáci osvojují dovednosti potřebné pro porozumění textu, pochopení jeho významu a smyslu.

1. stupeň

Ve výuce českého jazyka a literatury na 1. stupni je kladen důraz především na:

- výuku čtení zvolenou metodou
- výuku psaní zvoleným typem písma
- osvojení základních pravopisných jevů
- vhodné užívání jazykových prostředků
- základy práce s literárním textem
- rozvíjení čtenářských dovedností
- poznávání základních literárních druhů na základě četby
- rozvíjení základních komunikačních a slohových žánrů

2. stupeň

Na 2. stupni je výuka rozdělena do tří tematických oblastí:

- Jazyková výchova – žáci získávají základy systematického jazykového vzdělávání potřebného pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání, prohlubují si obecné intelektové dovednosti, např. porovnávají různé jevy a jejich shody a odlišnosti, snaží se je třídit, učí se vyhledávat a ověřovat potřebné informace v literatuře, slovnících, encyklopediích, v tištěné podobě i na internetu. Jazyková výchova také vede ke zvládnutí pravidel pravopisu a jejich aplikace v písemném projevu, rozlišování spisovného a nespisovného jazyka. Žák by se měl naučit účelně pracovat s Pravidly českého pravopisu.
- Komunikační a slohová výchova – žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně mluvit a psát, učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky s ohledem na situaci a prostředí. Učí se rozumět různým typům textů v tištěné i elektronické podobě, posuzovat jejich obsah a dokázat na ně reagovat.
- Literární výchova – žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, učí se formulovat vlastní názory na přečtené dílo, rozvíjejí své vlastní čtenářské návyky a schopnosti. Žák by měl být schopen přednést přečtený text a vlastními slovy vyjádřit své pocity z přečteného textu. Měl by se naučit pracovat ve skupině podílet se na společné práci.

5.1.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Český jazyk je vyučován ve všech ročnících na 1. a 2. stupni. Časová dotace v 1., 2. a 3. ročníku je po 8 vyučovacích hodinách, ve 4. a 5. ročníku po 7 vyučovacích hodinách (český jazyk je v 1. – 5. ročníku posílen vždy 1 disponibilní hodinou). Časová dotace na 2. stupni činí v 6. ročníku 4 hodiny (z toho 1 hodina disponibilní), v 7. ročníku 5 hodin (z toho 1 hodina disponibilní), v 8. ročníku 4 hodiny, v 9. ročníku 5 hodin (z toho 1 hodina disponibilní). Vyučování probíhá v kmenových třídách. Příležitostně je možné využít výukové programy v počítačové učebně, v multimediální učebně a také je možné použít interaktivní tabuli. Alespoň jednou za rok probíhá výuka ve školní knihovně nebo v městské knihovně.

5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění její významu a smyslu
- motivuje žáky, aby si vedli portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře
- využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit
- vede žáky k systematické práci s informacemi
- vede žáky k používání pravidel v praktickém životě
- vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadávání vhodných úloh zaměřených na řešení jazykových problémů vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení
- cíleně zapojuje žáky do řešení školních projektů, žáky zapojuje tak, aby byly využity co nejvíce jejich individuální dovednosti a schopnosti

Kompetence komunikativní

Učitel

- navozuje různé modelové komunikační situace a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporuje zájem o četbu
- podněcuje žáky k formulaci a prezentaci vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příležitost, aby žáci mohli diskutovat ve skupinách i v rámci celé třídy
- vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- vede žáky k tomu, aby dokázali naslouchat jeden druhému, aby dokázali prosadit svůj názor a vzájemně se tolerovat
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- naučí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel

- využívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur
- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity

Kompetence pracovní

Učitel

- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce
- vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní

Kompetence digitální

Učitel

- pomáhá žákům využívat digitální technologie pro usnadnění práce, pro zkvalitnění výsledků své práce
- vede žáky k využívání digitálního zařízení při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- učí žáky získávat a vyhledávat informace

5.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura – 1. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<i>Jazyková výchova</i>			
ČJL-3-2-01 Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká • Správně čte, vyslovuje a napíše jednotlivá písmena a hlásky • Rozlišuje a vyjmenuje samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky • Zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek 	Písmena a hlásky Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek, souhláskových skupin, velká písmena na začátku věty a správné označení konce věty, odlišení dlouhých a krátkých samohlásek, modulace souvislé řeči, tempo, intonace, přízvuk, Hlásky a slabiky	VV 4 AJ 3
ČJL-3-2-02 Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	<ul style="list-style-type: none"> • Přiřadí slova opačného významu, vyhledá slova nadřazená, podřazená a souřadná • Rozlišuje větu, slovo, správně napíše větu 	Věta, slova a slovní význam Věta – vyjadřování ústní a písemné Abeceda a písmo	
ČJL-3-2-07 Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací 	Mluvíme ve větách, druhy vět podle postoje mluvčího	

vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • Správně používá interpunkční znaménka 		
<p>ČJL-3-2-08 Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ů/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a v místních pojmenování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje a odůvodňuje i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Určí pozici ú/ů a správně napíše do neúplných slov • Správně napíše vlastní jméno, jména osob, zvířat a místních pojmenování 	<p>Psaní y – ý po tvrdých souhláskách. Psaní i – í po měkkých souhláskách. Slova se skupinami dě, tě, ně Slova se skupinami bě, pě, vě, mě</p>	
<p>ČJL-3-2-03 Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. ČJL-3-2-05 Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Používá správné gramatické tvary 	Tvary slov	
<p>ČJL-3-2-04 Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná podstatné jméno a sloveso, dokáže vyjmenovat slovní druhy. Přiřadí k jednotlivým slovním druhům příklady • Poznává podstatné jméno • Správně napíše názvy osob, zvířat věcí. Určí pád, číslo, rod podstatného jména • Vyhledává v textu přídavná jména 	<p>Podstatná jména Přídavná jména Slovesa Ostatní slovní druhy</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Poznává sloveso. Určí osobu, číslo a čas u sloves • Určí slovní druhy - předložky a spojky, poznává předložky a umí je napsat s podstatným jménem 		
Porovnává významy slov zvláště slova souznačná, protikladná a příbuzná	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady slov souznačných, protikladných a příbuzných a používá je ve větě 	Nauka o slově	
Porovnává, třídí slova podle zobecněného významu	<ul style="list-style-type: none"> • Třídí slova do významových okruhů, • vybraná slova užívá ve větách 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-06 Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	<ul style="list-style-type: none"> • Určí druh věty a přiřadí správné znaménko za větou. Rozliší věty jednoduché a souvětí 	Věta jednoduchá a souvětí	
Odůvodňuje i, y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje obojetné souhlásky • Zdůvodní a doplní i, y po obojetných souhláskách uvnitř slov 	Vyjmenovaná slova	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • Skládá slabiky, slova, čte slabiky, slova a jednoduché věty. • Hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací 	Základy techniky mluveného projevu Praktické čtení Zdokonalování techniky čtení, intonace, frázování a přízvuku	

Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none"> • Užívá přiměřené tempo a přízvuk • Rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat. • Žák používá techniku plynulého a výrazného čtení s porozuměním • Dodržuje základní komunikační pravidla 		
ČJL-3-1-03 Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje v mluveném projevu základy techniky dýchání a tvoření hlasu 	Zdvořilý rozhovor s partnerem	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ČJL-3-1-04 Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<ul style="list-style-type: none"> • Pečlivě vyslovuje, správně artikuluje, tvaruje ústa při výslovnosti samohlásek a souhlásek. 	Rozvoj zrakového a sluchového vnímání hlásek	
ČJL-3-1-05 V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje v hlasových a dechových cvičeních správné návyky a vhodné tempo 	Praktické naslouchání, zdvořilé vyjádření kontaktu	
ČJL-3-1-06 Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorně vnímá mluvené pokyny přiměřené jeho chápání a snaží se je splnit • Rozlišuje psací a tiskací písmena 	Psaní slov, správné spojování Správně spojuje písmena a slabiky Opis, přepis Plynulé čtení, znalost orientačních prvků v textu Pozdrav	

<p>Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy Porozumí písemným pokynům nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby, dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět • Rozlišuje orientační prvky v textu. Dokáže se v mluveném projevu vyjádřit v závislosti na komunikační situaci 	<p>Oslovení Omluva Prosba</p>	
<p>ČJL-3-1-07 Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje základní komunikační pravidla • Žák se dokáže v mluveném projevu vyjádřit v závislosti na komunikační situaci 	<p>Stručná reprodukce Vyprávění jednoduchého děje Respektování rolí mluvčího a posluchače</p>	
<p>ČJL-3-1-08 Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Postupně uplatňuje základní hygienické návyky • Dbá v písemném projevu na hygienu zraku, zacházení s grafickým materiálem, na techniku psaní, úhlednost a čitelný projev 	<p>Psaní krátkých vět. Dodržování správných návyků Správná poloha sešitu Správné sezení Úhlednost a čitelnost písemného projevu</p>	
<p>ČJL-3-1-09 Píše správné tvary písmen a číslic, spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev. ČJL-3-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže psát správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky a kontroluje vlastní písemný projev 	<p>Správné tvary písmen a číslic, kontrola vlastního písemného projevu</p>	

Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení			
ČJL-3-1-11 Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivně se zapojuje do vypravování podle obrazového materiálu 	Vypravování podle obrázků Posloupnost děje	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<ul style="list-style-type: none"> • Tvořivě se zapojuje do činností s literárním textem • Přednese báseň. • Reprodukuje krátký text 	Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka)	VV 3 HV 1, 2, 3, 4, 5
ČJL-3-3-02 Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří svými slovy pocity z přečteného textu • Vyjádří svými slovy zážitek a pocity z přečtené ukázky 	Zážitkové čtení a naslouchání	
ČJL-3-3-03 Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá rozdíl mezi prózou a veršovaným textem. • Rozliší báseň a prózu, objasní základní literární pojmy • Objasní základní literární pojmy, určí naučný a umělecký text 	Pohádka a veršovaná pohádka	
ČJL-3-3-04 Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> • Přečte určenou roli, doplní do textu vynechaná slova, vytvoří vlastní ukončení děje 	Zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače	

	<ul style="list-style-type: none"> • Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text • Vybere vhodný nadpis • Dokončí započatý děj 		
--	--	--	--

Český jazyk a literatura - 2. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<i>Jazyková výchova</i>			
ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. 	Nauka o slově	
ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	<ul style="list-style-type: none"> • určí kořen slova, předponu, příponu a koncovku 	Slovo a jeho stavba, kořen slova, předpona, přípona a koncovka	
ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. ČJL-5-2-08	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a třídí slova podle společných znaků, zařadí slova k jednotlivým slovním druhům, rozliší slova ohebná a neohebná, rozlišuje a skloňuje přídavná jména podle vzoru, 	Tvarosloví, přídavná jména, slovesa, zájmena, číslovky	AJ 3,4

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	určuje osobu číslo a čas u sloves, rozezná druhy zájmen, skloňuje vybraná zájmena, vyhledá v textu číslovky a určí jejich druh		
ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	<ul style="list-style-type: none"> používá správné spojovací výrazy, doplní vhodné spojovací výrazy 	Věta jednoduchá a souvětí, spojování vět v souvětí	
ČJL-5-2-04 Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	<ul style="list-style-type: none"> rozezná slova spisovná, nespisovná, slova citově zabarvená. 		
ČJL-5-2-09 Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní a doplní správně koncovky přičestí činného v přísudku, aplikuje pravidla přísudku činného s podmětem 	Shoda přísudku s holým podmětem	
ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> správně napíše začátek a konec věty, rozliší větu jednoduchou a souvětí, zdůvodní psaní čárek v souvětí, dokáže vyjádřit graficky stavbu souvětí 	Stavba věty, věta jednoduchá souvětí a spojování vět v souvětí	AJ 4
ČJL-5-2-05 Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje znalosti při vyhledávání podmětu a přísudku v jednoduchých větách, vyznačí graficky základní skladební dvojici 	Stavba věty, podmět a přísudek, shoda přísudku s podmětem	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> dokáže se v mluveném projevu vyjádřit v závislosti na komunikační situaci, rozlišuje orientační prvky v textu 	Čtení jako zdroj informací, tiché čtení, hlasité čtení, vyhledávací čtení, kontrola porozumění	
ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	<ul style="list-style-type: none"> třídí podstatné a okrajové informace, zaznamenává formálně správně podstatné informace, dodrží v písemném projevu formální úpravu 	Čitelný a přehledný písemný projev, vyhledávací čtení, jednoduchý záznam, vyplňování jednoduchých dotazníků, dopis, popis	AJ 5 MED – interpretace vztahů mediálních sdělení a reality
ČJL-5-1-04 Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	<ul style="list-style-type: none"> reaguje otázkami přiměřené náročnosti, dodržuje základní komunikační pravidla, zapamatuje si a reprodukuje podstatná fakta 	Čtení úryvku z české i světové literatury, zájmové čtení, volná reprodukce, vyhledávací čtení, cvičení paměti	
ČJL-5-1-03 Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	<ul style="list-style-type: none"> dokončí jednoduchý text a doplní jej podle smyslu 	Čtení úryvku z české i světové literatury	
ČJL-5-1-05 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	<ul style="list-style-type: none"> vyzkouší v konkrétní situaci základní komunikační pravidla 	Zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače	
ČJL-5-1-06 Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná záměr reklamy 	Konkrétní příklady reklamy	MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

ČJL-5-1-07 Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje se vhodnými jazykovými i mimojazykovými prostředky řeči 	Zdvořilé vystupování, mimika gesta, verbální a nonverbální kontakt mluvčího a posluchače.	MED – tvorba mediálních sdělení
ČJL-5-1-08 Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí jazykové cítění při rozlišování spisovných a nespisovných výrazů 	Slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená	
ČJL-5-1-09 Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	<ul style="list-style-type: none"> • formálně správně upraví přiměřený text 	Adresa, blahopřání, dopis, popis, omluva, pozdrav z prázdnin, vyprávění a vyplňování jednoduchého dotazníku	
ČJL-5-1-10 Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržováním časové posloupnosti	<ul style="list-style-type: none"> • správně upraví přiměřený text, sestaví osnovu, dodrží části (úvod, stať, závěr) a uspořádá text do odstavců 	Vypravování	MED – tvorba mediálních sdělení
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže na základě dojmů z četby vytvořit záznam, pozná rozdíl mezi básní a prózou 	Poezie (verš, rým, přirovnání), próza (povídka, bajka), spisovatel, básník, ilustrátor	
ČJL-5-3-02 Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje vlastními slovy obsah přečteného textu, napíše vlastní literární text 	Přednes vhodných literárních textů	

ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje typ literární ukázky, určí naučný a umělecký text 	Naučný a umělecký text	
ČJL-5-3-04 Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	<ul style="list-style-type: none"> identifikuje základní literární pojmy 	Drama, bajka, pověst, pohádka a divadelní představení	AJ 4,5 VL 4,5

Český jazyk a literatura: 6. - 9. ročník, II. stupeň ZŠ

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<i>Jazyková výchova (6.roč.)</i>			
Žák: ČJL-9-2-01 Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> poznává zvláštnosti české výslovnosti (spodoba), znělosti, znělé a neznělé hlásky; uvědomuje si důležitost spis.výslovnosti; přijímá kritiku a snaží se neopakovat chyby; pozoruje nespis.a chybné výrazy v projevu spolužáků 	Zvuková stránka jazyka	OSV – rozvoj schopností poznávání
ČJL-9-2-02			

<p>Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slov. zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémech</p>			
<p>ČJL-9-2-03 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-05 Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>ČJL-9-2-06 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí ČJL -9-2 -07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfológický i syntaxický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se zákl. jazyk. příručkami; orientuje se v nich; vyhledává hesla; pracuje se zkratkami; užívá tyto příručky při tvorbě vlastních textů • charakterizuje jednotlivé druhy slov; určí mluv. kategorie; tvoří spis. tvary slov a vhodně je používá; chápe rozdíl mezi abstraktním a konkrétním podst. jm. apod.; přiřadí příd. jm. k jednotl. vzorům; blíže určuje zájmena a číslovky; osvojuje si spis. tvary slovesa být v podmíň. způsobu • rozpoznává základní a rozvíjející větné členy; poznává funkci jednotl. slov větě; nakreslí graficky schéma věty; rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • rozumí pravidlům pro psaní i/y (shoda, příd.jm, podst. jm. apod.),mně/mě/záj. já, stupňování příd. jmen apod., 	<p>Pravidla českého pravopisu; Slovník spisovné češtiny; Stručná mluvnice česká Tvarosloví – podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa Větné členy, grafické znázornění věty jednoduché Opak. vyjmenovaných slov Podstatná jména obecná a vlastní, tvary podstatných jmen podle vzorů, přídavná jména – pravopis, psaní mě/mně, zdvojené souhlásky, shoda podmětu s přísudkem, rozvrstvení národního jazyka</p>	<p>Z 8 MKV - Multikultura</p>

<p>ČJL-9-2-08 Rozlišuje spis. jazyk, nářečí a obec. češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<p>mn/n, velkých písmen; tato pravidla uplatňuje při psaní diktátů, doplň. cv. i při tvorbě vlastních textů</p> <ul style="list-style-type: none"> určuje vrstvy čes. jaz.; poznává krásu naší mateřštiny; obohacuje si slov. Zásobu o nářečí; poznává ovlivnění jazyka prostředím 		
<i>Komunikační a slohová výchova</i>			
<p>Žák: ČJL-9-1-01 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnávání s dostupnými informačními zdroji</p>			
<p>ČJL-9-1-02 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03 Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-04 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazyk. prostředky vhodnými pro dané komunikační situace</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyplňuje jednoduché formuláře; seznamuje se s běžnými tiskopisy, dotazníky, pracuje s internetem; napíše zprávu, oznámení, vzkaz, inzerát; vyhledává informace v denním tisku, vyjadřuje se k jednotlivým zprávám 	<p>Vyplňování jednoduchých tiskopisů; jednoduché komunikativní žánry; internet a mobilní telefon</p>	<p>F 9, PČ 6</p>

<p>ČJL-9-1-05 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně používá spisovné jazyk. prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a rozumí rozdíl mezi dopisem osobním a úředním; chápe rozdíl mezi spisovnými a nespisovnými jazykovými prostředky, vhodně odhaduje jejich užití; napíše osobní a úřední dopis vypráví jednoduchý příběh podle osnovy a obrázku; dokončí příběh; vypráví spolužákům svůj vlastní zajímavý zážitek; sestavuje osnovu příběhu 	<p>dopis vypravování</p>	
<p>ČJL-9-1-07 Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-08 Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<ul style="list-style-type: none"> naslouchá spolužákovi, zaujímá určitý postoj a pokouší se obhájit svůj názor, učí se diskutovat poznává důležitost stručného výtahu a výpisků pro studium; vystihne podstatu textu; rozeznává hlavní myšlenky textu; orientuje se v odborném textu 	<p>Komunikace výtah; výpisky</p>	
<p>ČJL-9-1-09 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10</p>	<ul style="list-style-type: none"> pozoruje předměty, obrazy, postavy, krajiny a všimá si zásadních rozdílů; popíše města a předměty s blízkým vztahem; napíše krátký souvislý text, postupuje od celku k 	<p>Popis</p>	

<p>Využívá poznatků v jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>detailnímu; rozpoznává v textu výrazné stylistické nedostatky</p>		
<p><i>Literární výchova</i></p>			
<p>Žák: ČJL-9-3-01 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • převypravuje vlastními slovy úryvek (ukázkou); určuje hlavní myšlenku textu; diskutuje se spolužáky o svých pocitech z četby; všímá si souvislostí i rozdílů v jednotlivých textech • vypravuje spolužákům o filmovém či divadelním představení; sděluje obsah knihy, kterou právě přečetl; vyslovuje svůj názor na společně shlédnuté umělecké dílo (obraz, socha) • vymyslí neobvyklou pohádku o obvyklé pohádkové postavě; napíše krátkou báseň na zadané téma • seznamuje se se starověkou i antickou literaturou; vyjmenuje řecké bohy; přednáší referát o řeckém dramatu (řecké filosofii); přečte si některou z řeckých bájí a sdělí své poznatky 	<p>Pohádka, báje a pověsti, dobrodružné příběhy Literatura pro děti a mládež pohádka (o čertovi, o vodníkovi, apod.); básnička (rytmus a rým); lidová slovesnost: hádanky, říkadla, slovní hříčky starověká a antická literatura (Epos o Gilgamešovi, Bible, Homér, řecké drama, řeckí filozofové, římská literatura); staré řecké báje a pověsti; bohové; literatura pro děti a mládež</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá D 6 EGS – Jsme Evropané</p>

	spolužákům; uvědomuje si důležitost antické literatury a kultury pro dnešní dobu; čte doporučenou literaturu a vede si o ní záznam		
ČJL-9-3-08 Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	<ul style="list-style-type: none"> • přečte si ukázky z poezie, prózy i dramatu s jedním tématem; sděluje spolužákům své pocity po četbě dalších ukázek 		
<i>Jazyková výchova (7.roč.)</i>			
Žák: ČJL-9-2-02 Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. ČJL-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravopisné jevy morfologické • odvozuje dle pravidel podstatná jména, přídavná jména, slovesa • rozlišuje slova ohebná a neohebná • vyjmenuje druhy zájmen • rozlišuje spojky souřadící a podřadící • uvádí příklady částic ve větách • určuje mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů 	Tvarosloví ohebné slovní druhy, důraz na slovesa neohebné slovní druhy	OSV – rozvoj schopností poznávání
ČJL-9-2-03 Samostatně pracuje s Pravidly české pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	<ul style="list-style-type: none"> • chápe přenášení pojmenování • používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova 	Slovní zásoba význam slova slova jednoznačná, mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma	

	<ul style="list-style-type: none"> • tvoří k daným slovům synonyma • uvědomuje si rozdíl mezi homonymy a slovy mnohoznačnými 		
<p>ČJL-9-2-06 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché • vhodně užívá věty oznamovací, rozkazovací a žádací • rozliší věty dvojčlenné a jednočlenné • vhodně se zeptá pomocí věty hlavní a pozná druh vedlejší věty 	<p>Skladba</p> <p>základní a rozvíjející větné členy druhy vět podle postoje mluvčího věty dvojčlenné a jednočlenné druhy vedlejších vět</p>	
<p>ČJL-9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-05 Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na příkladech běžné pravopisné jevy i výjimky • uplatňuje své znalosti v diktátech a pravopisných cvičeních 	<p>Pravopis (opakování) vyjmenovaná slova koncovky podstatných a přídavných jmen shoda podmětu s přísudkem</p>	
<i>Komunikační a slohová výchova</i>			
<p>Žák: ČJL-9-1-05 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady 	<p>Popis</p> <p>Charakteristika (přímá, nepřímá)</p>	VV 9,7

<p>jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikační záměru ČJL-9-1-09 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ČJL-9-1-08 Využívá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby • dokáže chápat literární text jako zdroj informací, formuluje vlastní názory • učí se formulovat hlavní myšlenky textu • po přečtení textu pochopí hlavní myšlenky a zformuluje je do stručného výtahu • napíše žádost o přijetí na střední školu, žádost o exkurzi • vyjmenuje náležitosti, které má žádost obsahovat • vytvoří svůj životopis 	<p>Referát Výtah, výpisky Žádost Životopis</p>	<p>OSV – poznávání lidí Pč 8</p>
<p><i>Literární výchova</i></p>			
<p>Žák: ČJL-9-3-01 Uceleně reprodukuje text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. ČJL-9-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury • formuluje vlastní názory na přečtený text • orientuje se v základních literárních pojmech (viz. učivo) 	<p>Bajky Pohádky Pověsti, kroniky Balady a romance Cestopisy</p>	<p>D 7 EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

<p>Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text 		
<p><i>Jazyková výchova (8.roč.)</i></p>			
<p>Žák: ČJL-9-2-01 Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-03 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spis. češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o slovanských a světových jazycích 	<p>obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka) slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování) tvarosloví (slovesa)</p>	<p>OSV – rozvoj schopností a poznávání MKV - Multikultura</p>

Rozlišuje spis. jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití			
ČJL-9-2-04 Správně třídí slov. druhy, tvoří spis. tvary slov a vědomě již používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotl. druhy slov • vysvětluje rozdíl mezi dokonavým a nedokonavým videm • tvoří správně vidové protějšky 	slovní druhy (opak.) slovesný vid	
ČJL-9-2-05 Využívá znalostí v jazykové normě při tvorbě vhodných jazyk.projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje správnost přečteného textu • opravuje nesmyslné nebo stylisticky chybné věty • dbá na srozumitelnosti sdělení 	souvětí souřadné a podřadné	
ČJL-9-2-06 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • určuje druhy vedlejších vět • ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché • rozeznává větné členy • rozpoznává rozdíl mezi významovými poměry • určuje souvětí podřadné a souřadné • píše správně čárky v souvětí 	skladba (věta jednoduchá a souvětí) významové poměry mezi větnými členy, vedlejšími větami a hlavními větami souvětí podřadné a souřadné interpunkce v souvětí	
<i>Komunikační a slohová výchova</i>			
Žák: ČJL-9-1-01 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení,	<ul style="list-style-type: none"> • používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar • rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení 	charakteristika literární postavy výklad úvaha (aktuální témata) řečnictví	OSV – poznávání lidí

<p>ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnávání s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-06 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních prostředků řeči</p> <p>ČJL-9-1-10 Využívá poznatků v jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písem. projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osob. zájmů</p> <p>ČJL-9-1-08 Využívá základy studijního čtení- vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace • ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu • uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu 		
<p><i>Literární výchova</i></p>			
<p>Žák: ČJL-9-3-07 Uvádí základní liter. směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-01 Uceleně reprodukuje přečtený text,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s vybranými představiteli světové literatury • všímá si hrdinství, statečnosti, moudrosti, ale i zbabělosti a závisti dávných hrdinů a dokládá v textu • sděluje své dojmy z četby 	<p>renesance a humanismus baroko, klasicismus národní obrození a 1. pol. 19. století literatura 2. pol. 19. století (májovci, ruchovci, lumírovci,</p>	<p>MED – vnímání autora, mediálních sdělení D 8</p>

<p>Jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL . 9-3-02 Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL – 9-3-03 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, názory na umělecké dílo ČJL-9-3-06 Rozlišuje zákl.liter.druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvádí jejich výrazné představitele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a dokládá ukázkami z textu autorův pohled na realitu • charakterizuje jednotlivá období vývoje literatury • uvědomuje si význam spisovatelů pro formující se národní vědomí • přednese referát o vybraném autorovi a jeho tvorbě • charakterizuje pomocí ukázek epigram, satiru, baladu, romanci, román • vysvětlí pojmy: jamb, trochej, daktyl 	<p>realismus) a literatura přelomu 19. a 20. stol. Liter.teorie: epigram, satira, pohádky (opak.), balada, romance, román, cestopis jamb, trochej, daktyl</p>	
<p><i>Jazyková výchova (9.roč.)</i></p>			
<p>Žák: ČJL-9-2-02 Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. ČJL-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. ČJL-9-2-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění • rozlišuje spisovnou češtinu od hovorové • rozezná nářečí • určuje mluvnické kategorie u slovních druhů • určuje druhy souvětí • poměry mezi hlavními větami • ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí 	<p>Obecné poučení o jazyce – původ a základy vývoje češtiny Slovní zásoba – homonyma, synonyma, antonyma Tvarosloví – vlastní jména a názvy Skladba – souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu</p>	<p>Z 8, ČJ 6 OSV – rozvoj schopností poznávání</p>

<p>Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. ČJL-9-2-06 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. ČJL-9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. ČJL-9-2-08 Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní její užití.</p>			
<i>Komunikační a slohová výchova</i>			
<p>Žák: ČJL-9-1-01 Odlíší ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-02 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění • chápe roli mluvčího a posluchače • dodržuje zásady dorozumívání – komunikačním normy • vyjádří ústně i písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty • zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu 	<p>Úřední písemnosti</p> <p>Reportáž, cestopisy</p> <p>Diskuze</p> <p>Sdělovací prostředky</p> <p>Výstavba a členění textu</p>	<p>Z 8</p> <p>OSV – komunikace VV 9 OSV – kooperace a kompetice</p> <p>OV 6,7 VV 7,8,9, HV 7</p>

<p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-04 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. ČJL-9-1-07 Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. ČJL-9-1-09 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p>		<p>Funkční styly</p> <p>Úvaha</p>	<p>MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MED – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MED – Stavba mediálních sdělení</p>
<p><i>Literární výchova</i></p>			
<p>žák: ČJL-9-3-04 Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních literárních směrech 20. století • má přehled o významných představitelích české a světové literatury 	<p>Literatura 1. poloviny 20. století- česká i světová meziválečná poezie meziválečná próza odraz války v literatuře odraz války v dramatické tvorbě</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá MED – Vnímání autora mediálního sdělení</p>

<p>ČJL – 9-3-05 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>ČJL – 9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.</p> <p>ČJL-9-3-07 Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>ČJL-9-3-08 Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.</p> <p>ČJL-9-3-09 Vyhledává informaci v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení • formuluje vlastní názory na umělecké dílo • zpracovává referáty z různých informačních zdrojů 	<p>Literatura 2. poloviny 20. století oficiální literatura exilová literatura samizdatová literatura moderní román</p>	<p>HV 8,9</p>
---	---	--	---------------

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Anglický jazyk je na naší škole vyučován povinně již od prvního ročníku. Pro aktivní komunikaci v tomto jazyku slouží na naší škole britský model.

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjet schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využít ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Na prvním stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytvoření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení.

Cílem předmětu na 1. stupni je poskytnout žákům základní slovní zásobu včetně běžných konverzačních frází. Pomocí jednoduchých textů si žáci osvojují čtenářské dovednosti a rozvíjí schopnost psát. Hodiny jsou vyplněny zábavnými aktivitami, hrami, písněmi a říkadly. Dítě především poslouchá, mluví, opakuje. Učí se rozumět pokynům učitele. Výuka gramatiky probíhá současně s utvářením jednoduchých vět. Zdokonalují se faktické znalosti (poslech, čtení s porozuměním, komunikace, ústní i písemný projev).

Druhý stupeň navazuje na první stupeň, procvičuje se větná skladba, čtení a poslech s porozuměním a také komunikační schopnosti.

Na 2. stupni se věnuje pozornost rozvoji řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tzn. dovednosti mluvení a psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Žáci jsou vedeni k užívání ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi. V tomto období jsou zdokonalovány znalosti zejména v oblastech poslechu, čtení s porozuměním, písemného projevu i vlastní komunikace.

Předmět směřuje k tomu, aby byli žáci schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s reáliemi a kulturou zemí, kde se hovoří anglicky, vede žáky k toleranci k jiným rasám a národům.

5.2.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Časové vymezení vyučovacího předmětu na 1. stupni má časovou dotaci 1. ročník 2 hodiny týdně (obě jsou disponibilní dotace), 2. ročník 2 hodiny týdně (obě jsou disponibilní dotace), 3 vyučovací hodiny týdně jsou pak ve 3., 4. a 5. ročníku. Časové vymezení vyučovacího předmětu na 2. stupni má časovou dotaci 3 vyučovací hodiny týdně.

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenové třídě, jazykové učebně nebo v multimediální a počítačové, učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny v závislosti na počtu žáků a organizaci výuky. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích).

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou s ohledem na probírané učivo začleněny okruhy průřezových témat osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, enviromentální výchova, mediální výchova.

5.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie:

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence učení:

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, audio-orální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích apod.) aby lépe pochopili nové informace
- učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové portfolio
- využívá hudební a filmovou produkci, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace)
- zadáváním vhodných úloh na podporování psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdílly zaznamenaly a dále s nimi pracovali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- používá audio a video nahrávky, aby s žáky procvičil porozumění mluvenému slovu
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznání kultury, zvyků a tradic anglicky mluvících zemí
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- podporuje žáky v používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- zařazuje různé typy úkolů, kde žák vytváří a upravuje digitální obsah

5.2.4 Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Anglický jazyk - 1. období (1. - 3. ročník)

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP:	Školní výstupy:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy, Průřezová témata:
<p><u>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 1. období</u> :</p> <p>Řečové dovednosti:</p> <p>Žák:</p> <p>CJ-3-1-01</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně <p>CJ-3-1-02</p>	<p>DOVEDNOSTI A SCHOPNOSTI:</p> <p>Produktivní: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte a vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova – reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu – pojmenuje věci, které jsou mu blízké, a napíše je – píše jednoduchá slova a věty dle předlohy a přečte je <p>Interaktivní: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz (na jméno, věk osoby apod.) 	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • říkanky, básně, písně • komiksy • chanty • e-mail <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdravy • představování se • poděkování • pokyny a příkazy ve škole • jednoduchá žádost • krátké odpovědi • telefonování <p>Tematické okruhy:</p>	<p>• Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Člověk a jeho svět (PRV 1-2) • Evropa a svět nás zajímá (PRV3) <p>• Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka <p>• Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jazyk a jazyková komunikace (ČJ 1-3)

<ul style="list-style-type: none"> – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal <p>CJ-3-1-03</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu <p>CJ-3-1-04</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu <p>CJ-3-1-05</p> <ul style="list-style-type: none"> – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení <p>CJ-3-1-06</p> <ul style="list-style-type: none"> – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> – klade krátké ANO/NE otázky k ověření správnosti svého odhadu <p>Receptivní: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům učitele – reaguje na jednoduché každodenně užívané příkazy a žádosti – s pomocí učitele vyhledá slovíčka ve slovníčku učebnice 	<ul style="list-style-type: none"> – abeceda – číslovky 1-20 – základní barvy – školní potřeby a třída – vybraná domácí zvířata – nálady a pocity – rodina – obličej a tělo – můj pokoj – oblečení – dětské nápoje a jídlo – hračky – osobní údaje – svátky <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sloveso TO BE – sloveso HAVE GOT – množné číslo – osobní / přivlastňovací zájmena – přivlastňovací pád – přídavná jména – člen určitý a neurčitý 	
---	---	---	--

Anglický jazyk – 2. období (4.-5. ročník)

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP:	Školní výstupy:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy, Průřezová témata:
<p><u>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – 2. období:</u></p> <p>Poslech s porozuměním: Žák:</p> <p>CJ-5-1-01</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností <p>CJ-5-1-02</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>CJ-5-1-03</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a 	<p>DOVEDNOSTI A SCHOPNOSTI:</p> <p>Produktivní: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – přečte nahlas a srozumitelně krátký text obsahující známou slovní zásobu – odpoví na otázky vztahující se k textu – napíše pohlednici/jednoduchou zprávu – pozdraví a rozloučí se – srozumitelně čte jednoduchý text se známou slovní zásobou – vyplní osobní údaje ve formuláři 	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • říkanky, básně, písně • komiksy • chanty • leták, plakát • krátký neformální dopis, pohlednice • jednoduchý popis • e-mail • jednoduché pokyny k textu <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozdravy, blahopřání – žádost, poděkování – pokyny a příkazy ve škole – oslovení – představování se – telefonování – krátké odpovědi 	<ul style="list-style-type: none"> • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímají (VL 4-5) • Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> • multikulturalita (INF 5) • Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání a sebepojetí (VV 4) • poznávání lidí • komunikace (ČJ 4; PČ 5)

<p>zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Mluvení: Žák:</p> <p>CJ-5-2-01</p> <ul style="list-style-type: none"> – se zapojí do jednoduchých rozhovorů <p>CJ-5-2-02</p> <ul style="list-style-type: none"> – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>CJ-5-2-03</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním: Žák:</p> <p>CJ-5-3-01</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém 	<ul style="list-style-type: none"> – odpoví na krátkou jednoduchou zprávu – napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi – ústně i písemně reprodukuje hlavní myšlenky textu s pomocí obrázků nebo osnovy – na základě poslechu krátké konverzace shrne její obsah písemně i ústně <p>Interaktivní: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na čas / odpoví kolik je hodin – účastní se jednoduchého rozhovoru na jemu známé téma <p>Receptivní: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – abeceda – číselky 1 – 100 (tisíc, milion) – domov a rodina – škola / školní třída – záliby a volný čas – názvy povolání – lidské tělo – jídlo – oblékání – nákupy – bydliště (město x venkov) – dopravní prostředky – kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) – zvířata – příroda – počasí – zdraví/nemoc – sport – hračky 	
--	--	---	--

<p>textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>CJ-5-3-02</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Psaní: Žák:</p> <p>CJ-5-4-01</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života <p>CJ-5-4-02</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní osobní údaje do formuláře 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí hledané informaci v nahrávce • rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně • vyhledá známá slova a věty v jednoduchých textech • přiřazuje známá slova a věty k obrázkům • vyhledá neznámá slova v (obrázkovém) slovníku • nalezne známá slova a věty v jednoduchých textech • rozumí krátkým jednoduchým pokynům v textu • rozumí krátkému textu s obrázky např. letáku, plakátu, blahopřání • vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce 	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> – člen určitý /neurčitý – přivlastňovací pád – množné číslo podstatných jmen – vybraná přídavná jména – zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací) – vazba „THERE IS/ARE“ – předložky místa /času – tvoření rozkazu – určování času – to BE – to HAVE x HAVE GOT – LIKE – CAN – otázky s tázacím výrazem (what, where, why apod.) – přítomný čas prostý – přítomný čas průběhový <p>Zvuková a grafická podoba jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fonetické znaky (pasivně) – základní výslovnostní návyky – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	
---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> v jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích práce se slovníkem <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
--	---	--	--

Anglický jazyk - 6. – 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP:	Školní výstupy:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata:
<p>Poslech s porozuměním: Žák: CJ-9-1-01</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých 	<p>Poslech s porozuměním: Žák:</p>	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> referát (na známé téma) ilustrované příběhy, komiksy písně 	<p>OSOBNOSTÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> Sebepoznání a sebepojetí VV - 6,7,9

<p>poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>CJ-9-1-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>Mluvení: Žák:</p> <p>CJ-9-2-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích <p>CJ-9-2-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech <p>CJ-9-2-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním informacím s vizuální oporou učebnice - vystihne hlavní myšlenku - nalezne odpovědi na otázky, podstatnou informaci či specifickou informaci - rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma - rozumí jednoduché konverzaci, která obsahuje známou slovní zásobu - rozumí podstatě ústního a projevu na známé téma, které obsahuje neznámou slovní zásobu <p>Ústní projev: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svými slovy vypráví jednoduchý příběh - ústně sestaví otázku, žádost a prosbu - zeptá se na popis cesty, na vhodný typ dopravy a na časové údaje - omluví se, odpoví na omluvu - vyjádří souhlas a nesouhlas 	<ul style="list-style-type: none"> - dopis, e-mail - zjednodušená literární díla - jednoduché vyprávění - detailní popis (osob, věcí, událostí) <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formální a neformální pozdravy - jednoduchá prosba, žádost, omluva - souhlas, nesouhlas - pozdravy a seznámení - plány do budoucna a rozhodnutí - návrhy a nabídky - poděkování, reakce na poděkování - navrhování, přijímání a odmítání návrhů - formální a neformální žádost, zpráva - příkazy, zákazy a rady - žádost o pomoc a službu <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslovky 1-1000 - osobní údaje - jídelníček a stravovací návyky 	<p>PŘ - 8 OV - 9</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kreativita VV – 7 <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání lidí Z 6 VV 7 ČJ 7 - Komunikace OV, VV, Z, HV, F - 6 OV, VV, Z, F - 7 Z, F - 8 ČJ, VV, Z, PČ, F - 9 <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají ČJ, Z - 6 RJ, NJ, Z - 8 RJ, NJ, Z, ČJ, OV - 9 - Objevujeme Evropu a svět HV, Z - 7 Z, PŘ, NJ, RJ - 8 OV, Z, NJ, RJ - 9 - Jsme Evropané D - 9 <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p>
---	---	---	--

<p>místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>Čtení s porozuměním: Žák:</p> <p>CJ-9-3-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <p>CJ-9-3-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> - požádá kamaráda o pomoc, nabídne ji - adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích např. ve škole, v obchodě, v hovoru s kamarádem - aktivně diskutuje na známé téma a vyjadřuje svůj názor - umí o něco požádat a reagovat na žádost - dokáže jednoduše vyjádřit svůj názor a reagovat na názory ostatních - ovládá výslovnost obtížných hlásek a slovních spojení - ovládá frázování, větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči, pro zajištění plynulosti čtení <p>Čtení s porozuměním: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vystihne hlavní myšlenku textu - nalezne odpovědi na otázky, podstatnou informaci či specifickou informaci - rozumí podstatě písemného projevu na známé téma, které 	<ul style="list-style-type: none"> - denní režim - zboží v obchodě - volný čas a záliby - vyjádření data, narozeniny, měsíce v roce - škola - zvířata - člověk a jeho popis - základní zdravotní péče - můj život a události v mém okolí - širší příbuzenské vztahy - sporty a volný čas - prázdniny a dovolená - dopravní prostředky - místní údaje a časové údaje - bydlení (části a vybavení domu/bytu) - domácí práce - příroda a počasí - zeměpisné názvy - cestování - kultura (hudba, literatura, film, divadlo) - škola a školní pravidla v různých zemích - zaměstnání - přátelství, domov, rodina - rodokmen - zdravý životní styl/péče o zdraví - volba povolání - móda a módní trendy 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulturní diference TV,RJ,PŘ,Z - 8 TV,Z,VV - 9 - Etnický původ Z,PŘ - 8 - Multikulturalita ČJ - 6 VV,NJ - 7 NJ,RJ,Z,ČJ - 8 NJ,RJ,Z - 9 <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení RJ,NJ,OV - 7 VV,PČ - 8 ČJ,VV - 9 - Stavba mediálních sdělení ČJ - 9 - Vnímání autora mediálních sdělení ČJ,F,VV - 9 - Tvorba mediálního sdělení NJ,INF - 7 NJ,VV - 8 NJ,VV,HV - 9
---	---	--	---

<p>Psaní Žák:</p> <p>CJ-9-4-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři <p>CJ-9-4-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>CJ-9-4-03</p>	<p>obsahuje neznámou slovní zásobu</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně vyhledá význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku - využívá různé jazykové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem - pracuje s různými typy textů (např. s vybraným adaptovaným literárním dílem) - pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací (např. s internetem, encyklopedií apod.) - odhadne význam nových slov a frází v přiměřeně obtížném textu a z kontextu - rozezná fonetické symboly - ovládá fonetickou transkripci vybraných slov <p>Písemný projev: Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nákupy - věci denní potřeby - pocity, nálady - vnitřní a vnější charakteristika člověka - životní prostředí - příroda a město - společnost a její problémy - moderní technologie a média - reálie zemí příslušných jazykových oblastí <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člen určitý / neurčitý - užití členů s vlastními jmény a zeměpisnými názvy - počitatelnost podstatných jmen se SOME/ANY + pravidla používání - přídavná jména a příslovce a jejich stupňování - pořadí rozvíjejících přídavných jmen - zájmena v pozici podmětu a předmětu - řadové číslovky - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - minulý průběhový čas 	
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - napíše kamarádovi jednoduchý e-mail o sobě a svých zálibách - po vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne hlavní informace - předá základní informace o sobě, své rodině a škole - napíše jednoduchý text o svém oblíbeném filmu, hudební skupině a knize - samostatně shrne obsah mluveného či čteného textu - pro vyjádření využívá adekvátních gramatických struktur, lexikálních a jiných jazykových prostředků - písemně předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů - sestaví souvislý přiměřeně dlouhý text na známé téma - ovládá psaní malých a velkých písmen - ovládá dělení slov a základy interpunkce - ovládá pravopisné změny osvojených slov a tvarů 	<ul style="list-style-type: none"> - minulý čas prostý - vybraná nepravidelná slovesa - vazba TO BE GOING TO - budoucí čas (WILL) - MUST X HAVE TO - předpřítomný čas - vyjádření modality pomocí SHOULD, WOULD, MIGHT, COULD - trpný rod - vazba LIKE + ING - předložky místa a času - 1. a 2.podmínková věta - spojky - AND, BUT, BECAUSE, WHILE, IF apod. - výslovnost všech hlásek a slovních spojení - stavová slovesa - abstraktní podstatná jména - částice TOO/ENOUGH - příslovce častosti děje - fonetická transkripce (pasivně) 	
---	--	---	--

5.3 Druhý cizí jazyk

5.3.1 Německý jazyk

5.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a realizuje se ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování, skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce, práce se slovníkem a autentickými materiály. Výuka je zaměřena na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen důraz na dialogy, čtení s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány časopisy, audionahrávky a videonahrávky.

Prioritou výuky je rozvíjet schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využít ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

5.3.1.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Německý jazyk se vyučuje v rozsahu 2 hodiny týdně v 7., 8., 9. ročníku. Výuka německého jazyka probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně nebo v multimediální a počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny v závislosti na počtu žáků a organizaci výuky. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích).

5.3.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie:

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence učení:

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, audio-orální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, apod.) aby lépe pochopili nové informace
- učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové portfolio
- využívá hudební a filmovou produkci, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace)
- zadáváním vhodných úloh na podporování psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdílly zaznamenali a dále s nimi pracovali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- používá audio a video nahrávky, aby s žáky procvičil porozumění mluvenému slovu
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při neporozumění cizojazyčnému výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznání kultury, zvyků a tradic německy mluvících zemí
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků

Strategie vedoucí ke kompetenci digitální:

Učitel:

- Pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

5.3.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Německý jazyk: 7. – 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP:	Školní výstupy:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy, Průřezová témata:
<p><u>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:</u></p> <p>Poslech s porozuměním: Žák:</p> <p>DCJ-9-1-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně <p>DCJ-9-1-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>Poslech s porozuměním: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním informacím s vizuální oporou učebnice - vystihne hlavní myšlenku - nalezne odpovědi na otázky, podstatnou či specifickou informaci - rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma - rozumí jednoduché konverzaci, která obsahuje známou slovní zásobu - rozumí podstatě ústního projevu na známé téma, které obsahuje neznámou slovní zásobu 	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - referát (na známé téma) - ilustrované příběhy, komiksy - písně - dopis, e-mail - jednoduché vyprávění - detailní popis (osob, věcí, událostí) <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formální a neformální pozdravy - jednoduchá prosba, žádost, omluva - souhlas, nesouhlas - pozdravy a seznámení - budoucí plány a rozhodnutí - návrhy a nabídky - promluva 	<p>• VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá AJ,RJ,Z – 8 AJ,RJ,Z,ČJ,OV – 9 D - 6 - Objevujeme Evropu a svět AJ,Z,PŘ,RJ – 8 OV,Z,AJ,RJ - 9 <p>•MULTIKULTURÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Multikulturalita VV, AJ – 7,6

<p>DCJ-9-1-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení: Žák:</p> <p>DCJ-9-2-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů <p>DCJ-9-2-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>DCJ-9-2-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, 	<p>Ústní projev: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví a krátce se představí, rozloučí se - zdvořile se obrátí na dospělého, omluví se - poprosí o svolení - odpoví na krátkou, jednoduchou zprávu - reaguje na otázky - v samostatném ústním projevu je schopen podat informace - v samostatném ústním projevu mluví o každodenních tématech - mluví o minulosti - umí o něco požádat a vyjádřit přání - popřeje a reaguje na přání - dokáže jednoduše vyjádřit svůj názor a reagovat na názory ostatních - umí něco navrhnout, přijmout, odmítnout - někoho vybidne, aby něco udělal - je schopen někomu poradit, něco zdůvodnit - umí popsat obrázek 	<ul style="list-style-type: none"> - poděkování, reakce na poděkování - navrhování, přijímání a odmítání návrhů - formální a neformální žádost, zpráva - příkazy, zákazy a rady - žádost o pomoc a službu <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - abeceda - číslovky - barvy - vyjádření času - domov, bydlení - rodina - škola - volný čas - povolání - lidské tělo - zdraví - jídlo - oblékání - nákupy - obec - dopravní prostředky - kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - zvířata - příroda 	<p>AJ, RJ, Z,ČJ – 8 AJ, RJ, Z – 9 Čj - 6</p> <p>• MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení AJ, OV – 7,6 ČJ, VV – 6,7,8,9 - Tvorba mediálního sdělení AJ, INF – 6, 7 AJ, VV – 8 AJ, VV, HV – 9 HV – 7 - Sociální rozvoj, poznávání lidí OV – 7,6 VV – 7,6 Čj – 7 - Komunikace OV, VV, Z HV, F – 6,7 Z, F – 8 ČJ, VV, Z, F – 9
--	--	--	---

<p>volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním: Žák:</p> <p>DCJ-9-3-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům <p>DCJ-9-3-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <p>DCJ-9-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích např. ve škole, v obchodě, v hovoru s kamarádem - aktivně diskutuje na známé téma a vyjadřuje svůj názor - ovládá frázování, větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči, pro zajištění plynulosti čtení <p>Čtení s porozuměním: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládne přečíst jednoduchý text - umí samostatně vyhledávat ve dvojjazyčném či internetovém slovníku - pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání a zpracování nových informací (např. s internetem, encyklopedií apod.) - odhadne význam nových slov a frází v přiměřeně obtížném textu a z kontextu - vystihne hlavní myšlenku - nalezne odpovědi na otázky, podstatnou či specifickou informaci - rozumí podstatě písemného projevu na známé téma, 	<ul style="list-style-type: none"> - reálie zemí příslušných jazykových oblastí <p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména – slabé skloňování - člen určitý a neurčitý v 1.,3., 4. pádu - 2. pád vlastních jmen - tvoření slov - množné číslo podstatných jmen - přídavná jména - skloňování přídavných jmen se členem určitým a neurčitým v 1., 3., a 4. p - zájmena osobní, přivlastňovací, záporná, neosobní, tázací, ukazovací - číslovky – základní 0-1000, řadové číslovky - slovesa - pomocná slovesa SEIN a HABEN (přítomný čas, préterium, perfektum) - časování vybraných pravidelných sloves (přítomný čas, perfektum) - vybraná slovesa se 4.pádem - vybraná nepravidelná slovesa - modální slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané D - 9
---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní Žák: DCJ-9-4-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní informace o sobě ve formuláři <p>DCJ-9-4-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>DCJ -9-4-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>které obsahuje neznámou slovní zásobu</p> <p>Písemný projev: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví souvislý přiměřeně dlouhý text na známé téma - ovládá psaní velkých a malých písmen - ovládá pravopisné změny osvojených slov a tvarů - napíše kamarádovi jednoduchý e-mail o sobě a svých zálibách - po vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne hlavní informace - písemně předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů 	<ul style="list-style-type: none"> - vybraná slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou - časování sloves v přítomném a minulém čase - slovosled ve větách oznamovacích, otázkách doplňovacích a otázkách zjišťovacích - nepřímá otázka - zápor - rozkazovací způsob - spojky – vybrané spojky souřadící a podřadící - předložky se 3.p a 4.p. 	
--	---	--	--

5.3.2 Ruský jazyk

5.3.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Při výuce ruského jazyka je kladen důraz na komunikační schopnosti žáků, výuka je zaměřena na schopnost žáků dorozumět se v běžných situacích, hovořit o jednoduchých tématech. Cílem je poskytnout žákům prostředek komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i prostředek k získávání nových informací. Žák je veden k porozumění čtených i psaných textů, k osvojení přiměřené slovní zásoby, jejímu využití při práci s internetem, počítačem atd.

Ve výuce jsou žáci seznamováni s reáliemi zemí, kde se daným jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka umožňuje žákům pochopit cizojazyčné kultury, prohlubuje v nich toleranci k nim a je součástí komunikace mezi nimi.

Vzdělávání v předmětu Ruský jazyk:

- rozvíjí schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i tištěné cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat, schopnost vést rozhovor v nejběžnějších situacích každodenního života
- seznamuje žáky se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti
- vytváří podmínky k tomu, aby si žáci osvojili učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizích jazyků
- dává příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování i vzájemného chování a současně rozvíjet intelektuální, etickou, emocionální složku osobnosti

V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům průřezových témat RVP ZV Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi ruský mluvících zemí. Aktivně využívají digitální technologie.

5.3.2.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ruský jazyk se vyučuje v rozsahu 2 hodiny týdně v 7., 8., 9. ročníku. Výuka probíhá ve třídě, v jazykové a PC učebně, kde je využívána interaktivní tabule.

5.3.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce jazyka se kombinují současné i tradiční metody výuky, umožňují realizovat i vlastní nápady. Zahrnují především formy práce podporující rozvoj učení, projektovou práci, řešení problémů, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků. Výchovné a vzdělávací strategie respektují věk a zájmy žáků, velký důraz je kladen na samostatné rozhodování, využívání získaných znalostí a zkušeností a na sebedůvěru ve vlastní schopnosti. Jsou rozvíjeny následující kompetence:

Kompetence k učení

- chápe důležitost schopnosti komunikovat rusky pro další studium i praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledává nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v ruštině
- zapamatuje si důležité výrazy pravidelným cvičením
- hledá souvislosti jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby
- získává důvěru ve své vlastní jazykové schopnosti

Kompetence k řešení problémů

- řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebojí se mluvit rusky s cizím člověkem
- zachází s nekompletními informacemi, hledá souvislosti a smysl
- zpracovává práce většího rozsahu a komplexnějšího charakteru, při kterých využívá znalostí z jiných předmětů
- zřetelně argumentuje při vyjadřování názorů a jejich obhájení
- naslouchá názorům druhých a toleruje odlišnosti

Kompetence komunikativní

- porozumí jednoduchému sdělení v ruském jazyce
- zformuluje jednoduché myšlenky rusky
- rozumí promluvě a přiměřenému textu v ruštině
- využívá dovednosti osvojené v ruském jazyce k navázání kontaktu či vztahu
- procvičuje řečové dovednosti simulací běžných i méně běžných situací a je tím veden k efektivnímu a logickému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- řešením úkolů ve dvojicích i skupinách rozvíjí schopnost spolupracovat
- ovlivňuje kvalitu společné práce při práci v rusky hovořící skupině
- rozvíjí schopnost systematické práce s dlouhodobými cíli
- porovnává své chování ve skupině
- dodržuje v cizím jazykovém prostředí zásady slušného chování

Kompetence občanské

- získává představu o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi
- srovnává ekologické a environmentální otázky týkající se rusky mluvících zemí a České republiky
- seznamuje se v textech s různými hodnotami, které má možnost porovnat s vlastním pohledem

Kompetence pracovní

- pracuje s dvojjazyčným slovníkem
- systematicky pracuje s učebnicí a pracovním sešitem
- kontroluje si své znalosti a dovednosti prostřednictvím opakovacích lekcí
- pracuje na úkolech, při kterých projeví kromě svých znalostí a schopností také smysl pro správné načasování dílčích úkolů

Kompetence digitální:

- používá digitální zařízení, aplikace a služby,
- volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost,
- kriticky hodnotí přínosy digitálních technologií a poukazuje na možná rizika jejich využívání
- používá ruský jazyk k získávání informací z různých oblastí

5.3.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ruský jazyk 7. - 9. třída

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP žák	Školní výstupy žák	Učivo	Mezipředmětové vztahy průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 -rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 -rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>Mluvení DCJ-9-2-01 -se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 -sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho</p>	<p>- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty</p> <p>- umí používat dvojjazyčné slovníky</p> <p>- stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu, odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</p> <p>- vede jednoduchou konverzaci na základní témata, rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob</p> <p>- ústně a písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví jednoduchou zprávu či sdělení na zvolené nebo zadané téma</p> <p>- v cizojazyčném textu umí vyhledat různé informace a pracovat s nimi</p>	<p>- zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>- slovní zásoba - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, charakteristika, zdraví, jídlo, životní styl, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, prázdniny), zvířata, příroda, počasí, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>- mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby,</p>	<p>- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy</p> <p>- mediální výchova – formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace, první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce</p> <p>- osobnostní a sociální výchova – já a moje rodina, pozice mladého člověka v rodině – jeho</p> <p>seberealizace, mezilidské vztahy, tolerance, porozumění v rodině, v kolektivu vrstevníků, v širší společnosti</p>

<p>samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 -odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 -rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 -rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p>Psaní DCJ-9-4-01 -vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03</p>	<p>- rozvíjí schopnost ústně a písemně vyjádřit svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví jednoduchou zprávu či sdělení na zvolené nebo zadané téma</p> <p>- orientuje se v základních zeměpisných reáliích dané jazykové oblasti, pracuje s autentickými materiály – časopisy, knihy, internet, prospekty</p>	<p>které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>- multikulturní výchova – tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů</p> <p>- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – cestování, vzájemná propojenost států EU mediální výchova – správné využití médií za účelem výběru důležité relevantní informace</p> <p>Český jazyk – slovanské jazyky Dějepis – dějiny Ruska Zeměpis – ruské reálie</p>
--	--	---	---

- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			
---	--	--	--

5.3.3 Francouzský jazyk

5.3.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět francouzský jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a realizuje se ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Při výuce francouzského jazyka je kladen důraz na komunikační schopnosti žáků, výuka je zaměřena na schopnost žáků dorozumět se v běžných životních situacích, hovořit o jednoduchých tématech. Cílem je poskytnout žákům prostředek komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i prostředek k získávání nových informací. Žák je veden k porozumění čtených i psaných textů, k osvojení přiměřené slovní zásoby a jejímu využití při práci s internetem, počítačem atd.

Ve výuce jsou žáci seznamováni s reáliemi zemí, kde se daným jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka umožňuje žákům pochopit cizojazyčné kultury, prohlubuje v nich toleranci k nim a je součástí komunikace mezi nimi.

Vzdělávání v předmětu Francouzský jazyk:

- rozvíjí schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i tištěné cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat
 - rozvíjí schopnost žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života
 - seznamuje žáky se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti
 - vytváří podmínky k tomu, aby si žáci osvojili učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizích jazyků
- dává příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování i vzájemného chování a současně rozvíjet intelektuální, etickou, emocionální složku osobnosti

V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům průřezových témat RVP ZV Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi francouzsky mluvících zemí.

5.3.3.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Francouzský jazyk se vyučuje v rozsahu 2 hodiny týdně v 7., 8. a 9. ročníku.

V případě zájmu a personálního obsazení lze zařadit tento cizí jazyk jako volitelný předmět.

Výuka probíhá ve třídě, v jazykové a PC učebně, kde je využívána interaktivní tabule.

5.3.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce jazyka se kombinují současné i tradiční metody výuky umožňující realizovat i vlastní nápady. Zahrnují především formy práce podporující rozvoj učení, projektovou práci, řešení problémů, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků. Výchovné a vzdělávací strategie respektují věk a zájmy žáků, velký důraz je kladen na samostatné rozhodování, využívání získaných znalostí a zkušeností a na sebedůvěru ve vlastní schopnosti. Jsou rozvíjeny následující kompetence:

Kompetence k učení

Žák/žákyně:

- chápe důležitost schopnosti komunikovat francouzsky pro další studium i praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledává nástroje k odstraňování problémů při komunikaci ve francouzštině
- hledá souvislosti jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby
- získává důvěru ve své vlastní jazykové schopnosti

Kompetence k řešení problémů

Žák/žákyně:

- řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebojí se mluvit francouzsky s cizím člověkem
- zpracovává práce většího rozsahu a komplexnějšího charakteru, při kterých využívá znalostí z jiných předmětů
- zřetelně argumentuje při vyjadřování názorů a jejich obhájení
- naslouchá názorům druhých a toleruje odlišnosti

Kompetence komunikativní

Žák/žákyně:

- porozumí mluvenému i písemnému sdělení ve francouzštině
- zformuluje ve francouzštině jednoduché myšlenky
- využívá dovednosti osvojené ve francouzském jazyce k navázání kontaktu
- procvičuje řečové dovednosti simulací běžných situací a je tím veden k efektivnímu a logickému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Žák/žákyně:

- řešením úkolů ve dvojicích i skupinách rozvíjí schopnost spolupráce, vzájemné pomoci a respektu
- rozvíjí schopnost systematické práce s dlouhodobými cíli
- dodržuje v cizím jazykovém prostředí zásady slušného chování

Kompetence občanské

Žák/žákyně:

- získává představu o zvycích ve francouzsky mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi
- seznamuje se s kulturou a tradicemi ve francouzsky mluvících zemích

Kompetence pracovní

Žák/žákyně:

- využívá francouzský jazyk k získávání informací z různých oblastí
- pracuje s dvojjazyčným slovníkem
- systematicky pracuje s učebnicí a pracovním sešitem

Kompetence digitální

Žák/žákyně:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace a služby a využívá je při učení se francouzskému jazyku
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie k usnadnění práce – například vyhledáváním v online slovníku francouzštiny

5.3.3.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Francouzský jazyk 7.- 9.ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním: Žák: DCJ-9-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně DCJ-9-1-02 - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty - umí používat dvojjazyčné slovníky - stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu, odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - vede jednoduchou konverzaci na základní témata, rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - ústně a písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví jednoduchou zprávu či sdělení na zvolené nebo zadané téma 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka: - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba: - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem - tematické okruhy: <li style="padding-left: 20px;">domov <li style="padding-left: 20px;">rodina 	<ul style="list-style-type: none"> - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy - mediální výchova – formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace, první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce - osobnostní a sociální výchova – já a moje rodina, pozice mladého člověka v rodině – jeho seberealizace, mezilidské vztahy, tolerance, porozumění v rodině, v kolektivu vrstevníků, v širší společnosti

<p>Mluvení: Žák:</p> <p>DCJ-9-2-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů <p>DCJ-9-2-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>DCJ-9-2-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním: Žák:</p> <p>DCJ-9-3-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům <p>DCJ-9-3-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <p>DCJ-9-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v cizojazyčném textu umí vyhledat různé informace a pracovat s nimi - rozvíjí schopnost ústně a písemně vyjádřit svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví jednoduchou zprávu či sdělení na zvolené nebo zadané téma - orientuje se v základních zeměpisných reáliích dané jazykové oblasti, pracuje s autentickými materiály – časopisy, knihy, internet, prospekty 	<p>škola volný čas povolání lidské tělo zdraví jídlo oblékání nákupy město dopravní prostředky svátky roční období měsíce dny v týdnu hodiny zvířata příroda počasí reálie příslušných jazykových oblastí</p> <p>- mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - multikulturní výchova – tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – cestování, vzájemná propojenost států EU mediální výchova – správné využití médií za účelem výběru důležité relevantní informace <p>Dějepis – dějiny Francie Zeměpis – Francie</p>
--	--	--	---

<p>- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p>Psaní: Žák:</p> <p>DCJ-9-4-01</p> <ul style="list-style-type: none">- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři <p>DCJ-9-4-02</p> <ul style="list-style-type: none">- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>DCJ-9-4-03</p> <ul style="list-style-type: none">- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			
--	--	--	--

5.4 Matematika

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

a) 1. stupeň: Vzdělávání v matematice směřuje k tomu, aby byli žáci schopni získávat číselné údaje výpočtem, zaokrouhlováním, měřením i odhadováním. Žáci jsou ve výuce vedeni k získání dovednosti provádět základní početní operace v oboru přirozených čísel a jejich užití ve slovních úlohách i v praktických situacích. Zná zlomek, chápe desetinné číslo i záporné číslo. Matematika rozvíjí u žáků pozornost, vytrvalost, schopnost objevovat a vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat i srovnávat., učí se vyjadřovat pomocí čísel. V oblasti geometrie žáci určují útvary a geometricky modelují reálné situace. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují kolem nás, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev.

b) 2. stupeň: Žáci zvládnou řešit veškeré početní operace v oboru reálných čísel včetně procent a úrokování, počítat s algebraickými výrazy včetně lomených, řešit lineární rovnice o jedné neznámé a soustavy lineárních rovnic s více neznámými. Seznámí se se závislostmi a lineárními funkcemi. Tyto dovednosti aplikují ve slovních úlohách, kde bude kladen důraz na porozumění textu a převod slov do matematického zápisu. Bude se dbát na správný zápis (i obrázek je zápisem) a správný postup při řešení slovní úlohy. Nebudou opomíjeny slovní úlohy řešené logickou úvahou. Velký důraz bude kladen na tvorbu slovních úloh, řešení problémových úloh, diskuzi o výsledcích, prezentaci výsledků, hledání různých cest. Oblast geometrie bude zaměřena jednak na znalosti o rovinných útvarech a prostorových útvarech, jednak na dodržování pravidel rýsování a estetiku grafického projevu. Početní geometrické úlohy budou aplikovány i na příklady z praxe. Nebudou se opomíjet převody jednotek těch fyzikálních veličin, které se budou v geometrii probírat (délka, obsah, objem).

c) Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků. Jedná se hlavně o znalost pohybu peněz, daní, úrokování, RPSN, dluhu, exekuce a možností plánování.

5.4.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka na I. stupni probíhá ve třídách v kmenových učebnách, popř. v učebnách s interaktivní tabulí. Časová dotace je v prvním ročníku 4 hodiny týdně, ve druhém ročníku 5 hodin týdně (z toho 1 hodina disponibilní), ve třetím ročníku 5 hodin týdně (z toho 1 hodina disponibilní), ve čtvrtém ročníku 4 hodiny týdně, v pátém ročníku 5 hodin týdně (z toho 1 hodina disponibilní). Celkem 23 hodin týdně, z toho 3 hodiny disponibilní.

Matematika na II. stupni má týdenní hodinovou dotaci stanovenou takto: v 6. a 7. ročníku po 4 hodinách, v 8. a 9. ročníku po 5 hodinách (v 6., 8. a 9. ročníku je výuka posílena 1 disponibilní hodinou). Celkem 18 hodin týdně, z toho 3 hodiny disponibilní časová dotace. Výuka probíhá v kmenových učebnách, popř. v učebnách informačních technologií a v učebnách s interaktivní tabulí.

Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

5.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- Uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, rovnoměrně žáky zatěžuje, systematicky oceňuje jejich práci a kontroluje je
- Vytváří základní studijní návyky, vhodně žáky motivuje problémovými otázkami

- Seznamuje žáky s učivem živým způsobem, využívá chyby jako prostředku k dalšímu pochopení učiva
- Netoleruje ledabylost a malou snahu
- Vede žáky k pochopení matematických symbolů a efektivnímu užívání získaných znalostí v jiných předmětech i v životě

Kompetence k řešení problémů

- Společně se žáky hledá vhodné řešení, více způsobů řešení, a ověřuje jejich správnosti
- Vedle standardních metod vytváří příležitosti k investigativní a aplikační činnosti žáků
- Diskutuje s žáky o verifikaci řešení problému, o příčinách a důsledcích chyb
- Vede žáky k vytrvalosti

Kompetence komunikativní

- Užívá a vyžaduje v hodinách kultivované, věcné a srozumitelné vyjadřování ústní i písemné a to v logickém sledu tak, aby vyplynulo porozumění daného úkolu
- Naslouchá žákům a vede je k tomu, aby i oni uměli naslouchat, diskutuje s nimi a řídí tuto diskuzi vhodným směrem
- Používá informační technologie

Kompetence sociální a personální

- Vytváří podmínky pro práci ve skupinách, vytváří pravidla při práci těchto skupin
- Podporuje zdravé sebevědomí a sebeúctu, oceňuje projevy úcty k práci druhých

Kompetence občanské

- Podporuje zodpovědný vztah k plnění povinností, ke studiu
- Vlastním příkladem nabádá žáky ke slušnému chování
- Podporuje zájem o dění ve škole, městě, regionu

Kompetence pracovní

- Dbá na bezpečnost práce, ohleduplnost při práci a vede žáky k dodržování pravidel
- Vytváří příjemné prostředí, vytváření základních hygienických a pracovních návyků, dbá na pořádek, vede k tomu žáky
- Ukazuje uplatnění v životě

Kompetence digitální

- Podporuje žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu žáci volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Vede žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- Pomáhá pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje žáky s novými technologiemi, společně kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání

5.4.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika – 1. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>M-3-1-01</p> <p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.</p> <p>M- 3-1-02</p> <p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p>	<p>Počítá předměty v daném konkrétním souboru a zapisuje jejich počet.</p> <p>Sčítá a odčítá čísla v oboru 0-20 s přechodem desítky i bez přechodu desítky.</p> <p>Vytváří soubory s daným počtem prvků.</p> <p>Sčítá, odčítá dvojciferná čísla z paměti i písemně, zaokrouhluje dvojciferná a trojciferná čísla.</p> <p>Seskupuje věci, řadí, rozděluje, určuje počet věcí.</p> <p>Používá matematické symboly +, -, =, <, >.</p> <p>Rozkládá čísla na jednotky a desítky.</p> <p>Porovnává čísla a soubory prvků, čte a zapisuje čísla 0 – 20.</p>	<p>Číselný obor 0-20.</p> <p>Sčítání a odčítání v daném oboru.</p> <p>Numerace v oboru čísel 0-100.</p> <p>Číselný obor 0-1000.</p> <p>Porovnávání čísel v oboru 0 – 1000</p> <p>Matematické symboly</p> <p>Číselná osa</p>	<p>AJ 3, 4</p>

	<p>Zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší.</p> <p>Doplňuje tabulky a posloupnosti čísel. Seřadí čísla vzestupně i sestupně.</p> <p>Umí vyhledat a zakreslit číslo na číselnou osu.</p> <p>Zapisuje a čte čísla v oboru 0-100. Vyhledá a zobrazí číslo na číselné ose. Porovnává čísla pomocí číselné osy.</p> <p>Porovnává čísla v daném oboru, řadí je vzestupně i sestupně.</p> <p>Porovnává, setřídí vzestupně a sestupně čísla do 1000. Používá matematické symboly pro rovnost a nerovnost. Zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>Porovnává čísla rozdílem a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>Řeší jednoduché i složené slovní úlohy, tvoří slovní úlohy</p> <p>Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o několik - více (méně) v probíraném oboru</p>	<p>Přirozená čísla v oboru 0 - 1000</p>	<p>AJ 5</p>
--	---	---	-------------

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

<p>M- 3-1-05</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</p> <p>M- 3-1-03</p> <p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.</p> <p>M-3-1-04</p> <p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</p>	<p>Orientuje se v číselné řadě 0 – 1000</p> <p>Vyhledá a zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>Porovnává čísla pomocí číselné osy</p> <p>Seřadí čísla vzestupně i sestupně</p> <p>Sčítá a odčítá v oboru čísel 0-1000 bez přechodu i s přechodem přes základ 10, čísla dvouciferná</p> <p>Rozkládá čísla na desítky a jednotky</p> <p>Pracuje s kapesním kalkulátorem</p> <p>Rozlišuje řádek a sloupec</p> <p>Doplňuje tabulky a posloupnosti čísel</p> <p>Vyjmenuje řady násobků, násobí a dělí v oboru malé násobilky, řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky</p> <p>Sestavuje, čte a doplňuje tabulky násobků a posloupnosti čísel v oboru 0 - 1000</p> <p>Jednotky délky používá k měření, umí změřit rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník</p>	<p>Sčítání a odčítání dvojciferných čísel z paměti a písemně v oboru čísel 0 - 1000</p> <p>Sčítání a odčítání trojciferných čísel z paměti i písemně v oboru čísel 0 - 1000</p> <p>Dělení se zbytkem</p> <p>Násobení a dělení mimo obor násobitek</p> <p>Jednotky délky, hmotnosti, objemu</p> <p>Práce s kapesním kalkulátorem</p> <p>Zaokrouhlování dvojciferných a trojciferných čísel</p> <p>Numerace čísel v oboru 0 - 1000</p> <p>Sčítání a odčítání v oboru čísel 0 - 1000, dvojciferných a trojciferných čísel z paměti i písemně</p> <p>Zaokrouhlování dvojciferných a trojciferných čísel</p> <p>Dělení se zbytkem</p>	<p>PRV 1,2,3</p> <p>AJ 5</p> <p>TV 4,5</p> <p>M 1,2</p>
---	--	--	---

<p>M-3-3-01</p> <p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.</p> <p>M-3-3-03</p> <p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>Objasní pojem kreslení a rýsování, připraví si pomůcky na rýsování, dodržuje správné návyky při rýsování, kreslí rovné a křivé čáry</p> <p>Rozeznává pojmy bod, přímka, čárka, úsečka. Rýsuje úsečku dané délky.</p> <p>Používá jednotky délky (m, cm, mm)</p> <p>Určuje vrcholy a strany u základních rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník)</p> <p>Poznává jednoduchá geometrická tělesa (krychle, kvádr, válec, koule)</p> <p>Modeluje tělesa</p> <p>Rýsuje přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec</p> <p>Rýsuje a měří úsečky s přesností na mm</p> <p>Zná pojem opačná polopřímka, zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem</p> <p>Označuje bod a průsečík dvou přímek, střed kružnice velkým písmenem a přímku, polopřímku, kružnici malým písmenem</p>	<p>Geometrie</p> <p>Geometrické útvary</p> <p>Tělesa</p>	
--	--	--	--

M-3-3-02 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Rýsuje libovolnou kružnici a kružnici s daným poloměrem Pozná jehlan a kužel		PRV 1 PČ 3 AJ 4
M- 3-2-01 Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Porovnává úsečky měřením, pomocí kružítka, pomocí proužku papírku a vyznačuje střed úsečky		PRV 1, 2, 3
M-3-2-02 Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Používá a převádí jednotky času (h, min, s)	Jednotky času	M 1, 3 AJ 5 TV 4, 5

Matematika – 2. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák: M-5-1-01 Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Pamětně i písemně sčítá a násobí s využitím asociativnosti a komutativnosti. Řeší příklady se závorkami	Pamětné i písemné sčítání a násobení s využitím analogie s počítáním do sta, vlastnosti sčítání a násobení přirozených čísel. Složené příklady	
M-5-1-02 Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Čte, píše a porovnává přirozená čísla přes milion. Písemně sčítá a odčítá v daném oboru, provádí zkoušky správnosti.	Písemné sčítání a odčítání, násobení a dělení v oboru přirozených čísel Písemné algoritmy početních operací (sčítání, odčítání, násobení)	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

	<p>Ovládá algoritmus písemného násobení jednociferným i dvojciferným činitelem, provádí zkoušky správnosti.</p> <p>Ovládá algoritmus písemného dělení jednociferným dělitelem bez zbytku i se zbytkem, provádí zkoušky správnosti</p>	a dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem)	
<p>M-5-1-03 Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p>	<p>Zaokrouhluje daná čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony a miliardy Provádí odhady a kontrolu výsledků početních operací</p>	<p>Zaokrouhlování přirozených čísel Odhady a kontrola výsledků početních operací</p>	
<p>M-5-1-05 Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-06 Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p>	<p>Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje</p>	<p>Zlomek Čitatel, jmenovatel, zlomková čára</p>	
<p>M-5-1-07 Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p>	<p>Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života Přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu</p>	<p>Desetinné číslo Porovnávání desetinných čísel</p>	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

M-5-1-08 Porozumí významu znaku “ - “ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 Nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	Číselná osa (kladná a záporná část), měření teploty, vyjádření dlužné částky	PRV 1 - 3 PŘ VL
M-5-1-04 Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. M-5-2-01 Vyhledává, sbírá a třídí data	Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, aplikuje v nich osvojené početní operace. Vyhledává a třídí číselné informace z praktického života	Pamětné i písemné sčítání a odčítání v daném oboru. Pamětné i písemné násobení a dělení přirozených čísel. Slovní úlohy na jeden nebo dva početní výkony Slovní úlohy z praktického života a jejich obměny Na poště. V restauraci. Podnikáme. Plánek bytu. Průměrná rychlost.	
M-5-2-02 Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Sestavuje tabulky a diagramy, grafy přímé úměrnosti, čte údaje z tabulek. Čte, určuje a vytváří souřadnice daných bodů v grafu	Práce s tabulkami a diagramy, čtení údajů z tabulek, sestavování podobných tabulek, pozorování diagramů zařazených do učebnice	
M-5-3-01 Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice), užívá jednoduché konstrukce.	Rýsuje základní geometrické útvary v rovině, rýsuje podle slovního i písemného popisu, procvičuje zručnost i vyjadřování v geometrii Rýsuje dvě polopřímky se společným počátkem tak, že tvoří úhel.	Čtverec Obdélník Vlastnosti úhlopříček Trojúhelník Trojúhelníková nerovnost Kružnice a kruh Úhel Obsah čtverce a obdélníku Pravidelné obrazce	PČ 5

	<p>Rozlišuje, používá a rýsuje ramena úhlu, vrchol úhlu, úhel přímý, úhel pravý. Označuje úhel Identifikuje úhlopříčky ve čtverci a obdélníku a uvede jejich vlastnosti Rozpozná a označí v trojúhelníku odvěsny, přeponu, strany Rýsuje danou kružnici, kružnice, které se dotýkají v 1 bodě, které mají 2 společné body Rozpozná pravidelné rovinné obrazce Při jednoduchých konstrukčních úlohách provede zápis, náčrt, jednoduchý postup konstrukce, konstrukci</p>	Tělesa	
<p>M-5-3-02 Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry i obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p>	<p>Rýsuje a měří dané úsečky, přenáší dané úsečky na polopřímky Graficky sčítá a odčítá dané úsečky a lomené čáry Sčítáním délek stran určuje obvod daného mnohoúhelníku Používá a převádí jednotky délky</p>	<p>Obvod různých rovinných obrazců - trojúhelníků, čtyřúhelníků i libovolně zvolených mnohoúhelníků Jednotky délky a jejich převody, měření délky</p>	
<p>M-5-3-03 Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<p>Určí a rýsuje různoběžky, rovnoběžky a kolmice - libovolné i procházející daným bodem Pomocí rovnoběžek a kolmic rýsuje daný čtverec, obdélník a rovnoběžník</p>	<p>Rovnoběžník Poloha přímek v rovině</p>	

M-5-3-04 Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu	Určí obsah daného obrazce pomocí čtvercové sítě, vytvoří čtvercovou síť Používá a převádí jednotky obsahu	Obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě Základní jednotky obsahu	PČ 2
M-5-3-05 Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvary překládáním papíru	Rozlišuje osově souměrné útvary, určí osy souměrnosti přeložením rovinného obrazce	Osově souměrné útvary	
M-5-4-01 Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší praktické úlohy tzv. oříšky, účastní se matematické soutěže Klokánek, řeší matematickou olympiádu	Slovní úlohy, které se řeší netradičním způsobem: číselné a obrázkové řady, "magické" čtverce, úlohy vyžadující prostorovou představivost, úlohy matematických soutěží	VV 5

Matematika - 6. ročník až 9. ročník - II. stupeň základní školy

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák: M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Sčítá, odčítá, násobí a dělí čísla kladná – celá i desetinná. Používá matematické operace a využívá vztahů mezi nimi. Zobrazuje čísla na číselné ose.	Celá a desetinná čísla - kladná Zlomky Znázornění na číselné ose Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Slovní úlohy s desetinnými čísly	F6 OSV - rozvoj schopností poznávání - kooperace a kompetice - kreativita

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

	<p>Počítá písemně i z paměti, provádí odhady, určuje hodnotu číselného výrazu. Vysvětlí, co je to zlomek, desetinný zlomek. Zapíše rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě.</p>	<p>Pojem záporného čísla - teplota, dluh - se upevňuje</p>	
<p>M-9-1-02 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p>	<p>Zaokrouhluje kladná čísla dle pravidel. Odhaduje výsledek úlohy, pak jej porovnává s vypočítaným výsledkem. Využívá kalkulátor pro výpočet i kontrolu svého výsledku.</p>	<p>Zaokrouhlování kladných čísel</p>	
<p>M-9-1-03 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p>	<p>Vysvětlí pojem prvočíslo, číslo složené, dělitel a násobek. Aplikuje kritéria dělitelnosti při řešení úloh. Rozkládá číslo na součin prvočísel. Vysvětlí pojem a vypočítá největší společný dělitel a nejmenší společný násobek. Při řešení slovní úlohy využívá dělitelnost.</p>	<p>Prvočíslo, číslo složené, dělitel, násobek, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, kritéria dělitelnosti Slovní úlohy řešené pomocí dělitelnosti</p>	
<p>M-9-1-04 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem,</p>	<p>Zapíše desetinné číslo zlomkem a opačně.</p>	<p>Desetinná čísla Zlomky</p>	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

zlomkem, desetinným číslem, procentem)			
M-9-1-07 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Vysvětlí, co je to proměnná. Používá proměnnou v zápisech jednoduchých problémových slovních úloh.	Slovní úlohy v oboru kladných čísel a jednoduché využití čísel záporných ve významu teploty	F6 OSV - rozvoj schopností poznávání - kooperace a kompetice - kreativita
M-9-1-08 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Vysvětlí, co je to rovnice. Řeší základní rovnice pomocí matematických operací.	Práce s číslem a proměnnou v oboru přirozených čísel	F6 OSV – rozvoj schopností poznávání
M-9-1-09 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Pracuje s jednoduchými slovními úlohami a provádí aplikace do praxe za pomoci učitele.	Slovní úlohy – dělení celku na nestejně části	
M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Řeší praktické úlohy znázorňováním i početně.	Aritmetický průměr	F6
M-9-3-01 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	Používá matematickou symboliku. Vysvětlí, co je to bod, přímka, polopřímka, úsečka, rovnoběžky, kolmice. Vysvětlí, co je to úhel, jak vznikl.	Črtáme, rýsujeme, měříme Přímka, polopřímka, úsečka Vzájemná poloha přímek v rovině Úhel - typy a druhy úhlů Vzdálenost bodu od přímky	Pč6 Vv6 OSV – rozvoj schopností poznávání

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

	Načrtne a pojmenuje úhly vrcholové, vedlejší, souhlasné, střídavé. Změří vzdálenost bodu od přímky.		
M-9-3-02 Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Definuje čtverec, obdélník a trojúhelník. Rozeznává různé typy a druhy úhlů, trojúhelníků.	Čtverec, obdélník, trojúhelník, úhel	
M-9-3-03 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Rýsuje a měří úhly pomocí úhloměru. Graficky i písemně úhly sčítá, odčítá, násobí a dělí.	Úhel a jeho velikost a jednotky	
M-9-3-04 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Aktivně používá vzorce pro výpočty i odhady obvodu čtverce, obdélníku a trojúhelníku. Počítá obsah čtverce, obdélníku a pravouhlého trojúhelníku.	Počítáme a odhadujeme obvody a obsahy čtverce, obdélníku, pravouhlého trojúhelníku Převody jednotek	
M-9-3-06 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a narýsuje trojúhelník, čtverec a obdélník, správně je popíše a zapíše postup konstrukce. S využitím trojúhelníkové nerovnosti určí, zda je možné dle zadaných rozměrů trojúhelník sestrojít.	Črtáme, rýsujeme, měříme Postup konstrukce Čtverec, obdélník, trojúhelník Trojúhelníková nerovnost	
M-9-3-08 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové	Chápe osovou souměrnost jako shodné zobrazení. Sestrojí obraz útvaru dle osy souměrnosti.	Osová souměrnost Osově souměrné útvary	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Vysvětlí a určí osově souměrné útvary a najde jejich osu.		
M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Rozliší kvádr a krychli na modelech a popíše jejich vlastnosti.	Krychle, kvádr	
M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Umí vypočítat objem a povrch krychle a kvádrů. Správně používá jednotky.	Povrch a objem krychle a kvádrů Převody jednotek (Soustava SI)	F6
M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť základních těles	Pozná síť kvádrů a krychle, umí je sestrojit.	Síť kvádrů, krychle	PČ6
M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne ve volném rovnoběžném promítání krychli a kvádr.	Črtáme, rýsujeme krychli, kvádr Krychle, kvádr	PČ6 OSV - rozvoj schopností poznávání - kooperace a kompetice
M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Řeší geometrické úlohy z praxe na základě osvojených znalostí a aktivně používá osvojené vzorce.	Konstrukční úlohy	
M-9-4-01 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	Řeší problémové úlohy z praxe a využívá získaných matematických poznatků.	Logické a netradiční geometrické úlohy	

M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Pomocí modelů řeší praktické úlohy, hledá různé cesty a diskutuje o nich.	Úlohy z praxe	
M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Chápe pojem záporného čísla jak celého tak desetinného. Zapisuje celá a racionální čísla jako zlomek a znázorňuje je na číselnou osu. Řeší slovní úlohy s celými a racionálními čísly. Celá a racionální čísla sčítá, odčítá, násobí a dělí. Určuje hodnotu číselného výrazu, kde správně určí pořadí matematických operací. Orientuje se v pojmech: čísla opačná a převrácená, absolutní hodnota čísla.	Celá a racionální čísla Čísla navzájem opačná Převrácené číslo Absolutní hodnota	
M-9-1-02 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Matematické operace ověřuje na kalkulátoru.	Práce s kalkulátorem	
M-9-1-04 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Chápe zlomek jako část celku. Znázorňuje zlomek na číselné ose. Rozšiřuje a krátí zlomky. Převádí zlomky na desetinná čísla a zpět a na smíšená čísla.	Zlomky - číselná osa, matematické operace, desetinná čísla, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

	Provádí se zlomky veškeré matematické operace. Upraví složený zlomek. Vysvětlí pojem převrácený zlomek.		
M-9-1-05 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Počítá z poměru různé hodnoty. Řeší slovní úlohy na měřítko mapy a plánu. Určuje zvětšení a zmenšení.	Poměr, měřítko, úměra, trojčlenka Úlohy z praxe – např. změny poměru v receptech, itineráře cest Představa plánu a skutečnosti	Z6 PČ6 D6 OSV - rozvoj schopností poznávání - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-9-1-06 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Vysvětlí pojem procenta. Vyjadřuje procenta pomocí znaku i desetinným číslem, zlomkem. Vypočítává počet procent, základ, procentovou část. Správně zapisuje slovní úlohu a vybírá nejvýhodnější způsob řešení. Vysvětlí pojem promile a dokáže s ním provádět různé výpočty.	Procento, promile Základ, procentová část, počet procent (promile)	OSV - rozvoj schopností poznávání - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-9-1-07 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Zapisuje slovní úlohu pomocí matematických symbolů a vhodně zvolí proměnnou.	Slovní úlohy	
M-9-1-08	Řeší jednoduché lineární rovnice.	Výrazy Lineární rovnice	F7

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Chápe pojem matematický výraz a rovnost výrazů.		
M-9-1-09 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Vytváří vlastní úlohy na základě již získaných znalostí.	Celá a racionální čísla	OSV - rozvoj schopností poznávání - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává data k vlastním úlohám.	Závislosti a data Slovní úlohy	
M-9-1-02 Porovnává soubory dat	Vyhledává data k vlastním úlohám a pracuje s nimi.	Závislosti a data Slovní úlohy	
M-9-2-03 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Vysvětlí rozdíl mezi přímou a nepřímou úměrností. Používá algoritmus trojčlenky i při řešení slovních úloh. Aplikuje na konkrétní praktické situace.	Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka	F6, 7, 8 Z6 OSV - rozvoj schopností poznávání - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-9-2-04 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	U přímé a nepřímé úměrnosti dokáže napsat vztah závislosti rovnicí a řešit. Sestaví tabulku, narýsuje graf přímé a přímé úměrnosti.	Přímá a nepřímá úměrnost - rovnice, grafy, tabulky Pravoúhlá soustava souřadnic	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

M-9-2-05 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Uvádí příklady z praktického života a sestavuje rovnice závislosti přímé a nepřímé úměrnosti.	Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-9-3-01 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Popíše a při řešení úloh aplikuje vlastnosti trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků, kružnice a kruhu. Při konstrukci trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků, kružnic a kruhů využívá potřebnou matematickou symboliku.	Trojúhelník, čtyřúhelníky (rovnoběžník, lichoběžník) Kružnice, kruh Konstrukční úlohy	
M-9-3-02 Charakterizuje a třídí další rovinné útvary	Vysvětlí, co je to rovnoběžník, lichoběžník, kružnice, kruh, mnohoúhelník (pravidelný a obecný).	Čtyřúhelníky - rovnoběžník, lichoběžník Kružnice, kruh Mnohoúhelník - pravidelný nebo obecný	
M-9-3-04 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Dokáže vypočítat obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku.	Obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku	
M-9-3-06 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a narýsuje všechny probrané rovinné útvary. Zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky.	Črtáme, rýsuje, měříme, zapisujeme Rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník	
M-9-3-07	Vysvětlí, co je to shodnost.	Shodnost Věty o shodnosti trojúhelníků	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Reprodukuje věty o shodnosti trojúhelníků a jejich znalost aplikuje při řešení úloh.		
M-9-3-08 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Chápe středovou souměrnost jako shodné zobrazení. Sestrojí obraz útvaru dle středu souměrnosti. Popíše rozdíly mezi středovou a osovou souměrností. Vysvětlí a určí středově souměrné útvary.	Středová souměrnost Črtáme, rýsujeme	D7 Vv7
M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Definuje a popíše kolmý hranol.	Kolmý hranol	
M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Aplikuje obecný vzorec pro výpočet povrchu a objemu kolmého hranolu na libovolný kolmý hranol.	Povrch a objem kolmého hranolu	
M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť základních těles	Dle zadaných rozměrů sestrojí síť kolmého hranolu.	Síť kolmého hranolu	
M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Dle zadaných rozměrů načrtne obraz tělesa (krychle, kvádr, kolmý hranol) ve volném rovnoběžném promítání.	Volné rovnoběžné promítání Krychle, kvádr, kolmý hranol	
M-9-3-13	Řeší slovní úlohy na povrch a objem kolmého hranolu.	Kolmý hranol	

Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Matematizuje úlohy z praxe.		
M-9-4-01 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Řeší netradičně zadané úlohy a sestavuje vlastní úlohy.	Slovní úlohy	
M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Vyhledává vlastní postupy při řešení úloh a diskutuje výsledky.	Objem a povrch těles	
M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Chápe pojem druhá mocnina a odmocnina. Určuje pomocí tabulek, pomocí kalkulátoru a kde je to možné i výpočtem druhou mocninu a odmocninu. Vysvětlí Pythagorovu větu a využívá ji v praktických příkladech a řeší slovní úlohy s danou tematikou. Vysvětlí geometrický význam druhé mocniny a odmocniny. Určuje mocniny s přirozeným mocnitelem, zná pravidla pro počítání s mocninami a umí je sčítat, odčítat, násobit, dělit, umocňovat a odmocňovat. Vypočítá mocninu součinu i zlomku.	Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta (Pythagoras ze Samu) Mocnina a odmocnina s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti	OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita D6

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

	Čte a píše rozšířený zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin čísla 10.		
M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Zvládá všechny početní operace, mocniny i odmocniny v oboru racionálních čísel.	Racionální čísla	
M-9-1-06 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Využívá znalosti o procentech při řešení slovních úloh. K řešení úloh využívá také znalosti počítání s lineárními rovnicemi o jedné neznámé.	Procenta Slovní úlohy	
M-9-1-08 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Definuje pojem lineární rovnice. Vysvětlí a aplikuje ekvivalentní úpravy. Při řešení lineární rovnice provádí zkoušky správnosti řešení. Řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli. K řešení slovních úloh používá lineární rovnice. Chápe vzorec jako rovnici a vyjádří neznámou ze vzorce. Vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce dosazením zbývajících číselných hodnot veličin.	Lineární rovnice Ekvivalentní úpravy Slovní úlohy o pohybu, společné práci, směsích (mimo roztoků a míchání látek různé teploty) Vzorec jako rovnice	F7, 8 OSV - rozvoj schopností poznávání - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

M-9-1-07 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými a vypočítá hodnotu výrazu dosazením za proměnnou. Vysvětlí pojem mnohočlenu. Určí členy mnohočlenu. Pracuje s mnohočleny – sčítání, odčítání, násobení, dělení. Upravuje výraz vytýkáním nebo pomocí vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 .	Číselný výraz a jeho hodnota Proměnná Výrazy s proměnnými Mnohočleny	
M-9-1-09 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Řeší problémové úlohy. Vyhledává vlastní způsoby řešení. Diskutuje o výsledcích. Zdůvodňuje vlastní způsob řešení.	Slovní úlohy, úlohy z praxe	F6, 7, 8, 9 OSV – rozvoj schopností poznávání
M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Používá metodu statistického šetření. Zapisuje výsledky šetření do tabulky. Výsledky šetření znázorňuje do grafu nebo diagramu. Určuje četnost znaku. Počítá aritmetický průměr. Vysvětlí pojmy medián a modus a určuje je v praxi.	Statistika - statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost znaku, modus, medián, aritmetický průměr, schéma, diagram, graf, tabulka	Z8 PČ8
M-9-1-02 Porovnává soubory dat	Získaná data třídí podle kvalitativních nebo kvantitativních znaků.	Statistika - statistický soubor, statistické šetření, jednotka, tabulka	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

M-9-2-05 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Řeší slovní úlohy takové, kde se nejedná o konkrétní jeden výsledek ale o sestavení rovnice závislosti.	Slovní úlohy	OSV - rozvoj schopností poznávání - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-9-3-01 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Popíše a vysvětlí vzájemnou polohu dvou kružnic, vzájemnou polohu přímky a kružnice. Sestrojí tečnu v daném bodě kružnice. Sestrojí sečny, vnější přímky, tětivy kružnice. Definuje Thaletovu větu. Sestrojí tečny ke kružnici z daného bodu vně kružnice. Sestrojí pravý úhel pomocí Thaletovy věty.	Kruh, kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic Vzájemná poloha kružnice a přímky Thaletova věta	Vv9
M-9-3-04 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Napíše přibližnou hodnotu konstanty π (3,14 a $22/7$). Počítá obsah a obvod kruhu. Vysvětlí, co je to délka kružnice. Znalost vzorců aplikuje na řešení slovních úloh.	Délka kružnice Obvod a obsah kruhu	OSV – rozvoj schopností poznávání
M-9-3-05 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Používá pravidla přesného rýsování. Vysvětlí pojem množina bodů dané vlastnosti a uvádí příklady – osa úsečky, osa úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v určité vzdálenosti, kružnice, soustředné kružnice, Thaletova kružnice.	Množina všech bodů dané vlastnosti - osa úsečky, osa úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v určité vzdálenosti, kružnice, soustředné kružnice, Thaletova kružnice	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

	Řeší konstrukční problémové úlohy a hledá geometrické útvary, které odpovídají zadaným podmínkám.		
M-9-3-06 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Umí sestrojít trojúhelník, mnohoúhelník i s využitím Thaletovy kružnice. Dodržuje pravidla přesného rýsování.	Konstrukční úlohy	
M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Definuje a popíše tělesa – rotační válec, rotační kužel, jehlan, koule. Uvádí jejich vlastnosti. Pojmenuje tělesa a vysvětlí rozdíl mezi nimi.	Rotační válec, rotační kužel, koule, jehlan	
M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Používá při výpočtech vzorce pro výpočet povrchu a objemu rotačního válce, rotačního kužele, jehlanu, koule. U jehlanu odvozuje vzorec podle konkrétního typu podstavy. Využívá Pythagorovu větu pro výpočet potřebných údajů k určení povrchu a objemu těles.	Povrch a objem rotačního válce, rotačního kužele, koule a jehlanu Pythagorova věta	
M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť základních těles	Načrtne a sestrojí síť rotačního válce, jehlanu, rotačního kužele. Vymodeluje ze sítě příslušné těleso.	Síť rotačního válce, jehlanu a rotačního kužele	Vv6, 7
M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Dle zadaných rozměrů načrtne obraz tělesa (rotační válec, jehlan, rotační kužel) ve volném rovnoběžném promítání.	Volné rovnoběžné promítání Rotační válec, jehlan, rotační kužel	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Řeší slovní úlohy na povrch a objem rotačního válce, rotačního kužele, jehlanu, koule. Matematizuje úlohy z praxe.	Slovní úlohy na povrch a objem rotačního válce, rotačního kužele, jehlanu, koule	
M-9-4-01 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Řeší logické úlohy v souvislosti daným učivem. Řeší složitější úlohy, je schopen najít různé cesty k nalezení řešení.	Logické úlohy	OSV – rozvoj schopností poznávání
M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Pomocí modelů řeší praktické úlohy. Hledá různé cesty k nalezení řešení, diskutuje o nich. Provádí náčrty úloh z praxe. Analyzuje problémy a cesty řešení.	Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV – rozvoj schopností poznávání
M-9-1-05 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Určí podobné útvary v rovině. Vysvětlí pojem podobnost. Určí poměr podobnosti a řeší úlohy z praxe.	Podobnost, podobné útvary Poměr	Ov9
M-9-1-07 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Pracuje s lomenými výrazy a zjednodušuje je - sčítání, odčítání, násobení, dělení, složený lomený výraz. Stanovuje podmínky existence lomeného výrazu. Při úpravě lomených výrazů využívá vzorce a vytýkání.	Lomený výraz	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

M-9-1-08 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací i dosazovací. Provádí zkoušku správnosti řešení.	Soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
M-9-2-04 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vysvětlí pojem funkce. Zapisuje funkce pomocí grafu, tabulky i rovnice. Rozezná funkční vztah od jiných vztahů. Určí správně definiční obor a obor hodnot funkce.	Funkce – pojem, zápis (graf, tabulka, rovnice), definiční obor, obor hodnot Pravoúhlá soustava souřadnic	OSV – rozvoj schopností poznávání
M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Řeší úlohy pomocí funkcí v daném definičním oboru.	Funkce Slovní úlohy	F6
M-9-2-03 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Chápe přímou a nepřímou úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce.	Funkce - přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce	
M-9-2-04 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vysvětlí pojem lineární funkce. Narýsuje graf lineární funkce v pravoúhlé soustavě souřadnic. Určí jednotlivé veličiny z grafu, dokáže v grafu číst. Rozezná závisle proměnnou a nezávisle proměnnou. Určí obor hodnot a definiční obor lineární funkce. Stanoví, kdy je funkce rostoucí, konstantní a klesající.	Lineární funkce Pravoúhlá soustava souřadnic	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

M-9-2-05 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Řeší pomocí funkcí různé slovní úlohy z praxe. Řeší graficky soustavu rovnic jako průsečík grafů lineárních funkcí.	Funkce Slovní úlohy	
M-9-3-02 Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Zná všechny základní rovinné útvary, zná jejich vlastnosti a své znalosti využívá.	Rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelníky	
M-9-3-07 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Vysvětlí, co je to podobnost. Určí podobné útvary v rovině. Vypočítá poměr podobnosti a zvětšuje/zmenšuje útvary v daném poměru. Řeší praktické úlohy. Reprodukuje věty o podobnosti trojúhelníků a jejich znalost aplikuje při řešení úloh.	Podobnost, podobné útvary Věty o podobnosti trojúhelníků	
M-9-3-07 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Odvodí goniometrické funkce ostrých úhlů v pravoúhlém trojúhelníku jako poměr stran podobných pravoúhlých trojúhelníků. Určuje hodnoty goniometrických funkcí z tabulek nebo pomocí kalkulátoru. Aplikuje goniometrické funkce ve slovních úlohách.	Goniometrické funkce	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Na modelech pozná a definuje komolý jehlan a komolý kužel. Uvede příklady z praxe a pojmenuje části těles.	Komolý kužel a komolý jehlan	PČ6
M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Vypočítává pomocí úprav vzorců objem a povrch komolého kužele a komolého jehlanu. Vypočítá ze vzorců i jiné veličiny při zadání ostatních. Řeší úlohy z praxe.	Krychle, kvádr, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol Komolý kužel, komolý jehlan	
M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť základních těles	Načrtne síť komolého kužele a komolého jehlanu. Ze sítě komolého kužele, komolého jehlanu vymodeluje těleso.	Komolý kužel, komolý jehlan	
M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne obraz komolého kužele, komolého jehlanu ve volném rovnoběžném promítání.	Komolý kužel, komolý jehlan	
M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Aplikuje znalosti o vlastnostech těles a vzorců na úlohy z praxe. Při řešení geometrických úloh využívá Pythagorovy věty, goniometrických funkcí a matematických nástrojů.	Slovní geometrické úlohy řešené výpočtem	OSV – rozvoj schopností poznávání
M-9-4-01 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Vypočítává různé typy logických řad. Vylučuje jevy a informace, které do řady nepatří. Řeší číselné a obrázkové analogie.	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV – rozvoj schopností poznávání

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

	Vypočítá netradiční a logické geometrické úlohy.		
M-9-1-06 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Popíše dějiny peněz. Vysvětlí, co je jistina, úrok, úroková sazba, úroková míra, úrokovací období, RPSN a dokáže řešit úlohy z praxe.	Základy finanční matematiky Jednoduché a složené úrokování	OSV - rozvoj schopností poznávání - řešení problémů a rozhodovací dovednosti OV6, 7, 8, 9
	Obhájí, jak nejlépe hospodařit s penězi. Posoudí výhody a nevýhody půjčky. Vysvětlí pojem exekuce, daně, spoření, penzijní systém. Vypočítá celkovou splátku.	Hospodaření s penězi, plánování Daň, dluh, exekuce, RPSN.	OSV - hodnoty, postoje, praktická etika
	Využívá k výpočtům, vyhodnocování dat, tvorbě tabulek a sestrojování grafů a diagramů digitální technologie.		

5.5 Informatika

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. Součástí informatiky proto zůstává i nadále práce s běžnými uživatelskými programy typu MS Office.

5.5.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata jsou vyučována bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen velký důraz na pamětné učení a reprodukci.

Předmět Informatika je jako samostatný předmět zařazen na 1. i 2. stupni. Na 1. stupni se vyučuje ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně, na 2. stupni se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku také s dotací 1 hodina týdně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Výuka probíhá v učebnách informatiky. Při větším počtu žáků v ročníku jsou žáci rozděleni do skupin a jsou využívány obě počítačové učebny, které na škole máme. Z objektivních důvodů jsou někdy spojovány 2 hodiny Informatiky dohromady a žáci pak mají Informatiku jednou za 14 dní, což odpovídá 1 hodině týdně.

5.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede žáka k

Kompetence k učení

- vybírání a využívání informačních a komunikačních technologií, způsobů, metod a strategií vhodných pro efektivní učení
- vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- efektivnímu využívání informací v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- správnému používání termínů, znaků a symbolů v oblasti informačních a komunikačních technologií, uvádění věcí do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávání informací vhodných k řešení problému v alternativních informačních zdrojích
- samostatnému řešení problémů; zvolení vhodného způsobu řešení; užívání při řešení problémů algoritmické myšlení
- vyhledávání a třídění informací podle zadaných kritérií

Kompetence komunikativní

- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií
- účinnému zapojení do diskuse
- schopnosti formulovat svůj požadavek

Kompetence sociální a personální

- chápání významu týmové práce a postavení samostatné práce
- práci ve dvojici a v menší pracovní skupině

Kompetence občanské

- chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, respektování práva k duševnímu vlastnictví při využívání software a dalšího obsahu na Internetu či jiných médiích
- zaujímání odpovědného, etického přístupu k nevhodným a urážejícím obsahům vyskytujícím se na Internetu či jiných médiích

Kompetence pracovní

- zaujímání odpovědného postoje k likvidaci prostředků informačních a komunikačních technologií jako elektrického odpadu, který lze recyklovat, a tím vede k uvědomění přispívání k ochraně životního prostředí
- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu. Žák k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitálních technologií, aby si žák usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizika jejich využívání
- předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí k etickému jednání

5.5.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika – 4. a 5. ročník - 2. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP - žák	Školní výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Data, informace a modelování			
<p>I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</p> <p>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p> <p>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> provede jednoduchý průzkum a zaznamená získaná data sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky 	<ul style="list-style-type: none"> data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů, kódů a šifer pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace; Pixel, rastr, rozlišení modelování: model; využití obrazových modelů (myšlenkové mapy, 	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<p>schémata, tabulky, diagramy; grafy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka; hledání cesty</p>	
Algoritmizace a programování			
<p>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví program pomocí krokování • postup zapíše pomocí obrázků, značek a symbolů • vyřeší pomocí krokování jednoduchou situaci <ul style="list-style-type: none"> • sestaví program v blokovém programovacím jazyce pro ovládnutí pohybu • sestaví robota podle návodu • spustí program, oživí robota, otestuje jeho chování • upraví program pro příbuznou úlohu 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení problému krokováním: <ul style="list-style-type: none"> - postup, jeho jednotlivé kroky, - různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; - přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; - sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci • programování: <ul style="list-style-type: none"> - blokové programovací jazyky - sestavení programu a jeho spuštění (oživení robota) - opakování příkazů (cykly), podprogramy; senzory - vytvoření vlastního bloku 	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<p>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • v programu najde a opraví chyby 	<ul style="list-style-type: none"> • kontrola řešení: <ul style="list-style-type: none"> - čtení programu - porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; - možnost různých řešení - ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; - nalezení chyby a oprava kódu; - nahrazení opakujícího se vzoru cyklem 	
<p>Informační systémy</p>			
<p>I-5-3-01 v systémech, která ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí 	<ul style="list-style-type: none"> • systémy: <ul style="list-style-type: none"> - prvky systému a vztahy mezi nimi - struktura systému - vzájemné působení; - příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; • práce se strukturovanými daty: <ul style="list-style-type: none"> - data, druhy dat 	

<p>I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s texty, obrázky a tabulkami • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	<ul style="list-style-type: none"> - řazení prvků do řad, - číslovaný a nečíslovaný seznam, - víceúrovňový seznam; - tabulka a její struktura; - řazení dat v tabulce - záznam, doplnění a úprava záznamu - vizualizace dat v grafu 	
<p>Digitální technologie</p>			
<p>I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p> <p>I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • uvede různé příklady využití digitálních technologií • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením • pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • hardware a software: <ul style="list-style-type: none"> - digitální zařízení a jejich účel; - zapnutí/vypnutí zařízení, ovládání myši - prvky v uživatelském rozhraní; - spouštění/vypnutí, přepínání a ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom); 	

<p>I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • používá krok zpět, zoom • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • řeší úkol použitím schránky • vytvoří obrázek • edituje digitální text, • přehraje zvuk či video • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • v textu rozpozná osobní údaje • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<ul style="list-style-type: none"> - práce se soubory - otevírání souborů; uložení dat, - kreslení bitmapových obrázků - práce s textovým editorem - přehrávání zvuku a videa • počítačové sítě: <ul style="list-style-type: none"> - propojení technologií, (bez)drátové připojení; - internet, - práce ve sdíleném prostředí, - sdílení dat - cloud • bezpečnost: <ul style="list-style-type: none"> - pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními; - ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - uživatelské jméno a heslo - osobní údaje 	
---	---	---	--

Informatika – 2. stupeň – 6. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa je rozpracováno v tematickém plánu učiva pro 6. ročník.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Žákyně/žák: I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla 	<ul style="list-style-type: none"> Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO 	<p>ČJ, OV, AJ, M , Mediální výchova - Tvorba mediálního sdělení</p>
<p>I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p>	<ul style="list-style-type: none"> najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce 	<ul style="list-style-type: none"> Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, ČJ, OV,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů 		
<p>NI-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<ul style="list-style-type: none"> Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace 	<p>Mediální výchova F, OV, M,</p>
<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné</p>	<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření programu Opakování Podprogramy 	<p>Osobnostní a sociální výchova - práce s vlastní chybou, kreativita, M, F, Čj</p>

chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	<ul style="list-style-type: none"> vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní 		
Ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací Zná a aplikuje bezpečné používání elektronických zařízení	<ul style="list-style-type: none"> používá textové programy a jejich editační nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s textovým editorem (WordArt, klipart, barva, odrážky a číslování, speciální symboly, tabulky, normování odstavců) - <i>Microsoft Word, WordPad, Poznámkový blok, Writer</i>) Zásady správného chování u PC z hlediska zdravotní problematiky 	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání;

Informatika – 7. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa je rozpracováno v tematickém plánu učiva pro 7. ročník.

Očekávané výstupy z RVP - žák	Školní výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> Opakování s podmínkou Události, vstupy 	Osobnostní a sociální výchova - práce s vlastní chybou, kreativita. ČJ, F, D

<p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<ul style="list-style-type: none"> • Objekty a komunikace mezi nimi 	
<p>I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p> <p>I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<p>Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - práce s vlastní chybou, kreativita, práce v realizačním týmu</p>

<p>problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>			
<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena, práce v realizačním týmu</p> <p>Mediální výchova - Tvorba mediálního sdělení</p>
<p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory 	<p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p>	<p>Mediální výchova - stavba mediálních sdělení,</p>

<p>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<p>Správa souborů, struktura složek</p> <p>Instalace aplikací</p> <p>Domácí a školní počítačová síť</p> <p>Fungování a služby internetu</p> <p>Princip e-mailu</p> <p>Metody zabezpečení přístupu k datům</p> <p>Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)</p> <p>Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vyhledávání informací o ostatních státech evropy a světa..</p>
---	--	--	---

Informatika – 8. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa je rozpracováno v tematickém plánu učiva pro 8. ročník.

Očekávané výstupy z RVP - žák	Školní výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
----------------------------------	----------------------	-------	--

<p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota • upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 	<p>Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - práce s vlastní chybou, kreativita.</p> <p>Čj, M, F</p>
<p>I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) 	<p>Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů.</p> <p>M, Z, D</p> <p>Mediální výchova - Tvorba mediálního sdělení</p>

<p>nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy výpočtem s daty • připiše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<p>Řazení dat v tabulce</p> <p>Filtrování dat v tabulce</p> <p>Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	
---	---	---	--

Informatika – 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa je rozpracováno v tematickém plánu učiva pro 9. ročník.

Očekávané výstupy z RVP - žák	Školní výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
----------------------------------	----------------------	-------	--

<p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>Popsání problému</p> <p>Testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>Pohyb v souřadnicích</p> <p>Ovládání myši, posílání zpráv</p> <p>Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu</p> <p>Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky</p> <p>Návrh postupu, klonování.</p> <p>Animace kostýmů postav, události</p> <p>Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou</p> <p>Tvorba hry s ovládáním, více seznamů</p> <p>Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - práce s vlastní chybou, kreativita.</p> <p>Čj, M, F</p> <p>Mediální výchova - Tvorba mediálního sdělení</p>
--	--	--	--

<p>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p> <p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p> <p>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<p>Hardware a software</p> <p>Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí</p> <p>Operační systémy: funkce, typy, typické využití</p> <p>Komprese a formáty souborů</p> <p>Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)</p> <p>Sítě</p> <p>Typy, služby a význam počítačových sítí</p> <p>Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa</p> <p>Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud</p> <p>Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL</p> <p>Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)</p>	<p>Multikulturní výchova - vyhledání informací a dezinformací</p> <p>M, F, Čj, D, Ov</p>
---	--	--	--

		<p>Bezpečnost</p> <p>Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy</p> <p>Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita</p> <p>Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat</p> <p>Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>	
--	--	--	--

5.6 Prvouka

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme*, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u

žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru *Člověk a jeho svět* získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.6.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka má časovou dotaci 7 vyučovacích hodin týdně, z toho v 1. ročníku 2 vyučovací hodiny, ve 2. ročníku 2 vyučovací hodiny (z toho 1 hodiny disponibilní) a ve 3. ročníku 3 vyučovací hodiny týdně (z toho 1 hodina disponibilní).

Výuka probíhá v kmenové třídě a v blízkém okolí školy. Pro výuku jsou využívány programy ekologických organizací (Lipka, Přírodovědná stanice Kamenačky, Jezírko). Využívá se dále interaktivních tabulí.

5.6.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede k:

Kompetence k učení

- Učitel vytváří základní studijní návyky a důkladně vyžaduje jejich plnění
- Žáci poznávají smysl a cíl učení, umění samostatně pozorovat a získané výsledky porovnávat
- Učitel vede žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednotlivým pojmům a objevovali souvislosti

Kompetence k řešení problému

- Učitel vede žáky k tomu, aby samostatně řešili problémy a dokázali kombinovat možnost řešení
- Aby uměli vyhledávat informace a použít je k řešení problémů
- Učitel vede žáka k vytrvalosti a překonávání překážek

Kompetence komunikativní

- Učitel nalézá s žáky možnosti k vyjádření vlastního názoru, umění hovořit s lidmi, reagovat na jejich podněty
- Učitel ukazuje žákům, jak využívat komunikační zdroje

Kompetence sociální a personální

- Učitel navádí žáka k vyjádření vlastního názoru a k respektu druhých
- Vysvětluje schopnost spolupráce v týmu a skupinové práci
- Ukazuje žákům podporu sebevědomí a úctu k druhým
- Poučuje o ochraně zdraví svého i ostatních
- Načrtává pozitivní vztah k rodině, spolužákům, okolí i přírodě

Kompetence občanské

- Učitel seznamuje žáky s tradicemi, kulturami, zvyky
- Popisuje mravní výchovu, vytváření správných návyků a vztahů k lidem
- Vede žáky ke slušnému chování, umění rozpoznat možnost nebezpečí a umět mu čelit
- Podporuje úctu ke stáří

Kompetence pracovní

- Učitel vysvětluje potřebnost znalostí o hygieně práce
- Podtrhuje využívání znalostí a zkušeností v praxi
- Zakládá ochranu a tvorbu životního prostředí
- Klade důraz na bezpečné používání pracovních nástrojů, materiálů a vybavení

Kompetence digitální

- Učitel vede žáka k ovládní běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, k jejich využívání při učení
- Žák získává, vyhledává, posuzuje, spravuje a sdílí data a k tomu volí postupy, způsoby a prostředky

5.6.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Prvouka – 1. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČJS-3-2-01 Žák rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje nejbližší příbuzné, rozlišuje pojmy mladší - starší. 	Domov Rodina	AJ – 3. a 4. roč.
ČJS-3-2-02 Žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje různá povolání, pojmenovává osoby, které povolání vykonávají, přiřazuje jednotlivé činnosti k různým povoláním. 	Povolání	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zná cestu do školy a zpět, zná jméno učitelky i ředitele, chová se ukázněně ve škole i mimo školu, představí se svým jménem, posuzuje a hodnotí chování své i spolužáků, pomáhá slabším. 	Škola Chování ve škole	ČJ – 3. a 4. roč. AJ – 3. a 4. roč. TV – 1., 2. a 3. roč. MKV – princip sociálního smíru a solidarity OSV – poznávání lidí VDO – občanská společnost a škola

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

<p>ČJS-3-3-01 Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti i budoucnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v čase, umí vyjmenovat dny v týdnu, zná roční období, umí vyjmenovat měsíce, umí popsat změny. v přírodě podle ročního období, umí zařadit svátky velikonoce, Vánoce, vysvětlí pojmy včera - dnes a zítra, pozná hodinu celou, půl a čtvrt. 	<p>Orientace v čase, časový řád Části dne Hodiny Kalendář</p>	<p>AJ – 4. a 5. roč. M – 1., 2. a 3. roč. TV – 4. a 5. roč.</p>
<p>ČJS-3-3-02 Žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná rozdíl mezi městem a vesnicí, pozná důležité budovy svého města, pojmenuje známé osobnosti města zná svoji adresu. 	<p>Moje bydliště</p>	<p>ČJ – 3. roč.</p>
<p>ČJS-3-3-03 Žák uplatňuje elem. poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka., o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná dobré a špatné lidské vlastnosti, povídá o oslavách a zvyčích. • Generace. 	<p>Velikonoce Vánoce Svátek matek Mikuláš</p>	<p>AJ – 4. a 5. roč. EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy</p>
<p>ČJS-3-4-01 Žák popíše, pozoruje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší podzimní a jarní práce na zahradě a na poli, vysvětlí přírodní jevy, pozná jednotlivé charakteristické znaky jednotlivých ročních období, zvířata a přezimování. 	<p>Rok a roční období Jaro a podzim na zahradě a na poli Zimní spáči Jarní práce Stálí a stěhovaví ptáci</p>	<p>HV – 1. – 4. roč.</p>

<p>ČJS-3-4-02 Žák roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu v známé lokalitě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší hlavní znaky ptáka, zná rozdíl mezi jehličnatým a listnatým stromem, vysvětlí význam lesa, roztřídí a nakreslí ovoce a zeleninu, popíše základní části rostliny, vypráví o životě hmyzu, lesních i domácích zvířat, jmenuje některé zástupce bylin a hub. 	<p>Ptáci Les Listnaté a jehličnaté stromy Jarní květiny Hmyz Domácí a hospodářská zvířata Sbíráme houby Léčivé rostliny Volně žijící zvířata.</p>	<p>AJ – 3. roč.</p>
<p>ČJS-3-5-01 Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <p>ČJS-3-5-02 Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>ČJS-3-5-03 Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje hlavní části těla, vyjádří důležitost smyslů, popíše svůj denní režim, vybere správné oblečení podle ročního období, zvládne svou životosprávu a správnou skladbu jídelníčku, ukáže správné držení těla, zvládne správné čištění zubů, vyjmenuje některé nemoci, rozpozná rozdíl mezi nemocí a úrazem, první pomoc při úraze. 	<p>Naše tělo Denní režim Výživa a vhodné oblečení Pečujeme o svůj chrup Správné držení těla Nemoc a úraz Přivolání pomoci v případě ohrožení fyz. a duš. zdraví Číslo tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>	<p>AJ – 3. roč. VV – 4. roč. PČ – 2. roč.</p>

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.			
Žák dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady nesprávného chování, vyjmenuje ochranné pomůcky při sportech, vysvětlí důležitost dopravních značek a pozná ty nejzákladnější, uvede příklad některých nebezpečí. 	<p>Chování ve škole Pozor na nebezpečí Dopravní značky Nebezpečí na silnicích. Chování k cizím osobám</p>	<p>AJ – 4. a 5. roč. TV – 1. roč. PČ – 1. roč.</p>
Žák uplatňuje základní pravidla silničního provozu. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí jak se chovat na silnici, popíše bezpečnou cestu z domova do školy, předvede, jak zavolá při nebezpečí pomoc. 	<p>Okolí školy Pozor na nebezpečí Dopravní značky Předcházení riz. situacím v dopravě a dopravních prostředcích Neztratím se Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená Požáry Integrovaný záchranný systém</p>	<p>AJ – 4. roč.</p>
ČJS-3-2-01 Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	<ul style="list-style-type: none"> Zná pravidla slušného chování v rodině i ve společnosti, umí slušně požádat o pomoc a poděkovat. Zná příbuzenské vztahy v rodině. Náboženství a církev. 	<p>Rodina Chování lidí Soužití lidí</p>	<p>ČJ – 3. a 4. roč. OSV – komunikace MKV – kulturní diference MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p>

<p>ČJS-3-1-01 Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.</p> <p>ČJS-3-1-02 Začlení svou obec (město) do přísl. Kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v síti obchodů a služeb, je schopen komunikovat s prodávacem, umí zacházet s penězi. • Zná a umí dodržovat pravidla pro chodce, zná vybrané dopravní značky, rozlišuje dopravní prostředky, zná a umí vyjmenovat základní vybavení kola. Předvídá nebezpečí a snaží se mu vyhýbat. 	<p>Obec a místní krajina Právo a spravedlnost Vlastnictví Osobní bezpečí Chování lidí</p>	<p>VL – 4. - 5. roč.</p>
<p>ČJS-3-3-01 Žák využívá časové údaje při řešení situací v běžném životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.</p> <p>ČJS-3-3-02 Pojmenuje některé rodáky, kulturní i historické památky regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, kde žije.</p> <p>ČJS-3-3-03 Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí. Na příkladech porovná minulost a současnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v čase a jednotkách času, denním režimu, práci a odpočinku. Seznámí se s významnými památkami v okolí bydliště. Zná zaměstnání rodičů, umí vysvětlit některá povolání, zná běžně užívané výrobky a ví, k čemu slouží. Poznává význam a potřebu nástrojů a zařízení v domácnosti. 	<p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti Kultura Rodina Dny v týdnu</p>	<p>AJ – 5. roč. M – 1., 2. a 3. roč. TV – 4. a 5. roč. MED – fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<p>ČJS-3-4-01 Žák pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p> <p>ČJS-3-4-02 Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p> <p>ČJS-3-1-03 Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše proměny v jednotlivých ročních obdobích, rozlišuje pojmy les, louka, zahrada, pole, potok, řeka, zvládá péči o pokojové rostliny, má povědomí o významu životního prostředí, rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté, zná jejich názvy a odlišnosti, umí vyjmenovat běžně rostoucí keře, byliny a zemědělské plodiny, umí pojmenovat domácí a hospodářská zvířata, zná jejich užitek. Volně žijící zvířata. 	<p>Voda Vzduch Půda Skupenství látek Roční období Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ochrana přírody Rostliny, houby, živočichové</p>	<p>PČ – 1., 2. a 3. roč. ENV – základní podmínky života ENV – ekosystémy</p>
<p>ČJS-3-5-01 Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p> <p>Dodržuje zásady bezpečného chování.</p> <p>ČJS-3-5-03 Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umí popovídat o trávení svého volného času, seznámí se zásadami zdravé výživy a zná správnou skladbu jídelníčku, rozpozná nemoc a úraz, rozpozná zvýšenou teplotu, zná krizová telefonní čísla, zná obsah lékárníčky, zvládá zásady osobní hygieny a čistoty domácnosti. 	<p>Volný čas Krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru Označování nebezpečných látek Zdravá strava Nemoc Čistota</p>	<p>AJ – 5. roč. TV – 3 . – 5.roč.</p>

<p>nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</p> <p>ČJS-3-5-04 Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>			
<p>ČJS-3-1-01 Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.</p> <p>Žák rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické rozmanitosti a hodnoty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žák se orientuje v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině. Zná základní údaje z historie a současnosti obce. Zná některé místní lidové zvyky a tradice. ČR a okolní státy. 	<p>Domov Škola Obec místní krajina Kultura Regionální památky Báje, mýty, pověsti Současnost a minulost v našem životě Okolní státy Světové strany</p>	<p>VL – 4. roč. VV – 4. roč. HV – 5. roč. EGS – Evropa a svět nás zajímá ENV – vztah člověka k prostředí</p>
<p>ČJS-3-4-02 Žák roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organizmů ve známé lokalitě.</p> <p>ČJS-3-4-03 Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek, barva, chuť, rozpustnost, hořlavost. Užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, teplotu. Rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny. 	<p>Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty, horniny, půda Měření Živá a neživá příroda Životní podmínky</p>	<p>AJ – 4. a 5. roč. M – 1., 2. a 3. roč. TV – 4. a 5. roč. VL – 4. roč. ENV - ekosystémy</p>

změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.			
Žák popíše, pozoruje a porovnává rozmanitost přírody.	<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní rozdělení - savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz. Umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla. Ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin, zná vybraná zvířata rozlišit v určitých přírodních společenstvích, umí pojmenovat části rostlin, umí popsat projevy života rostlin, zná vybrané druhy plodů a semen, jejich význam, zná vybr. rostliny, dřeviny, keře, hosp. a léčivé rostliny, zná jedlé a jedovaté houby. 	<p>Živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ochrana přírody Rostliny Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Chráněná území</p>	AJ – 3. a 4. roč.
<p>ČJS-3-5-01 Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede, čím se člověk odlišuje od jiných savců, podrobně popíše jednotlivé části těla, vyjmenuje smyslová ústrojí a smysly, vyjmenuje látky nezbytné pro zdraví, uvede škodlivé i prospěšné látky pro naše tělo. 	<p>Lidské tělo Stavba těla Pečujeme o své zdraví Zdravá výživa Chování a soužití lidí</p>	<p>AJ – 3. roč. ČJ – 3. a 4. roč. OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p>

5.7 Přírodověda

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci se učí v přírodovědném vyučování využívat své zkušenosti z vlastních pozorování přírody a spojovat je s osvojenými poznatky, řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy, sledovat změny v přírodě během roku a vliv člověka na přírodu, učí se přispívat k ochraně přírody a pomoci si utvářet kladný vztah k přírodě.

V hodinách přírodovědy přiměřeně k věku vedeme žáky k poznání i oblastí ekologie.

V pátém ročníku pak sledují vývoj člověka od narození až do období stáří. Upozorňujeme je na nevhodné a škodlivé látky a seznamuje s prevencí, jak předcházet nemocem. Přírodověda vede žáky k poznání, že každý člověk je zodpovědný za své zdraví a že je to nejcennější hodnota, kterou má.

Převážně v pátém ročníku získávají žáci základní vědomosti o Zemi, člověku a technice.

Při přírodovědném vyučování se ve velké míře uplatňují mezipředmětové vztahy.

Doplňujeme učivo řadou vhodných článků ve čtení nebo příkladů v matematice. Zadáváme žákům zajímavé úkoly z přírodovědné oblasti a vedeme je k vyhledávání informací v encyklopediích a na internetu a ke zpracovávání referátů přiměřených k věku. Rovněž je motivujeme k účasti v různých přírodovědných soutěžích. Výuku přírodovědy vhodně doplňujeme vycházkami.

5.7.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda má časovou dotaci ve 4. ročníku 2 vyučovací hodiny (z toho 1 hodina disponibilní), v 5. ročníku 2 vyučovací hodiny.

Výuka probíhá v kmenové třídě a v blízkém okolí školy. Pro výuku jsou využívány programy ekologických organizací (Jezírko, Lipka, Přírodovědná stanice Kamenačky). Ve výuce se rovněž využívá interaktivních tabulí.

5.7.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede k

Kompetence k učení

- seznamovat s možnostmi, jak informace aktivně vyhledávat, zpracovávat a třídit a jak je vzájemně propojovat
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání výsledků
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učit je poznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- klást důraz na ověřování správnosti řešení problému
- vést žáky k vytrvalosti a překonávání překážek při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory, správně je ústní i písemnou formou vyjádřit
- dodržovat pravidla diskuse

- naslouchat žákům a vést je k naslouchání
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet) a vést je k využívání těchto širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- společně se žáky vytvářet pravidla pro práci ve skupinách a vhodně skupinovou práci zařazovat při vyhledávání a zpracovávání výstupů přírodovědného charakteru
- vést žáky k vyjádření a obhájení vlastních názorů a k respektování názoru druhých
- podporovat zdravé sebevědomí a sebeúctu

Kompetence občanské

- vytvářet pravidla slušného chování a soužití ve škole a mimo ni, vést žáky k zodpovědnosti
- seznamovat žáky s různými kulturami, významnými osobnostmi a tradicemi
- vést ke snášenlivosti, toleranci a k odlišnostem
- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí, možnosti ochrany přírody odpovídající jejich věku

Kompetence pracovní

- vést děti k bezpečnosti práce, ohleduplnosti k prostředí a svěřeným pomůckám
- vytvářet příjemné pracovní prostředí
- klást důraz na uplatňování osvojených pracovních a hygienických návyků

Kompetence digitální

- vést žáky k získávání a vyhledávání informací v digitální oblasti, vést je ke kritickému myšlení a třídění informací
- u žáků klade důraz na využívání digitálních prostředků, jejich etickému uplatnění ve výuce přírodovědy
- vést k vyjadřování o tématu za pomoci digitálních prostředků, sdílení informací mezi žáky
- ukazuje žákům i negativní dopad na zdraví člověka vlivem nadměrného využívání digitálních technologií

5.7.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodověda – 2. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák: ČJS-5-2-01 Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje odlišné způsoby jednání a chování při kontaktu s vrstevníky a s dospělými. • Vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci. 	<p>Vztahy mezi lidmi Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům.</p>	<p>VL– 4. – 5. roč.</p>
<p>ČJS-5-2-03 Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje rozdíly mezi soukromým a společným majetkem. • Na příkladech objasní pojem školní majetek, uvede některé příklady hmotného a nehmotného majetku 	<p>Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácností; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky. Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot.</p>	<p>M – 5. roč.</p>

<p>ČJS-5-2-02 Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které se už nemohou tolerovat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, v čem spočívají pravidla slušného chování • Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • Při konkrétních činnostech se dohodne na společném postupu a řešení se spolužáky • Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy 	<p>Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, Mezilidské vztahy</p>	<p>VV 3, 4, 5 AJ 3, 4 MKV</p>
<p>ČJS-5-3-03 Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách • Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji • Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště 	<p>Člověk a technika Podoby a projevy kultury</p>	<p>INF 4, 5 VL 4, 5</p>
<p>ČJS-5-4-01 Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví zásady správného chování v přírodě • Uvede příklad, jakým způsobem člověk zasáhl do přírody (v blízkém okolí). • Vyjmenuje, jaké základní podmínky k životu poskytuje živým organismům neživá příroda. • Popíše, jak se vyživují rostliny • Rozliší společenstva přirozená a uměle vytvořená člověkem 	<p>Vztah člověka k životnímu prostředí. Životní podmínky živých organismů, rozmanitost podmínek života na Zemi. Poznávání nejznámějších druhů rostlin, hub a živočichů, jejich význam v přírodě a pro člověka. Přizpůsobení organismů prostředí. Horniny a nerosty. Rostlinstvo a živočišstvo na Zemi v různých ročních obdobích. Rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, proč mluvíme o společenstvech uměle vytvořených člověkem 		
<p>ČJS-5-4-02</p> <p>Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, proč jsou na Zemi vhodné podmínky pro život. • Vysvětlí, jak dochází k tomu, že se na Zemi střídá den a noc, a proč se střídají roční období • Vyjmenuje, z čeho se skládá sluneční soustava • Pozná některá vybraná souhvězdí • Vyjmenuje jednotlivé fáze Měsíce 	<p>Od neživé přírody do vesmíru: Vesmír a Země, sluneční soustava Střídání dne a noci, střídání ročních období. Fáze Měsíce Sluneční soustava</p>	VL 4, 5
<p>ČJS-5-4-03</p> <p>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organizmy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomocí globusu popíše, jak se mění teplota v různých oblastech Země od rovníku na sever a na jih • Vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé podnebné pásy • Uvede typické zástupce rostlin a živočichů žijících v různých podnebných pásích na konkrétních příkladech živých organismů • popíše, jak se přizpůsobily životu v oblasti podnebného pásu, kde žijí. • Popíše podnebí v ČR a zařadí ji do správného podnebného pásu 	<p>Rozmanité podmínky života na Zemi, Podnebné pásy Život v různých podnebných pásích Přizpůsobení organismů životnímu prostředí Život v oceánech a mořích ČR – oblast mírného podnebného pásu Rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy. Společenstva okolí lidských obydlí, Společenstva polí, vod a lesů</p>	VL 4, 5

	<ul style="list-style-type: none"> ● Uvede, co je základem jednotlivých společenstev ● Na příkladech vysvětlí, jak jsou jednotliví živočichové přizpůsobeni životu v daném společenstvu ● Popíše vzájemné vztahy rostlin a živočichů v jednotlivých společenstvech ● Uvede příklady některých rostlin a živočichů typických pro dané společenstvo 		
<p>ČJS-5-4-04 Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organizmy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Vyjmenuje čtyři základní skupiny živých organismů a popíše, čím se od sebe liší. ● Uvede, podle čeho třídíme rostliny – vyjmenuje zástupce jednotlivých skupin ● Vysvětlí, proč jsou rostliny nepostradatelné pro všechny ostatní živé organizmy ● Vysvětlí pojem obratlovci – bezobratlí ● Vyjmenuje a popíše jednotlivé skupiny živočichů a ke každé skupině uvede zástupce ● Porovnává vybrané organizmy z jednotlivých skupin a hledá jejich společné nebo rozdílné znaky 	<p>Společenstva živých organismů Třídění živých organismů do známých skupin – bakterie, rostliny, houby, živočichové. Poznávání běžných druhů rostlin, hub a živočichů podle skutečnosti i obrázků. Společenstva živých organismů na území naší vlasti.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede společné znaky organismů v jednotlivých skupinách • Zařadí vybrané rostliny a živočichy podle charakteristických znaků do příslušných skupin 		
<p>ČJS-5-4-05 Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí, zda některý zásah člověka přírodě prospívá nebo ji poškozuje. • Uvede příklady, jak si člověk přírodu přizpůsobuje, přetváří a využívá • Vysvětlí, v čem spočívá význam půdy, lesů a vodních ploch pro člověka. • 	<p>Vztah člověka k životnímu prostředí, stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit. Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Člověk a příroda Ohleduplné chování k přírodě Ochrana rostlin a živočichů Ochrana životního prostředí</p>	
<p>ČJS-5-4-06 Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Založí jednoduchý pokus • Provádí jednoduché pokusy se známými látkami 	Životní podmínky živých organismů	
<p>ČJS-5-5-01 Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše jednotlivé orgánové soustavy a vysvětlí jejich funkce 	Lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi	

	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede, jak chráníme jednotlivé orgánové soustavy před poškozením nebo poraněním • U některých orgánových soustav uvede, jak pečujeme o jejich zdravý vývoj • Na konkrétních příkladech uvede, jak pečuje o své zdraví 	<p>mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince.</p> <p>Kostra</p> <p>Svalová soustava</p> <p>Dýchací soustava</p> <p>Oběhová soustava</p> <p>Trávicí soustava</p> <p>Vylučovací soustava</p> <p>Kožní soustava</p> <p>Smyslová soustava</p> <p>Nervová soustava</p> <p>Rozmnožovací soustava</p> <p>Chráníme si zdraví</p>	
<p>ČJS-5-5-07</p> <p>Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže ošetřit drobná poranění a přivolá lékařskou pomoc. 	<p>První pomoc při poranění, přivolání lékařské pomoci.</p>	
<p>ČJS-5-5-02</p> <p>Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje jednotlivá vývojová stádia člověka a popíše jejich odlišnosti. 	<p>Člověk se rozmnožuje, roste a vyvíjí se.</p> <p>Seznámení s vývojem dítěte před i po narození</p>	
<p>ČJS-5-5-03</p> <p>Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví týdenní i denní režim dne 	<p>Denní režim</p>	
<p>ČJS-5-5-04</p> <p>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede obecné zásady, jak předcházíme onemocněním 	<p>První pomoc při poranění, přivolání lékařské pomoci.</p>	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

<p>a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše, jak poskytnou první pomoc při různých zraněních 	<p>Ochrana zdraví člověka, hygienické návyky. Péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena.</p>	
<p>ČJS-5-5-05 Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V modelových situacích předvede, jak odmítá návykové látky. 	<p>Návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.</p>	
<p>ČJS-5-5-06 Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady, jak si je chránit před poraněním či onemocněním • Uvede některé příklady prevence proti onemocněním a úrazům 	<p>Ochrana zdraví člověka Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví.</p>	

5.8 Vlastivěda

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vlastivěda je zařazena do druhého období, navazuje na předmět Prvouka z prvního období.

Žáci se seznamují s celým územím České republiky, poznávají významná města, kulturní i historické památky. Učí se orientovat v mapách, rozumí mapovým značkám. Výuka umožňuje žákům poznat sousední státy ČR i celou Evropu.

Žáci se seznamují s významnými osobnostmi v nejbližším okolí, osobnostmi v ČR a důležitými událostmi ČR. Orientují se v čase, tvoří historickou osu našeho státu. Předmět vede žáky k toleranci a snášenlivosti mezi lidmi.

5.8.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá zpravidla v nedělených kmenových třídách a v multimediální učebně. Využívá hojně interaktivní tabule. Vyučovací hodina trvá 45 minut. Časová dotace je ve 4. ročníku 2 hodiny týdně (z toho 1 disponibilní) a v 5. ročníku 2 hodiny. Celkem 4 hodiny týdně, z toho 1 hodina disponibilní.

5.8.3 Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

Kompetence k učení

- Vytváří základní studijní návyky a důsledně vyžaduje jejich plnění
- Seznamuje s možnostmi, jak třídít i vyhledávat informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívat v procesu učení
- Vede k poznání cíle a smyslu učení probraných témat

Kompetence k řešení problémů

- Vede žáky k vytrvalosti, k překonávání problémů, ke kritickému myšlení
- Reaguje na aktuální problémové situace
- Vytváří příležitost k prezentaci řešení problému

Kompetence komunikativní

- Vede žáky k výstižnému, věcnému a srozumitelnému vyjadřování
- Seznamuje žáky s různými typy textů
- Moderuje žákovské debaty
- Využívá informační technologie (internet, video)

Kompetence sociální a personální

- Vytváří příležitosti k činnosti ve skupinkách, vede žáky k vlastní organizaci práce skupiny, k zodpovědnosti za činnost skupiny
- Vhodně zařazuje skupinovou práci
- Podporuje a oceňuje projevy úcty k práci druhých

Kompetence občanské

- Seznamuje žáky s různými kulturami

- Vede žáky k toleranci k odlišnostem
- Seznamuje žáky s významnými osobnostmi, událostmi a tradicemi, prohlubuje zájem o kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

- Vytváří příjemné a tvůrčí pracovní prostředí a vede k tomu žáky
- Dbá na bezpečnost práce, ohleduplnost k prostředí a ke svěřeným pomůckám
- Vede žáky k osvojení pracovních a hygienických návyků

Kompetence digitální

- Vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, využívání jich při učení i při zapojení do života školy
- Vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací a digitálního obsahu
- Motivuje žáky k vytváření a úpravám digitálního obsahu, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- Vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si žák usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil pracovní postupy a z kvalitnil výsledky své práce

5.8.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vlastivěda – 4. a 5. třída - 2. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák: ČJS-5-1-03 Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map. Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy</p> <p>ČJS-5-1-01 Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomocí mapy světa určí polohu Evropy, popíše povrch, vodstvo, podnebí, hospodářství. • Vysvětlí rozdíl mezi mapou a plánem. Zjistí, co napovídají vysvětlivky mapy ČR. Ví, co znamenají jednotlivé barvy na mapě. Vypočítá podle měřítka mapy kolik km ve skutečnosti je 1cm na mapě. • S pomocí mapy vyjmenuje všech 14 krajů. 	<p>Evropa - jeden ze světadílů. Poloha a povrch Evropy, vodstvo a podnebí Evropy. Rostliny a živočichové. Hospodářství a obyvatelstvo Evropy. Sousední státy České republiky, Slovensko, Polsko, Německo, Rakousko Mapy a plány Členění území ČR na kraje, krajská města</p>	<p>AJ 4 EGS – Evropa a svět nás zajímá ENV – Základní podmínky života</p>
<p>ČJS-5-1-02 Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nakreslí směrovou růžici s hlavními i vedlejšími světovými stranami, • pomocí kompasu (buzoly) určí světové strany. • Rozlišuje krajinu přírodní, kulturní, poškozenou a zdevastovanou. 	<p>Orientace v krajině, světové strany a jejich určování Ochrana přírody, chráněná území</p>	<p>ENV – Ekosystémy ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● Popíše základní pravidla pro chování v CHKO. 		
<p>ČJS-5-1-04 Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Podle mapy ČR popíše u svého kraje povrch, vodstvo, zemědělství, průmysl, významné pamětihodnosti. ● Vyjmenuje národnostní menšiny v ČR. ● Přiřadí správně pohoří a nejvyšší hory pohoří v ČR ● Ukáže na mapě ČR jezero, rybník, přehradu, povodí řeky a úmoří ● Uvede příklad nerostného bohatství v ČR ● Rozeznává základní odvětví průmyslu ● Objasní rozdíl mezi počasím a podnebím, určí podnebí ČR ● Vysvětlí, na čem závisí zemědělství v ČR (podnebí, nadmořská výška, kvalita půdy). 	<p>Kraje České republiky Obyvatelé ČR Povrch České republiky Vodstvo České republiky Počasí a podnebí Půda a zemědělství Nerostné bohatství, těžba a zpracování nerostných surovin Průmysl, výroba, průmyslový závod</p>	
<p>ČJS-5-1-05 Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Vypráví zajímavosti o ČR (popř. Evropě), seznámí ostatní s místy v ČR (popř. v Evropě), která již navštívil. 	<p>Kde jsme byli o prázdninách Cestujeme po naší vlasti, přírodní zajímavosti a národní kulturní památky. Cestujeme naším krajem</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

<p>ČJS-5-1-06 Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Uvede jméno prezidenta a premiéra ČR ● Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce ● Chápe principy parlamentní demokracie, volby ● Pojmenuje a rozpozná symboly ČR a chápe jejich význam. 	<p>Česká republika - součást společenství hospodářsky vyspělých států. Evropská unie Mezinárodní organizace, jejich zkratky a význam Česká republika - demokratický stát, státní symboly, armáda Prezident, parlament, vláda Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný "evropský dům"</p>	<p>EGS – Jsme Evropané HV 5 VDO – Občan, občanská společnost a stát VDO – Formy participace občanů v politickém životě VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<p>ČJS-5-3-01 Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Určí datum vstupu ČR do EU, ● Určí datum vzniku ČR ● používá s porozuměním pojmy: Evropská unie, Organizace spojených národů, Severoatlantická aliance, Evropský parlament, stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie ● Seřadí podle času probíraná časová období. ● Samostatně vypráví o některé významné osobnosti z těchto období. ● Globální problémy současného světa. 	<p>Časová osa, období před naším letopočtem, období našeho letopočtu. Generace. České země v pravěku, doba kamenná, bronzová, železná. Příchod Slovanů, konec pravěku v našich zemích. Sámův kmenový svaz, 7. století v našich dějinách. Naše nejstarší minulost v pověstech. Velkomoravská říše, příchod Cyrila a Metoděje. Vznik českého státu, vláda přemyslovských knížat.</p>	<p>PRV 2 VV 5</p>

		<p>Život prostých lidí za vlády prvních Přemyslovců, Kosmas, románský stavební sloh.</p> <p>Vznik Českého království, vláda přemyslovských králů.</p> <p>Český stát za vlády Lucemburků, Jan Lucemburský.</p> <p>Období vlády krále Karla IV., rozkvět země, rozvoj vzdělanosti.</p> <p>Život ve středověku, šlechta, církve, život ve vesnici, ve městě, gotický stavební sloh.</p> <p>Období vlády krále Václava IV.</p> <p>Mistr Jan Hus a jeho učení.</p> <p>Husitské války, Jan Žižka, Prokop Holý.</p> <p>České země po husitských válkách, král Jiří z Poděbrad.</p> <p>První Habsburkové na českém trůně, císař Rudolf II., období renesance.</p> <p>Bitva na Bílé hoře, porážka české šlechty</p> <p>Doba pobělohorská, život na zámku, ve městě, život poddaných</p> <p>Život v době barokní, stavitelství, hudba</p> <p>Ve školních lavicích, Jan Amos Komenský</p> <p>Světlo rozumu, doba osvícenská, vláda Marie Terezie a Josefa II.</p>	
--	--	--	--

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

		<p>Život na vesnici, bydlení, oblékání, venkovské zvyky Manufaktury a první stroje, parní stroj, čeští vynálezci Obrození měšťanské společnosti, nástup kapitalismu, nadvláda němčiny Počátky národního obrození, F. Palacký, J. K. Tyl Z poddaného člověka občan, rok 1848, K. H. Borovský Stroje ovládly život, růst tovární výrovy, nástup elektřiny Vznik Rakousko-Uherska, profesor T. G. Masaryk na české univerzitě Národ sobě, rozvoj kultury a umění Češi a Němci, historie vztahů obou národů Směřujeme k samostatnosti, 1. světová válka, odpor proti Rakousko-Uhersku Vznik Československé republiky, T. G. Masaryk, život v ČSR 2. světová válka, válečná a poválečná léta Od totalitní moci k demokracii</p>	
<p>ČJS-5-3-02 Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Přiřadí ke každému probranému časovému období alespoň jednu kulturní památku 	<p>Významné události českých dějin. Státní svátky.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> ● Vysvětlí pojem UNESCO a uvede příklad památky zapsané do seznamu UNESCA. ● Globální problémy prostředí. ● Chápe vznik a význam státních svátků. 		
<p>ČJS-5-3-03 Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Vybere prvky demokracie z historického období a srovnává se současnosti. ● Sociální a multikulturní problémy. ● Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti 	Významné události českých dějin.	

5.9 Dějepis

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci jsou vedeni k orientaci v historickém čase a prostoru, k schopnosti pracovat s časovou přímkou, grafy a přehledy. Ve výuce se zaměřujeme na české dějiny v kontextu evropských a světových dějin. Seznamujeme žáky s hospodářskými, kulturními a sociálními dějinami. Zaměřujeme se na významné osobnosti naší i světové historie. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Do výuky začleňujeme projekty – např. Velká Morava, Přemyslovci, bitvy, architektura apod. Jezdíme na exkurze – např. Osvětim, slovanská hradiště, skanzeny, válečná opevnění apod. Navštěvujeme muzea a výstavy v Brně a okolí.

Cílem je vzbudit v žácích zájem o historii a pěstovat v nich historické vědomí. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů.

5.9.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka dějepisu probíhá ve všech ročnících 2. stupně v časové dotaci 2 hodiny týdně. V 6. a 9. ročníku je výuka posílena dvěma disponibilními hodinami. Výuka probíhá v kmenových třídách, které jsou všechny vybaveny interaktivní tabulí nebo dataprojektorem. Je možné využít také počítačovou učebnu.

5.9.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- Seznamuje s možnostmi vyhledávání informací z různých zdrojů (učebnice, encyklopedie, dobové texty, filmy apod.) a jejich tříděním.
- Klade důraz na porozumění textu a porozumění cizích slov v textu.
- Vede k poznání smysluplnosti probíraných témat.
- Nabízí žákům aktivizační metody, které jim usnadní učení dějepisu a vzbudí o zájem o historii.

Kompetence k řešení problému

- Předkládá k řešení problémové situace.
- S žáky hledá vhodná řešení a ověřuje jejich správnost.
- Nabízí žákům reálné příklady řešení problémových situací významnými osobnostmi.

Kompetence komunikativní

- Vede žáky k vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu ústně i písemně.
- Vede žáky ke kultivovanému projevu.
- Diskutuje s žáky, naslouchá jim a učí je pravidlům diskuse
- Učí žáky prezentovat referáty a projekty na historická témata

Kompetence sociální

- Vede žáky k vyjádření a obhájení svého názoru a respektování názoru druhých
- Nabízí dostatek možností pracovat ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce a tvůrčí atmosféru ve skupině.
- Umožňuje žákům na příkladech z historie pochopit prospěšnost spolupráce.

Kompetence občanské

- Vede k toleranci a snášenlivosti k odlišnostem.
- Seznamuje žáky s různými kulturami, významnými osobnostmi, událostmi a tradicemi
- Snaží se vést žáky k vcítění se do konkrétních situací historických osobností i obyčejných lidí.
- Vede žáky k uvědomění si nutnosti odmítat psychické i fyzické násilí, rasismus a diskriminaci.
- Vede žáky k úctě k vlastnímu národu, ale i k národům jiným.

Kompetence pracovní

- vede žáky k dodržování hygienických návyků
- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce

Kompetence digitální

- zařazováním samostatných úkolů vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich digitální úpravě a prezentaci pomocí digitálních prostředků
- diskutuje se žáky o aktuálních zprávách z různých zdrojů a snaží se je těmito příklady vést k jejich kritickému posuzování

5.9.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Dějepis 6. - 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>žák: D-9-1-01 uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků D-9-1-02 Uveďte příklady zdrojů a informací o minulosti, pojmenujte instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. D-9-1-03 Orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> osvojí si práci s časovou přímkou osvojí si základní periodizaci dějin uveďte konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, kde jdou tyto shromažďovány 	<p>Úvod do dějepisů Získávání informací o dějinách Historické prameny Historický čas a prostor Časová osa Periodizace dějin</p>	OV 6, F 6,
<p>D-9-2-01 Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p>	<ul style="list-style-type: none"> popíše danou dobu rozpozná vývojová stadia člověka sezná se se způsoby obživy a soužití lidí chápe představy lidí o duši, posmrtném životě a jejich význam pro vznik náboženství a umění 	<p>Pravěk Starší doba kamenná způsob života jednotlivých vývojových typů člověka</p>	<p>Z 6, P 8,9, VV 6 MKV – kulturní diference</p>

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

<p>D-9-2-02 Objasní význam zemědělství, dobytkařství</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství • pochopí podmínky vzniku řemesel • vysvětlí na příkladech způsoby obdělávání půdy • vyjmenuje plodiny, které se v daných oblastech pěstují 	<p>Mladší doba kamenná způsob života a obživy počátky řemesel vznik rodové společnosti</p>	<p>OV 6</p>
<p>Objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu • uvědomí si důležitost nerostných surovin pro vývoj společnosti 	<p>Doba bronzová a železná -rozvoj řemesel a obchodu -zánik rodové společnosti</p>	<p>Z 6, M 7</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa • chápe kulturní rozmanitost světa • uvede příklady nejznámějších nálezů z pravěké kultury 	<p>Naše země v období pravěku</p>	
<p>D-9-3-01 Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států • seznámí se s podstatou společenského uspořádání • seznámí se s projevy náboženských představ 	<p>Úvod do starověku -charakteristické rysy oblastí -vývoj společnosti -náboženské představy -počátek písma a kultury</p>	

<p>D-9-3-02 Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje kulturní památky starověku popíše rozdíly mezi prvními civilizacemi seznámí se s divy starověku a kulturou a dokáže ocenit její význam pro rozvoj světa 	<p>Starověk -Mezopotámie, Egypt -starověká Palestina -starověká Indie a Čína</p>	<p>F 6</p>
<p>D-9-3-03 Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství D-9-3-04 Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<ul style="list-style-type: none"> pochozí podstatu antické demokracie chápe přínos řecké civilizace pro další rozvoj Evropy, její vědy a kultury uvědomuje si vlastní a občanskou identitu uvědomí si prolínání kulturních vlivů popíše život v jednotlivých městských státech pohovoří o významu jednotlivých osobností v dějinách 	<p>Řecko -kořeny řecké civilizace -archaické a klasické období -Sparta -Athény -Makedonie</p>	<p>VV 6,7 ČJ 6 OV 8</p>
	<ul style="list-style-type: none"> učí se chápat formy státní moci uvědomí si význam křesťanství pro vznik ranně feudálních států získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky 	<p>Řím -království -republika -císařství -počátky křesťanství -římská kultura -rozpad římské říše</p> <p>Opakování</p>	<p>VV 6,7 ČJ 6 OV 8</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy 		
<p>D-9-4-01 Popíše podstatnou zněnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>D-9-4-02 Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.</p> <p>D-9-4-03 Vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.</p> <p>D-9-4-04 Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s periodizací středověku • seznámí se s uspořádáním společnosti ranně feudálního státu, formování národních států • učí se chápat úlohu křesťanství a víry na politiku i uvažování středověkého člověka • vyjmenuje základní rysy a myšlenky islámu a uvědomí si střetávání i obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu • seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií • uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí • učí se chápat životní styl a kulturu středověku, uvede příklady • seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě 	<p>Středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> -nový etnický obraz Evropy -byzantská, arabská a franská říše -islám -první státní útvary na našem území (Sámova říše, Velká Morava) -český stát v době knížecí -formování prvních státních celků v Evropě -boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy -románská kultura a životní styl raného středověku -vzdělanost a životní styl gotiky -rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam -český stát za vlády posledních Přemyslovců -nástup Lucemburků a vláda Karla IV. -konflikt mezi Anglií a Francií 	<p>VV 6,7 ČJ 7 OV 6</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p>
<p>D-9-5-01 Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p> <p>D-9-5-02 Vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní • hovoří o změnách, které přinesla renesance a humanismus • uvede příklady významných osobností a uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> -renesance a humanismus -kritika poměrů v církvi -husitská revoluce v Čechách -Jiří z Poděbrad 	<p>ČJ 7 VV6,7 HV 9 OV 6 ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s příčinami, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci • vysvětlí příčiny vzniku husitské revoluce • zhodnotí osobnost a činnost Jana Husa, • stručně pohovoří o průběhu husitské revoluce, uvede program husitů • zhodnotí dopad husitské revoluce pro české země • popíše vládu Jiřího z Poděbrad 		M 7
D-9-5-03 Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • uvádí předpoklady pro vznik objevných plaveb • určuje země, které jako první provádí zámořské objevy a do jakých oblastí • vysvětlí důsledky kolonizace Evropy 	Novověk -objevné plavby -mimoevropské civilizace po příchodu Evropanů	
D-9-5-04 Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie D-9-5-05 Objasní příčiny a důsledky vzniku Třicetileté války a posoudí její důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí • chápe podstatu pojmu absolutní moc, absolutismus, uvede příklady panovníků a zemí • učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii před a po stavovském povstání • chápe rozdělení Evropy na katolický a reformační blok • vysvětlí náboženské rozdíly 	-doba jagellonská -Habsburkové na českém trůně -stavovské povstání -třicetiletá válka -české země za třicetileté války -západní Evropa po třicetileté válce Francie, Anglie a revoluce -carské samoděržaví v Rusku -osvícenství -české země za Marie Terezie a Josefa II.	VV 6,7 EGS – Jsme Evropané

	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem osvícenství uvede osvícenské reformy v habsburské monarchii a jejich důvody 		
D-9-5-06 Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	<ul style="list-style-type: none"> popíše barokní kulturu v českých zemích a v Evropě a uvede příklady významných kulturních památek této doby 	-renesance a humanismus -barokní kultura	VV 6,7 HV 7,9 ČJ 8
D-9-6-01 Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie vysvětlí pojem průmyslová revoluce a s ní spojený vývoj uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad společenských změn, dopad na životní prostředí v Anglii popíše vznik USA a charakterizuje jeho státoprávní uspořádání a systém vlády 	-průmyslová revoluce a její důsledky -sociální otázky, situace dělníků -vznik USA	
D-9-6-02 Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur pohovoří o příčinách revoluce ve Francii 	-velká francouzská revoluce -Napoleon, napoleonské války a jejich důsledky	HV 7,9 PČ 6 VV 7,8,9

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí negativním i pozitivním důsledkům revoluce • uvede vybraná fakta z Napoleonova života a jeho válek 		
D-9-6-03 Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti • seznámí se s příčinami a fázemi českého národního obrození • uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností 	<p>-národní a osvobozenecá hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj</p> <p>-národní obrození v českých zemích</p> <p>-rok 1848 v Evropě a v Čechách</p>	<p>ČJ 8</p> <p>Z 8</p> <p>OV 7</p> <p>HV 6,7</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • umí použít pojmy jako liberalismus, nacionalismus, pacifismus, feminismus, rasismus, antisemitismus 	<p>-technicko-vědecká revoluce</p> <p>-nové myšlenkové proudy</p>	F 8,9
D-9-6-04 Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií.	<ul style="list-style-type: none"> • chápe příčiny rozvoje a sblížení Británie a Francie • charakterizuje sjednocující snahy v Itálii a v Německu • vyloží vzestup USA mezi světové velmoci • popíše souboj velmocí o kolonie, uvědomí si pojem kolonialismus • vysvětlí snahy Čechů o Rakousko-České vyrovnání 	<p>-porevoluční Evropa</p> <p>-sjednocení Itálie a Německa</p> <p>-občanská válka v USA, vznik velmoci</p> <p>-politika Čechů po dualismu</p> <p>-industrializace v českých zemích</p>	
D-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny I. sv. války • vyjmenuje vzniklá mocenská seskupení – Trojspolek, Dohoda 	<p>-proměny v Habsburské monarchii</p> <p>-české země</p>	VDO – Formy participace občanů v politickém životě

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje země bojující proti sobě • vyjmenuje technické vynálezy z doby I. sv. války, vysvětlí pojem versailleský systém 	<p>-mocenská seskupení na přelomu století</p> <p>-první světová válka</p> <p>-vítězství Dohody</p> <p>-versailleský systém</p>	<p>Z 9</p> <p>VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
D-9-7-02 Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	<ul style="list-style-type: none"> • učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších válek • chápe okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky • uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu 	<p>Moderní doba</p> <p>-první světová válka – opakování</p> <p>-situace v Rusku, ruská revoluce</p> <p>-vznik ČSR - hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy</p> <p>-mezinárodně politická situace v Evropě ve 20. letech</p>	<p>OV 7</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p>
D-9-7-03 Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby • chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese • chápe metody totalitních režimů, jejich působení na obyvatele 	<p>-počátky fašistického hnutí</p> <p>-SSSR v meziválečném období</p> <p>-první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek</p>	<p>ČJ 9</p> <p>OV 9</p> <p>VV 7,8</p> <p>OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
D-9-7-04 Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu holocaust a pohovoří o jeho průběhu • chápe jejich iracionalitu a škodlivost 	<p>-projevy antisemitismu v jednotlivých zemích</p> <p>-norimberské zákony</p> <p>-holocaust</p>	<p>OV 6,8</p> <p>Z 8, PŘ 8</p> <p>MKV – Etnický původ</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o projevech rasismu v dnešní době 		
<p>D-9-7-05 Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s rozmanitostí projevů kultury národní a evropské • vyjmenuje významné osobnosti první republiky • charakterizuje postavení ČSR v Evropě • zhodnotí hospodářskou, kulturní a technickou vyspělost ČSR • chápe tragédii naší situace v době Mnichova a její odkaz k současnosti • seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu 	<p>-kultura, věda a technika před vypuknutím 2. sv. války -ČSR mezi válkami – hospodářství, život obyvatel -Mnichovská dohoda a její důsledky -Protektorát Čechy a Morava</p>	
<p>D-9-8-01 Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s průběhem 2. sv. války, učí se k úctě k odkazu účastníků odboje • snaží se pochopit poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 • chápe různost interpretace historických faktů 	<p>-druhá světová válka -domácí a zahraniční odboj -mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa -poválečné Československo v letech 1945-48 -únorový převrat 1948</p>	
<p>D-9-8-02 Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech • rozpoznává znaky totalitní společnosti 	<p>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti -postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR</p>	Z 7,8

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

	<ul style="list-style-type: none"> ● chápe vznik a problémy bipolárního světa 	<ul style="list-style-type: none"> -projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech života lidí -studená válka a rozdělení světa do vojenských bloků 	OV 9
D-9-8-03 Posoudí postavení rozvojových zemí	<ul style="list-style-type: none"> ● charakterizuje postavení kolonie ● na příkladech ukáže problémy rozvojových zemí 	<ul style="list-style-type: none"> -rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět 	Z 7
D-9-8-04 Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	<ul style="list-style-type: none"> ● uvědomí si zápory i jistoty života v komunismu ● učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů ● seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR ● ustavení demokratického režimu ● hrozba terorismu ● vliv médií na každodenní život a politické dění ● ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU 	<ul style="list-style-type: none"> -vnitřní situace v zemích východního bloku - charakteristika západních zemí -krize SSSR a „perestrojka“ -obnova demokracie ve východní Evropě -sametová revoluce v ČSSR -vznik ČR -technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. století -evropská integrace, globalizace 	HV 8

5.10 Občanská výchova

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu občanská výchova je žák seznamován s vědomostmi a dovednostmi, které jsou důležité pro jeho další život v občanské demokratické společnosti. Poznává historické kořeny a vývoj naší společnosti, uvědomuje si základní principy demokratické společnosti. Toto poznání vede k utváření vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu prostředí a k tvorbě pozitivních občanských postojů. Zároveň se na příkladech seznámí se škodlivými jevy, jako je rasismus, xenofobie, extremismus, potlačování lidských práv. Je veden také k úctě k přírodnímu a kulturnímu bohatství našeho národa. Předmět dále seznamuje žáky se vztahy v rodině a dalších sociálních skupin, se základy práva, ekonomie, ekologie a psychologie. Předmět dále rozvíjí občanské a právní vědomí a motivuje je k aktivnímu životu v občanské demokratické společnosti. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učivo je rozděleno do pěti tematických okruhů: Člověk ve společnosti; Člověk jako jedinec; Člověk, stát a hospodářství; Člověk, stát a právo; Mezinárodní vztahy a Globální svět. Součástí výuky jsou pravidelné aktuality na politické nebo ekonomické téma a referáty k důležitým událostem v životě naší země a ke státním svátkům.

5.10.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět občanská výchova je vyučován v 6. - 9. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně. Vyučuje se v kmenových třídách, může být využita multimediální učebna a učebna s interaktivní tabulí, internet a denní tisk.

5.10.3 Výchové a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na práci s informacemi z různých zdrojů
- utváří vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- podporuje tvořivost žáků netradičními aktivitami
- motivuje žáky k mimoškolním aktivitám
- vytváří schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- vede ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku

Kompetence komunikativní

Učitel

- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv
- vede žáky k tolerování ostatních myšlenek a názorů
- využívá metod kooperativního myšlení
- umožňuje žákům diskutovat nad významem a využitím různých textů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti

Kompetence občanské

Učitel

- stanovuje pravidla chování v třídních kolektivech
- vede k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- vede k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství
- klade důraz na společný prožitek při různých aktivitách
- vede žáky k ochraně životního prostředí a okolí školy

Kompetence pracovní

Učitel

- seznamuje a vede k dodržování pravidel bezpečnosti
- vede k dodržování hygienických pravidel při práci
- zařazuje úkoly různé obtížnosti a tím vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáka k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- klade důraz na samostatné rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém má žák použít
- vede žáka k získávání, vyhledávání, posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, žák k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáka k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitálních technologií, aby si žák usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- vede žáka k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost,
- klade důraz na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí vede žáka jednat eticky

5.10.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Občanská výchova: 6. - 9. ročník, 2. stupeň ZŠ

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<u>Člověk ve společnosti</u>			
VO-9-1-01 Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s hlavními svátky a slavnostmi během celého kalendářního roku vysvětluje původ a způsoby dodržování státních svátků, zvyků a tradic vyjmenuje a popíše státní symboly našeho státu a zdůvodní způsob jejich užití 	naše vlast – státní symboly, státní svátky, významné dny	D 6 ČJ 6 D 7 Z 8 VDO – formy participace občanů v polit. životě VDO – občanská společnost a škola KDO – občan, občanská společnost a stát OSV – denní režim

<p>VO-9-1-02 Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná fungování svojí školy, systém žákovské samosprávy, její minulost • převypráví pověsti z nejstarších období našich dějin • pozná významná místa, historii, tradiční výrobky a slavné rodáky obce, regionu a ČR • uvědomí si dlouhou tradici našeho národa a dokáže rozlišit projevy vlastenectví od projevů krajního nacionalismu, seznámí se s národnostními menšinami v naší zemi a jejich problematikou • vyjmenuje situace, kdy lze zažít pocit národní hrdosti • na příkladech pozná škodlivost nacionalismu 	<p>naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, nacionalismus; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p>	
<p>VO-9-1-03 Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • K mediálním informacím přistupuje kriticky • vysvětlí, co je to propaganda a reklama, uvede příklady • popíše, jak propaganda a reklama ovlivňují veřejné mínění a chování lidí 	<p>Kulturní život – masová kultura, prostředky komunikace; propaganda, reklama</p>	<p>Čj 9 VV 7,8,9</p>
<p>VO-9-1-04 Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si nutnost dodržování a respektování mravních norem pro kvalitní život ve společnosti • vyvodí nejdůležitější mravní 	<p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská</p>	<p>MKV – Lidské vztahy</p>

	<p>hodnoty a nutnost jejich dodržování</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná nutnost tolerance • uvede příklad mravního profilu konkrétních osob a osobností • uvědomí si nutnost svobody při rozhodování v různých situacích • připomene si pravidla chování mezi lidmi • žák popíše možnosti při navazování vztahů a vyvodí hlediska pro jejich budování • uvědomí si nutnost vzájemné tolerance a kvalitní komunikace ve vztazích 	komunikace; konflikty v mezilidských vztazích	
<p>VO-9-1-05 Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-06 Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje výhody života v občanské společnosti • diskutuje o významu dodržování lidských práv, vyhledává konkrétní případy jejich poškozování, navrhne způsoby řešení konfliktů • seznámí se s různými významy pojmu kultura • vyjmenuje kulturní instituce a mezinárodní organizace zabývající se ochranou hmotného dědictví (UNESCO) • pozná nejdůležitější umělecké slohy v historickém vývoji evropské 	<p>lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce</p> <p>Vztahy mezi lidmi – konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti</p>	<p>D 9 Z 8 MKV – Etnický původ Př 8 D6, D9 OSV – mezilidské vztahy (porušování lidských práv) MUV – kulturní diference (národnostní menšiny) OSV – řešení problémů a rozhodování dovedností</p>

	<p>civilizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje nutnost tolerance k lidem odlišné kulturní, názorové a zájmové orientace • uvědomuje si nutnost tolerance k národnostním, kulturním a sociálním menšinám • respektuje odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení, je tolerantní k menšinám 		
Člověk jako jedinec			
<p>VO-9-2-01 Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žák rozdělí projevy života, pozná význam citů a potřeb pro kvalitní život • Rozezná kvalitní osobní vlastnosti a uvědomí si jejich potřebu pro svůj osobní i pracovní život • Posoudí význam náboženství pro psychický vývoj jedince • Seznámí se s hlavními náboženstvími světa • Uvědomuje si nutnost pozitivních vztahů s lidmi ve svém okolí 	<p>Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p>	<p>MKV – Lidské vztahy OSV – poznávání lidí MKV – lidské vztahy OSV – mezilidské vztahy Z- světová náboženství</p>
<p>VO-9-2-02 Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zodpovědně přistupuje k výběru budoucího povolání • seznámí se s možnostmi vybraného povolání na trhu práce • rozlišuje aktivní a konzumní životní 	<p>Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	

	styl		
<p>VO-9-2-03 Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>VO-9-2-04 Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<ul style="list-style-type: none"> žák se seznámí s pojmem charakter, charakterové vlastnosti, uvědomí si nutnost posilování kladných charakterových vlastností a potlačování záporných charakterových vlastností kriticky posoudí charakterové vlastnosti svoje i svého okolí přehodnocuje a opravuje některé negativní projevy svého chování navrhne metody a cesty, jak rozvíjet kladné charakterové vlastnosti zvyšuje zdravou sebedůvěru na základě sebehodnocení 	<p>Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p>	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace PČ 8, Vv 9 OVS – sebezpoznání a sebepojetí PČ 8, PŘ 8</p>
Člověk, stát a hospodářství			
<p>VO-9-3-01 Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.</p> <p>VO-9-3-02 Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní</p>	<ul style="list-style-type: none"> Definuje pojem majetek, uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti a navrhne možné 	<p>majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>hospodaření – rozpočet domácnosti; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti;</p>	

<p>princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti,</p>	<p>změny, které povedou k racionálnějšímu hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> • na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným a schodkovým a přebytkovým rozpočtem • navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje 		
<p>VO-9-3-03 Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • Uvede příklady různých způsobů hotovostního placení • Uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení v konkrétní situaci • Na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet • Na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou 	<p>Peníze – formy placení</p>	
<p>VO-9-3-04 Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.</p> <p>VO-9-3-05 Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým • Uvede možnosti různých typů pojištění. • Na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky • Porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků • Hledá možnosti, jak řešit deficit na 	<p>Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>Hospodaření - úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing</p>	

	<p>straně příjmů a výdajů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků • Porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků 		
<p>VO-9-3-06 Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se se základními ekonomickými pojmy • Poznává tvorbu cen, vliv nabídky a poptávky • Poznává daňový systém naší ekonomiky • Seznámí se s principy fungování tržního hospodářství a s postavením naší ekonomiky ve světě • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • na konkrétních příkladech pozná, co je to inflace, odvodí, jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz 	<p>Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu</p> <p>Hospodaření – význam daní</p>	<p>Čj – reklama – tržní hospodářství</p>
<p>VO-9-3-07 Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje • uvede, které dávky a příspěvky ze státního rozpočtu získávají občané 	<p>Hospodaření - Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p>	
<p>Člověk, stát a právo</p>			
<p>VO-9-4-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se vznikem a vývojem 	<p>Právní základy státu – znaky</p>	

Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky.	<p>státu, s druhy politického zřízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná různé způsoby nabývání státního občanství a jeho podmínky 	státu, typy a formy států; státní občanství ČR	
VO-9-4-02 Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	<ul style="list-style-type: none"> • Vyroší význam ústavy a zákonů pro běžný občanský život • seznámí se s jednotlivými částmi Ústavy ČR • popíše právní řád naší země a systém rozdělení státní moci • vyjmenuje jednotlivé složky státní moci ČR, jejich orgány a instituce a rozlišuje jejich funkce • popíše systém správy a samosprávy obce, regionu a státu 	<p>Právní základy státu – Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p>Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p>	<p>Z 8 KDO – občan, občanská společnost a stát VDO – formy participace občanů v politickém životě</p>
VO-9-4-03 Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětluje, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů • rozdělí druhy moci v demokratickém státě 	Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu	<p>Z 8 KDO – občan, občan. společnost a stát VDO – formy participace občanů v polit. životě</p>
VO-9-4-04 Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	<ul style="list-style-type: none"> • objasní základní principy demokratických voleb, popíše volební soustavu naší země • kriticky přistupuje k působení médií na politickou realitu 	Principy demokracie – politický pluralismus; význam a formy voleb do zastupitelstev	<p>Z 8 KDO – občan, občan. společnost a stát VDO – formy participace občanů v polit. životě</p>
VO-9-4-05 Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s pojmem lidská práva, s jejich vývojem a uplatňováním • pozná významné dokumenty 	Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů,	<p>Př 8 D 6, D 9 OSV – hodnoty, postoje, praktická</p>

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky
Školní vzdělávací program

respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	<p>upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí – prostuduje Úmluvu o právech dítěte a další mezinárodní dokumenty sloužící k ochraně dětí</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá příklady poškozování lidských práv dětí, zná činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů zaujme aktivní postoj proti projevům nesnášenlivosti ví, že zneužívání dítěte je trestné umí vyhledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji využít 	<p>soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p>	<p>etika OSV – řešení problémů a rozhodování dovedností MKV – lidské vztahy</p>
VO-9-4-06 Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	<ul style="list-style-type: none"> objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství posoudí nutnost kvalitního výběru povolání pro budoucí život 	Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající	Pč – volba povolání
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si základní náležitosti při uzavírání smluv zná rizika, která vyplývají z nedodržení smluv popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele chrání duševní vlastnictví 	Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	<p>Př 8 D 6, D 9 OSV – hodnoty, postoje, praktická etika OSV – řešení problémů a rozhodování dovedností MKV – lidské vztahy</p>
VO-9-4-08	<ul style="list-style-type: none"> pozná základní práva a povinnosti 	Protiprávní jednání – druhy a	Z 8

<p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>VO-9-4-09 Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>VO-9-4-10 Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>VO-9-4-11 Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>	<p>občana našeho státu</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy • pozná nástroje, které stát používá k udržení pořádku, vymáhání práva a postihu těch, kteří právní normy překračují • ví, co je to korupční jednání, je schopen diskutovat o příčinách a důsledcích korupčního jednání • rozlišuje trestný čin a přestupek, uvede instituce, které se jimi zabývají, vyhledá konkrétní příklady 	<p>postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p>	<p>KDO – občan, občanská společnost a stát VDO – formy participace občanů v politickém životě</p>
Mezinárodní vztahy, globální svět			
<p>VO-9-5-01 Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu, význam a výhody evropské integrace • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p>	<p>Z 7, Z 8 Př 9 D9 EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>VO-9-5-02 Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s pojmem globalizace, uvede příklady jejího působení • popíše významné globální problémy • vyjmenuje technologické 	<p>Globalizace – projevy, významné globální problémy</p>	<p>Z 7, Z 8 Př 9 D9 EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – Objevujeme Evropu a svět</p>

VO-9-5-03 Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	prostředky, které globalizaci umožňují <ul style="list-style-type: none">• kriticky zhodnotí vliv globalizace na běžný život člověka• navrhne možnosti řešení některých globálních problémů		
--	--	--	--

5.11 Fyzika

5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání ve fyzice je zaměřeno především na seznámení žáků se základními pojmy, na výchovu člověka, který umí své poznatky aplikovat v různých situacích. Je kladen důraz na praktické využití probraných jevů, řešení úloh z praxe, znalost převádění jednotek fyzikálních veličin. Umět o svých znalostech s pochopením hovořit. Snahou je seznamovat žáky s novými poznatky a přibližovat je jejich úrovni chápání. Důraz je kladen na pokusy, které provádí nejen učitel, ale i frontální a laboratorní práce a praktická cvičení prováděné žáky. Učitel svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům porozumět hlouběji zákonitostem přírodních procesů. Žáci si uvědomují závislost člověka na přírodních zdrojích a dění v přírodě. Učitel vede žáka k porozumění souvislosti mezi činnostmi lidí a stavem přírodního prostředí. K ověřování vyslovených domněnek pak používají několik nezávislých způsobů. Rovněž prezentace výsledků práce je velmi důležitá.

5.11.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka vzdělávacího předmětu fyzika probíhá na celém druhém stupni. Časová dotace je 2 hodiny týdně, přičemž v 6. a 7. ročníku je výuka posílena disponibilními hodinami. Výuka probíhá v nedělených třídách tak, že minimálně jedna hodina týdně je v odborné učebně fyziky. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. K výuce je využívána interaktivní tabule (nebo data-projektor) a e-learning v jednoduché formě, prezentace i prezentace žáků, kteří se je učí zpracovávat. Žákům jsou nabízeny další programy, podporující zájem o fyziku (např. exkurze či výukové programy)

5.11.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- Utváří kladný vztah k vědění a studiu, zbavuje ho strachu z neznámého, přibližuje fyziku
- Odkazy k fyzikálnímu zázemí každodenní reality v něm posiluje vědomí fyzikálního myšlení, snahy o získání dalších poznatku a touhu po poznání
- Seznamuje s možnostmi, jak informace vyhledávat, zpracovávat a třídit
- Vytváří způsob myšlení, který vyžaduje ověřování domněnek několika nezávislými způsoby

Kompetence k řešení problémů

- Sleduje aktuální problémové situace, analyzuje je, snaží se jim porozumět a využít v praxi
- Společně s žáky hledá vhodná řešení a ověřuje jejich správnost, hledá více řešení
- Při měření poukazuje na chyby a odchylky a učí jej pozitivnímu přístupu k nedokonalosti své i okolního světa
- Vede je k takovému uvažování a jednání, která preferují využívání obnovitelných zdrojů energie
- Vytváří potřebu klást si otázky o průběhu různých přírodních procesů, formulovat správné odpovědi

Kompetence komunikativní

- Věcným a nezaujatým hodnocením žakovských vstupů vede žáka důsledně ke korektnímu zacházení s vědeckou informací
- Dodržuje pravidla diskuze, naslouchá a odpovídá, vede je k tomu, respektuje osobnost žáka a jeho názory, vede jej k tomu

Kompetence sociální a personální

- Vhodně zařazuje skupinovou práci, vytváří pravidla pro práci ve skupině, vede žáky k dodržování těchto pravidel, ale i k vyjádření a obhájení vlastního názoru
- Podporuje zdravé sebevědomí a sebeúctu, vede jej k úctě k životu a potřebě lásky a harmonie
- Využívá celou škálu hodnocení a buduje v žákovi schopnost zvládat situace

Kompetence občanské

- Vede žáka k osvojení si úkolu a povinnosti coby přirozené a neobtěžující součásti života
- Vede žáka k návyku osobního ručení za výsledek, postoj a názor, odpovědnosti za své činy
- Vede žáka k dodržování pravidel chování a bezpečnosti
- Upozorňuje na ekologické souvislosti probíraných témat
- Seznamuje s významnými osobnostmi, událostmi a tradicemi
- Utváří dovednosti vhodně se chovat v situacích, ohrožujících zdraví, životy či majetek lidí

Kompetence pracovní

- Umožní žákům pracovat s pomůckami a přístroji v rámci laboratorních a frontálních prací
- Oceněním samostatné skupinové práce pěstuje v žákovi pozitivní vztah k čestnému a úspěšnému podnikání

Kompetence digitální

- Umožní žákům využívat digitální technologie, jejich využívání při učení, učí žáky pracovat s prezentacemi
- Učí žáky chápat význam digitálních technologií, ale současně je seznamuje s nebezpečím, které představují a negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví.
- Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, při sdílení informací v digitálním prostředí, učí žáky jednat eticky.

5.11.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Fyzika pro ročníky 6. - 9.

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP - žák	Školní výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Látky a tělesa			
F-9-1-01 Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	Co je to fyzika – stručná charakteristika předmětu Chápe co je látka a co těleso, objasní rozdíl mezi nimi Zná pojem tří skupenství a umí pojmenovat změnu mezi nimi Určí, která z vlastností látek je fyzikální veličina Umí základní fyzikální veličiny – délka, hmotnost, objem, čas, teplota – tyto veličiny umí měřit, zná jejich značky a jednotky, definice Umí převádět jednotky pomocí předpon	Látka a těleso Skupenství látek Měření délky, objemu, hmotnosti, teploty a její změna, čas Měřidla	D – historie měření délky, objemu a času PČ – vážení a měření délky, získá pracovní návyky PČ 6, D 6, Ov 6, M6, Hv 6, Ch 8 Osv komunikace Osv řešení problémů
F-9-1-02 Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Žák se přesvědčí pomocí pokusů, že látka se skládá z částic Uvědomuje si souvislost mezi skupenstvím a částicovou stavbou látek	Souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou Brownův pohyb, difúze Stavba atomu, základní elementární částice	D – historie objevu elektrických vlastností, staří Řekové, elektron = jantar Význam existence elektrických sil pro lidstvo

	<p>Neustálý neuspořádaný pohyb částic Nejmenší částice z hlediska fyziky je molekula. Molekula se však skládá ještě z atomů, atom z dalších částic (proton, elektron, neutron) Seznámí se s existencí elektrických sil v atomu a jejich nositeli – protonem a elektronem. Umí rozdíl mezi atomem a iontem a vysvětlí, jak iont vznikne</p>	<p>Z elektrování těles, elektrický náboj, elektrické pole Iont</p>	<p>Lidé a fyzika: Luigi Galvani a pitvané žáby, Brown a jeho pokusy s pylem</p>
<p>F-9-1-03 Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p>	<p>Vysvětlí délkovou roztažnosti pevných látek a objemovou roztažnost plynů a kapalin Zná příklady z praxe</p>	<p>Délková roztažnost látek Objemová roztažnost kapalin a plynů Měření teploty a změny délky při změně teploty</p>	<p>Pč – zručnost při měření teploty Budoucí povolání – stavba mostů M – funkční závislost Pč 6, 8, 9, M 7, 9 ENV základní podmínky života</p>
<p>F-9-1-04 Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p>	<p>Zná pojem hustota, chápe jeho význam při porovnávání látek, umí ji vypočítat ze vzorce Zná její jednotky a umí je převádět Umí vyhledat různé hustoty z tabulek a dokáže si představit rozdíl mezi nimi</p>	<p>Hustota látek, výpočet hustoty Výpočet hmotnosti a objemu tělesa, (pojem vzorce) $\rho = m : V$, $m = V \cdot \rho$ $V = m : \rho$</p>	<p>M – využití znalostí o rovnicích ve vztahu hustota = hmotnost : objem Život – převody jednotek, velmi důležitý návyk i vědomost M 7, 8, Ch 8</p>
<p>Pohyb těles, síla</p>			
<p>F-9-2-01 Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p>	<p>Chápe klid a pohyb těles jako relativní veličiny, kdy sledujeme vzhledem k nějakému tělesu. Umí druhy pohybů Absolutní klid neexistuje.</p>	<p>Klid a pohyb těles Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý, posuvný a otáčivý</p>	

<p>F-9-2-02 Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p>	<p>Fyzikální veličina – rychlost, její definice a jednotky, převádění jednotek Výpočty rychlosti, dráhy a času</p>	<p>Rychlost rovnoměrného pohybu. Rychlost okamžitá a průměrná $s = v \cdot t$ $v = s : t$ $t = s : v$</p>	<p>M 7, 8</p>
<p>F-9-2-04 Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p>	<p>Ví, že síla je mírou vzájemného působení těles Vyjádří závislost gravitační síly na hmotnosti tělesa, umí narýsovat graf této závislosti. Vypočítá velikost gravitační síly pomocí gr. konstanty Umí vysvětlit vzájemné působení těles. Na příkladech ukáže působení gravitační síly Země, určí směr jejího působení, vysvětlí svislý a vodorovný směr. Chápe sílu jako fyzikální veličinu, zná značku, jednotku a měřidlo Vysvětlí, že síla je dána velikostí, směrem a působištěm Graficky znázorní síly, působící na těleso. Sleduje, jak se chová více sil, působících na jedno těleso v závislosti na jejich směru a velikosti Určí polohu těžiště u pravidelných i nepravidelných těles, chápe těžiště jako působiště gravitační síly Vysvětlí, jak vzniká třecí síla, která působí vždy proti pohybu tělesa</p>	<p>Síla, co je to Gravitační síla, přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností Siloměr Gravitační síla, gravitační pole Gravitační síla Země Gravitační konstanta Vztah $F_g = m \cdot g$, výpočty z tohoto vzorce Vzájemné působení těles Síla, čím se měří-siloměr Převody jednotek Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů, určí v konkrétní situaci druhy sil, působících na těleso Rovnováha sil Těžiště tělesa</p>	<p>M-funkční vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa D – Isaac Newton a gravitace</p>

	Druhy tření – smykové a valivé Na čem závisí velikost tř. síly (druhu tření, hmotnosti, materiálu styčných ploch) Uvede příklady z praxe a vysvětlí důležitost třecí síly pro život	Třecí síla, smykové tření Ovlivňování třecí síly v praxi	
	Chápe souvislosti mezi silami (Newtonovy pohybové zákony)	Ví, že existuje: Zákon setrvačnosti, vzájemného působení těles a síly v jednoduché formě	D – Isaac Newton, největší fyzik všech dob
	Chápe pojem jednoduchých strojů jako zařízení, která zjednodušují námahu jen využitím fyzikálních zákonitostí a momentu síly Vyjmenuje jednotlivé části páky a kladky, využití páky a kladky	Páka, kladka, kolo na hřídeli, převody (ozubená kola)	M 8
Mechanické vlastnosti tekutin			
F-9-3-01 Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Chápe vztah mezi tlakovou silou, tlakem a plochou Vypočítá velikost tlaku ze vztahu $p = F_t : S$, vyjmenuje příklady z praxe je schopen definovat fyzikální veličinu tlak a její jednotku – 1 Pascal Využití tlaku v praxi Vysvětlí vznik hydrostatického tlaku Objasní pojem tlaku v kapalině – hydrostatický a kapalinou přenášený	Tlaková síla, tlak, vztah mezi tl.silou, tlakem a plochou, na niž síla působí $F_t = p \cdot S$ Pascalův zákon a hydraulická zařízení Hydrostatický tlak $p_h = h \cdot \rho \cdot g$ Hydrostatická síla $F_h = p_h \cdot S$ Vztlaková síla $F_{vz} = V_t \cdot \rho_k \cdot g$	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

	<p>Umí Pascalův zákon a aplikuje ho na hydraulická zařízení – využití v praxi Vysvětlí vznik tlakové síly v kapalinách, určí jejich velikost Chápe pojem atmosférického tlaku Země, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře, uvede příklady měření atmosférického tlaku a jednotky Chápe vznik vztlakové síly, objasní a umí Archimédův zákon, chápe závislost vztlakové síly na objemu ponořené části tělesa a hustotě kapalin, na příkladech určí síly, které na tělesa v kapalině působí, jejich velikost a směr Vyjmenuje a vysvětlí příklady působení vztlakové síly v atmosféře</p>	<p>Souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny Souvislosti atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře (meteorologie - bouřky, déšť)</p> <p>Archimédův zákon Vztlaková síla, potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách Vztlaková síla v atmosféře Země. Atmosféra. Atmosférický tlak</p>	<p>D6, starořečtí filozofové</p>
Energie			
<p>F-9-4-02 Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem,</p>	<p>Práce z hlediska fyziky, na tomto základě umí vysvětlit pojem energie. Nové jednotky a převody mezi nimi Vyjmenuje druhy energie, vypočítá energii. Popíše přeměny polohové a pohybové energie Chápe, že energie se může měnit jedna v druhou, ale nemůže se ztratit Chápe výkon a vztah mezi výkonem, časem a prací Uvede příklady z praxe</p>	<p>Práce. Vztah mezi výkonem, prací a časem Formy energie: Pohybová a polohová energie a jejich přeměny Vnitřní energie tělesa Elektrická energie Změny energie v elektrárně (voda otáčí turbínou – potenciální v kinetickou, pohybová v elektrickou atd.)</p>	<p>ENV – základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka a přírody</p> <p>ENV – základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka a přírody D 8 Ch 8, Č 6 ENV – základní podmínky života</p>

	<p>Teplo jako forma energie, světlo je nositelem vlastní energie Vodní a parní motory Chápe stavbu atomu, a především jádra atomu, rozliší protonové a nukleonové číslo, nuklidy a izotopy Vyjmenuje typy záření a na příkladech z praxe objasní využití jaderného záření Vyjmenuje možnosti ochrany osob před jaderným zářením - betonové kryty, kontaminované oblečení nutno spálit, neustále se umývat atd. Na obraze vysvětlí princip jaderného reaktoru, jeho výhody a nevýhody, chápe pojem úložiště jaderného odpadu a jeho problematiku Zdroje energie – uhlí jako konzerva energie Vyjmenuje typy elektromagnetických vln. Ví, co je to vlnová délka a frekvence a určí jejich vzájemný vztah Zná základní zdroje různých druhů záření, jejich užití, jejich nebezpečí a ochranu před ním Chápe nebezpečí jaderných bomb pro Zemi a život na ní Popíše tepelnou výměnu, uvede příklady, kde se tohoto jevu využívá</p>	<p>Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí Přeměna energie Řešení úloh Vodní a parní motory Jaderná energie Štěpná reakce Jaderný reaktor Jaderná elektrárna Ochrana lidí před radioaktivním zářením Zneužití znalostí pro výrobu atomové bomby Nutnost umět se ochránit Elektromagnetické vlny a záření Zdroje záření</p>	<p>- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka a přírody Ch 8,9 Př 8,9, D 9 Eko Z ENV – základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka a přírody M9 , Ch 8 Ch 9, Z 6, Z 9 ENV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka a přírody</p>
--	---	---	--

	<p>Zná druhy změn skupenství, umí je dobře popsat a vypočítat množství tepla, potřebného ke změně $L=m \cdot l$ (měrné skupenské teplo.....)</p> <p>Umí vše zachytit na grafu</p> <p>Dokáže změny skupenství aplikovat na příkladech z praxe. Vysvětlí rozdíl mezi vypařováním a varem</p> <p>Vztah mezi prací a teplem (Jouleův pokus). Spalovací motory</p> <p>Meteorologické děje v přírodě jako výsledek tepelné výměny</p> <p>Zná základní pojmy, chápe rozdíl mezi počasím a podnebím, ví co je smog, zná měřidla a meteorologické stanice</p> <p>Orientuje se v předpovědních meteorologických mapách</p>	<p>Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění</p> <p>Teplo, tepelná kapacita</p> <p>Tepelná výměna, teplo přijaté a odevzdané při tep. Výměně</p> <p>Tepelná výměna prouděním a sáláním, vedením</p> <p>Tepelné záření</p> <p>Využití energie slunečního záření</p> <p>Změny skupenství</p> <p>Tání a tuhnutí, skupenské teplo tání</p> <p>Vypařování a kapalnění</p> <p>Var, teplota varu kapaliny</p> <p>Pístové spalovací motory</p> <p>Meteorologické prvky, měřidla. Ví so jsou projevy počasí jako tornáda, bouře, hurikány. Zná druhy mraků, ví co je blesk.</p>	
<p>F-9-4-05</p> <p>Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů u hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>Topení na pevná paliva – na plyn – olejové – alternativní zdroje, např. na teplo Země</p> <p>Elektrárny vodní a na pevná paliva, větrné sluneční</p> <p>Chápe zdroje energie jako bezpodmínečnou existenci vývoje lidstva. Zdroje obnovitelné a neobnov.</p>	<p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>Ch 9, Z 6, Z 9</p> <p>ENV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>- vztah člověka a přírody</p>
<p>Zvukové děje</p>			

F-9-5-01 Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Popíše zvukový rozruch, chápe, jak se zvuk šíří (srovnání se světlem) Druhy zvuku, vlastnosti zvuku Rozpozná možnosti při setkání zvuku s překážkou	Zvukový rozruch Látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku, odraz zvuku a ozvěna, pohlcování zvuku Ucho jako přijímač Chvění, rezonance, hluk Rychlost šíření zvuku v různých prostředích Odraz zvuku na překážce Ozvěna.	Hv 6, Hv 7
F-9-5-02 Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Hluk a životní prostředí	Ochrana před nadměrným hlukem	ENV – základní podmínky života, problémy životního prostředí, lidské aktivity a vztah člověka a přírody
Elektromagnetické děje			
F-9-6-01 Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Seznámí se se základním elektrickým obvodem, jeho částmi Chápe pojem elektrického proudu, elektrického vodiče a elektrického spotřebiče Chápe a vysvětlí co je elektrický proud a co elektrické napětí Umí sestavit elektrický obvod sériový i paralelní Umí změřit jak napětí, tak proud a ví, kam správně umístit měřidlo	Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač, vodiče Elektrický proud a napětí (= práce elektrického pole) Značky a jednotky	PČ – učí se sestavit jednoduchý obvod a rozsvítit v něm žárovku CH 8
F-9-6-02	Objasní rozdíly mezi proudem stejnosměrným a střídavým	Vznik střídavého proudu Měření střídavého proudu a střídavého napětí	

Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Rozpozná periodu a kmitočet střídavého proudu, ví, co je to efektivní hodnota, je schopen zakreslit průběh střídavého proudu		
F-9-6-03 Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Vysvětlí pojmy vodič a izolant Ví, co jsou volné elektrony Chápe vedení proudu v pevných látkách, kapalinách a plynech Blesk jako přírodní úkaz Bezpečnost při bouřkách a jak se chovat Vysvětlí vznik elektrického náboje třením, existenci elektrického pole kolem zeledrovaného tělesa. Rozliší pojem vodič a izolant a charakterizuje rozličné chování v elektrickém poli. Znázorní elektrické pole. Chápe pojem polovodiče, a je schopen vysvětlit, co se děje s odporem polovodiče při změně některých vlastností (teplota, světlo, tma) Chápe pojem odporu, zná vztah mezi proudem, napětím a odporem Chápe elektrickou práci, vyjmenuje její jednotky, převádí je mezi sebou Rozliší příkon od výkonu	Vodič, izolant Elektrický náboj Elektrické pole Vodič izolant v elektrickém poli Farradayova klec – význam v praxi Bezpečnost při zacházení s přístroji pod el. Napětím Elektrický výboj v přírodě Ochrana za bouřek Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Polovodiče, dioda a další součástky, ví o jejich významu a existenci Problémové úlohy Výsledný odpor rezistorů zapojených vedle sebe a za sebou Elektrická práce Výkon elektrického proudu	Život: bouřky a blesky Kde se s nimi potkáme, nebezpečí pro života ale také jedna z podmínek vzniku života
F-9-6-05	Chápe magnetickou sílu, magnetické pole, póly magnetu,	Magnety Magnetizace látek	D – Starověká Čína jako objevitel kompasu, D 8

<p>Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>	<p>netečné pásmo, zná druhy magnetů, jejich vzájemné působení. Ví, co je magnetizace látek, zná pojem trvalá a dočasná magnetizace. Objasní, kde se nacházejí magnetické póly Země. Objasní vznik střídavého proudu pomocí elektromagnetické indukce. Definiuje Ampérovo pravidlo prvé ruky a je schopen je aplikovat na základních příkladech. Vysvětlí, proč má elektrický proud tepelné účinky při průchodu vodičem. Objasní princip elektromagnetu a jeho praktické využití. Popíše působení magnetického pole na cívku s proudem a vysvětlí činnost elektromotoru. Je schopen popsat jev elektromagnetické indukce, popíše využití elektromagnetické indukce. Dokáže určit, jestli se jedná o transformaci nahoru nebo dolů. Popíše elektrickou rozvodnou síť.</p>	<p>Magnetické pole Země Magnetické účinky elektrického proudu Magnetické pole cívky s proudem Působení magnetického pole na cívku s proudem Tepelné účinky el. proudu Elektromotor Elektromagnet, relé, zvonek Elektromagnetická indukce Výroba a střídavého proudu Transformátory Elektrická rozvodná síť Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>	<p>PČ - využití kompasu pro praktický život Budoucí povolání?</p>
<p>Světelné děje</p>			
<p>F-9-6-07 Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p>	<p>Ví, co je to světlo, vyjmenuje různé zdroje světla, objasní šíření světla, vznik stínu a polostínu, zatmění Slunce a Měsíce</p>	<p>Světlo Světelné zdroje, šíření světla, rychlost světla v různých prostředích Měsíční fáze, stín, polostín</p>	<p>Z 6</p>

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

	Umí zákon odrazu světla, vysvětlí jej na zrcadlech, chápe pojem zobrazení zdánlivé a skutečné	Zatmění Měsíce a Slunce Odraz světla a zobrazení zrcadly – rovinná a kulová	
F-9-6-08 Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Umí zákon lomu na rozhraní dvou optických prostředí, nakreslí průchod světla čočkami, popíše obraz, který vzniká, uvede užití čoček v praxi Chápe a objasní rozklad světla opt. hranolem	Lom světla Čočky, zobrazení čočkami Optické vlastnosti oka Užití čoček v praxi Rozklad slunečního (bílého) světla hranolem	Ov 6, Př 6, Inf 6, Vv 7 – 8
Vesmír			
F-9-7-01 Objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Je schopen vyjmenovat jednotlivé prvky sluneční soustavy Rozliší Slunce jako hvězdu a zdroj světelné a tepelné energie pro zemi, planety zemského typu, obří planety, chápe rozdíl mezi planetou, měsícem, hvězdou, kometou Ví, co jsou planetky a meteory Je seznámen s pojmy galaxie, Mléčná dráha, vesmír. Zná vesmírné jednotky délky Objasní účelnost družic a je schopen vysvětlit základní slova: orbitální stanice, kosmodrom, pilotované kosmické lety	Sluneční soustava – její hlavní složky Měsíční fáze Naše galaxie Vesmír Kosmonautika	Z6 ENV – základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka a přírody D - objevitelé MED stavba mediálních sdělení, prezentace svých znalostí

5.12 Přírodopis

5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

- V přírodopise dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.
- Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka.
- Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů.
- Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.
- Postupně si vytváří komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na život člověka a ostatních živých organismů.

5.12.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka vzdělávacího předmětu přírodopis probíhá na celém druhém stupni. Časová dotace je 2 hodiny týdně, přičemž v 6. a 7. ročníku je výuka posílena disponibilními hodinami. Délka vyučovací hodiny je standardně 45 minut. Výuka probíhá v učebnách s promítacím zařízením nebo interaktivní tabulí. K terénnímu cvičení se využívá zpravidla blízké okolí školy. Pro výuku jsou využívány programy ekologických organizací – (Lipka, Rezekvítek), Zoologické zahrady Brno a Přírodovědné stanice Kamenačky. Třídy nejsou dělené, výuka probíhá v celé skupině.

5.12.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- vytváří základní studijní návyky a vyžaduje jejich plnění
- klade důraz na čtení s porozuměním
- seznamuje s možnostmi, jak informace vyhledávat, zpracovávat a třídit
- zajímá se o zkušenosti žáků
- pomocí pozorování a pokusu žáky motivuje ke studiu

Kompetence k řešení problémů

- reaguje na aktuální problémové situace
- vede žáky ke třídění a porovnání získaných informací
- nabízí žákům problémové situace z praxe, kde mohou aplikovat nabyté teoretické znalosti
- vede žáky k vytrvalosti, překovávání překážek
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- zdává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

Kompetence komunikativní

- vede žáky k výstižnému vyjádření názoru ústně i písemně
- vede žáky k co nejuvýstižnějším formulacím popisovaných objektů a jevů

Kompetence sociální a personální

- zařazuje do výuky skupinovou práci
- vede žáky k vyjádření a obhájení vlastního názoru, respektování názoru druhých
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- podporuje zdravé sebevědomí a sebeúctu žáků

Kompetence občanské

- vede žáky k zodpovědnosti
- vede žáky k ochraně životního prostředí a zodpovědnému chování vůči sobě, svému okolí a přírodě
- seznamuje žáky s osobnostmi pro přírodní vědy významnými
- vede žáky ke snášenlivosti a toleranci
- vlastním příkladem nabádá žáky ke slušnému chování

Kompetence pracovní

- vytváří pravidla pro práci žáků v učebně
- zajišťuje dostupnost a dostatečný počet studijních materiálů a pomůcek
- dbá na ohleduplnost k pomůckám, vytváří příjemné pracovní prostředí
- vede k dodržování pravidel bezpečnosti práce, laboratorních řádů
- vede žáka k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- klade důraz na samostatné rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém má žák použít

Kompetence digitální

- vede žáka k získávání, vyhledávání, posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, žák k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáka k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitálních technologií, aby si žák usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- vede žáka k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost,
- klade důraz na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí vede žáka jednat eticky

5.12.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodopis 6. - 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Obecná biologie a genetika Žák: P-9-1-01</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí postavení planety Země ve vesmíru, uvede příklady teorií o jejím vzniku a vzniku života na ní, Rozliší základní projevy a podmínky života Vysvětlí a schematicky znázorní potravní vztahy mezi organismy, sestaví jednoduchý potravní řetězec 	<ul style="list-style-type: none"> Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života. 	<p>Z6 ENV – Ekosystémy ENV – Základní podmínky života</p>
<p>P-9-1-02</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti <p>P-9-1-03</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<ul style="list-style-type: none"> Definuje pojem pohlavní a nepohlavní rozmnožování a uvede příklady. Definuje pojem autotrofní, heterotrofní výživa. 	<ul style="list-style-type: none"> Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení. 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – Rozvoj schopností poznávání

<p>P-9-1-04</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí rozdíl mezi virem a bakterií. • Uvede příklady virových a bakteriálních nemocí a vyjmenuje způsoby ochrany před nimi. Zhodnotí význam bakterií, sinic v běžném životě. 	<ul style="list-style-type: none"> • Viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití. 	<p>OV6 OV7 Vzk6 Vzk7</p>
<p>Biologie hub Žák: P-9-2-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznává (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby. • Objasní výskyt a význam lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy. • Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami • Lišejníky – výskyt, význam. 	<p>Z6.</p>
<p>Biologie živočichů Žák: P-9-4-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. • Porovnává stavbu těla tasemnice a škrkavky, rozlišuje vnitřní a vnější parazity. • Podle charakteristických znaků pozná nezmaru, ploštěnku, tasemnici, škrkavku. • Rozlišuje plže, mlže a hlavonožce, rozliší vodní a 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování • Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů • prvoci • bezobratlí - žahavci 	<p>ENV</p>

	<p>suchozemské druhy, pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů, vysvětlí význam žížaly v přírodě. ● Popíše vnitřní i vnější stavbu těla členovců ● Rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou, přiřadí příklady. ● Popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů, vysvětlí význam žížaly v přírodě. ● Popíše vnitřní i vnější stavbu těla členovců, Rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou, přiřadí příklady. ● Popíše tělo modelového příkladu hmyzu, orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce. ● Zařazuje vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin ● Chápe základní souvislosti a vztahy v rámci živé přírody. Vysvětlí a popíše vznik a vývoj nižších živočichů, vysvětlí pojem strunatec, roztřídí jednotlivé obratlovce do tříd. 	<ul style="list-style-type: none"> - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci ● strunatci <ul style="list-style-type: none"> - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci ● Významní zástupci skupin nižších a vyšších živočichů. ● Vybraní zástupci. 	
--	---	---	--

<p>P-9-4-02</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. 	<ul style="list-style-type: none"> Chápe základní souvislosti a vztahy v rámci živé přírody. Vysvětlí a popíše vznik a vývoj nižších živočichů, vysvětlí pojem strunatec, rozřídí jednotlivé obratlovce do tříd. Popíše charakteristické znaky paryb, popíše stavbu těla, určí vybrané zástupce, jejich nebezpečí pro člověka Popíše stavbu těla ryb, jejich přizpůsobení prostředí a způsobu života, způsobu příjmu potravy, vnímá rozdíl mezi sladkovodními a mořskými rybami. Rozliší a pozná jednotlivé vybrané zástupce, vysvětlí význam ryb v potravě. Pozná rozdíl mezi ocasatým a bezocasým obojživelníkem, dokáže určit nejznámější zástupce, zná zvláštnosti jejich života. Rozliší hlavní znaky plazů, zná charakteristiky hlavních skupin plazů, pozná základní zástupce žijící na našem území, pozná užovku od zmije, zná základní zásady PP při uštknutí. určí běžné druhy. 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů prvoci bezobratlí žahavci ploštěnci hlísti měkkýši kroužkovci členovci strunatci - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci Významní zástupci skupin nižších a vyšších živočichů 	
---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí vnitřní a vnější stavbu ptačího těla, popíše stavbu vejce, chápe chování ptáků • určí běžné druhy. • Definuje savce jako skupinu nejvyvinutějších obratlovců, vyjádří vlastními slovy jejich obecnou charakteristiku. • Popíše vnitřní stavbu těla savců. • Vyjmenuje hlavní skupiny savců, uvede příklady hlavních zástupců a jejich charakteristiku. 		
<p>P-9-4-03</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam zdomácnění některých druhů živočichů, rozliší pojmy domácí a hospodářské zvíře. • Definuje co je to etologie • Uvede příklady pro život a přežití nejdůležitějších projevů chování. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projevy chování živočichů 	
<p>P-9-4-04</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech zástupců odvodí základní projevy chování nižších živočichů při získávání potravy, při obraně, rozmnožování, přizpůsobování prostředí. • Posoudí pozitivní i negativní význam hospodářsky a 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva 	Z6

	epidemiologicky významných druhů		
<p>Biologie rostlin Žák: P-9-3-01</p> <ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům 	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší rozdíl mezi nižšími a vyššími rostlinami, určí společné znaky vyšších rostlin, orientuje se v botanickém systému, vysvětlí podmínky přechodu rostlin na souš. 	<ul style="list-style-type: none"> Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování. 	
<p>P-9-3-02</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> Popíše stavbu těla mechorostu, životní cyklus, vysvětlí význam mechů v přírodě, určí nejběžnější druhy rostoucí u nás. Popíše stavbu těla kapradňorostů a jejich životní cyklus, vysvětlí jejich význam v přírodě, roli při vzniku fosilních paliv, pozná vybrané zástupce. Popíše části těla semenných rostlin, objasní hlavní děje v listech, podstatu fotosyntézy, dýchání, popíše části listu, typy listů, typy kořenů, funkci, typy, funkci stonku. Určí části květu, vysvětlí význam květu pro rostlinu, rozliší typy květenství, popíše proces opylení, oplození, způsoby opylení. 	<ul style="list-style-type: none"> Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradňorostů (plavuně, přesličky, kapradiny) nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana 	<p>Z6 PČ7 OSV-Rozvoj schopností poznávání PŘ8, 9</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stavbu semene, uvede význam, způsoby rozšiřování, rozliší základní typy plodů. • Rozliší pohlavní a nepohlavní rozmnožování 		
<p>P-9-3-03</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem nahosemenná rostlina, popíše charakteristické vlastnosti, význam, určí u nás rostoucí druhy. • Vysvětlí pojem krytosemenná rostlina, jednoděložná, dvouděložná, uvede příklady. • Rozpozná druhy listnatých dřevin • zařadí do čeledi, pozná a popíše stavbu nejnámějších krytosemenných bylin 	<ul style="list-style-type: none"> - Nahosemenné rostliny - Krytosemenné rostliny 	ENV - Ekosystémy
<p>Biologie člověka Žák: P-9-5-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojmy: buňky, tkáň, orgány a uvede příklady buněk, tkání a orgánů. • Uvede příklady tvaru kostí, načrtne schéma kosti a popíše stavbu kosti. • Vyjmenuje typy spojení kostí a k jednotlivým typům spojení uvede příklady. • Pojmenuje nejdůležitější kosti lidské kostry. • Vyjmenuje a popíše druhy svalových tkání. 	<ul style="list-style-type: none"> • Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy: <ul style="list-style-type: none"> - Soustava opěrná - Soustava pohybová - Soustava oběhová - Soustava dýchací - Soustava trávicí - Soustava vylučovací - Soustava rozmnožovací - Soustava řídicí (vyšší nervová činnost, 	<p>Z6 OSV – Rozvoj schopností poznávání Pč8 Tv6,8 D6 OSV – Sebepoznání, sebepojetí Hv7 F7,8 Vv6,8 Ov8,9</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Načrtne a popíše stavbu kosterního svalu.• Vyjmenuje nejdůležitější svaly hlavy a krku, svaly trupu, svaly končetin.• Vyjmenuje jednotlivé součásti oběhové soustavy.• Popíše typy krevních cév.• Uvede vlastnosti krve, složení krve a význam jednotlivých součástí.• Objasní problematiku krevních skupin.• Vysvětlí a popíše s pomocí náčrtu krevní oběh a funkce srdce.• Vyzkouší si hmatání tepu.• Popíše mízní systém, vyjmenuje jeho součásti a vysvětlí funkci mízního systému.• Rozliší horní a dolní cesty dýchací.• Vysvětlí funkce dýchací soustavy.• Demonstruje zásady umělého dýchání.• Vymezí základní funkce trávicí soustavy.• Seřadí jednotlivé úseky trávicí trubice tak, jak jdou po sobě a uvede jejich vlastnosti a význam.		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● Vyjmenuje nejdůležitější složky potravy a uvede důležité vitamíny a stopové prvky a jejich význam. ● Popíše vylučovací (močovou) soustavu. ● Definuje funkce kůže, popíše stavbu kůže. ● Vysvětlí princip činnosti nervové soustavy. ● Popíše centrální a obvodovou nervovou soustavu a její funkce. ● Vysvětlí co je to podmíněný a nepodmíněný reflex a uvede jejich příklady. ● Popíše stavbu a vysvětlí funkci zrakového ústrojí. ● Popíše stavbu a vysvětlí funkci sluchového ústrojí a ústrojí pro vnímání pohybu a polohy. ● Charakterizuje ústrojí chuťové, čichové a kožní čidla. ● Vyjmenuje hlavní žlázy s vnitřní sekrecí, uvede vybrané hormony a vysvětlí jejich účinky. ● Popíše pohlavní soustavu muže a ženy, vysvětlí jejich funkci. 		
P-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> ● Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Fylogeneze člověka 	<p>MKV – Etnický původ MKV – Kulturní diference</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka 			
<p>P-9-5-03</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní vznik a vývin nového jedince 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontogeneze člověka – rozmnožování člověka 	
<p>P-9-5-04</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady a popíše průběh některých nemocí soustav trávicí, pohybové, opěrné, oběhové, dýchací, vylučovací, kožní, řídicí, smyslových orgánů, soustavy žláz s vnitřní sekrecí, soustavy rozmnožovací. • Uvede běžná infekční onemocnění, preventivní opatření při epidemiích, navrhne preventivní opatření proti těmto chorobám. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky a praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie 	<p>Tv6,7,8,9 Inf6 Ov6,9 EGS – Objevujeme Evropu a svět Hv6 Vzk 6,7</p>
<p>Neživá příroda Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví model Země a popíše jednotlivé vrstvy, rozliší rozdělení sfér. • Nalezne souvislost mezi geologickými ději a druhy ekosystémů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Země – vznik a stavba • Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky • Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí 	<p>Z6</p>
<p>P-9-6-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná podle charakteristických vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje pojem minerál a hornina, určí s pomůckami základní vlastnosti minerálů a 	<ul style="list-style-type: none"> • Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání ENV – Základní podmínky života ENV – Vztah člověka k prostředí</p>

<p>vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p>	<p>rozdělí je do skupin. Zná chemické složení základních minerálů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozdělí horniny do skupin podle vzniku, vyjmenuje základní vlastnosti hornin a vysvětlí způsob vzniku. • Poznává základní typy hornin. 	<p>zástupců, určování jejich vzorků;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyvřelé horniny - Zvětrávání a další geolog. Děje - Usazené horniny - Přeměněné horniny 	<p>Z9 Ch8,9</p>
<p>P-9-6-02</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	<ul style="list-style-type: none"> • Definuje základní geologické děje v krajině a nalézá souvislost mezi geologickým dějem, horninou a krajinou. • Rozliší vnitřní a vnější geologické děje. • Vysvětlí příčiny pohybu kontinentů, vulkanismu, zemětřesení, nakreslí vrásu a zlom, popíše krasové jevy a zvětrávání. 		<p>Z6,9 Vv9</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje půdotvorné činitele a vysvětlí jejich význam. • Dá do souvislosti geol. podloží a převládající půdu. • Porovná půdy podle kvality. 	<ul style="list-style-type: none"> • Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy 	<p>Pč6 Z9</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Určí převládající geologické děje, floru a faunu jednotlivých období. • V rámci historické geologie správně zařadí vznik a vývoj 	<ul style="list-style-type: none"> • Země - vznik a stavba Země 	<p>D6 Z9</p>

	člověka a je si vědom jeho postupného vývoje.		
<p>P-9-6-03</p> <ul style="list-style-type: none"> Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi. 	<ul style="list-style-type: none"> Definuje jednotlivé klimatické oblasti Země. Vyhledá informace o měření klimatických jevů. Pojmenuje možná nebezpečí a příčiny změny klimatu. charakterizuje mimořádné události, způsobené přírodními vlivy 	<ul style="list-style-type: none"> Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<p>Z6 Ov9</p>
<p>Základy ekologie Žák P-9-7-01</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> Dokáže charakterizovat populaci, společenstvo. 	<ul style="list-style-type: none"> Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva 	<p>Z8 ENV – Ekosystémy</p>

<p>P-9-7-02</p> <ul style="list-style-type: none"> na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> Rozdíly mezi přirozeným a umělým ekosystémem, jejich složky 	<ul style="list-style-type: none"> přirozené a umělé ekosystémy 	
<p>P-9-7-03</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> Dokáže vymyslet potravní řetězec, 	<ul style="list-style-type: none"> potravní řetězce, rovnováha v ekosystému 	
<p>P-9-7-04</p> <ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklad vlivu člověka na životní prostředí, navrhne řešení globálních problémů 	<ul style="list-style-type: none"> Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka 	ENV – Lidské aktivity a problémy Ž
<p>Praktické poznávání přírody Žák: P-9-8-01</p> <ul style="list-style-type: none"> aplikuje praktické metody poznávání přírody <p>P-9-8-02</p> <ul style="list-style-type: none"> Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> Laboratorní práce 	<ul style="list-style-type: none"> Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek 	

5.13 Chemie

5.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně:

- získávali základní poznatky z různých oborů chemie;
- osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učili se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím;
- poznávali zásady bezpečné práce s chemikáliemi (zejména s běžně prodávanými hořlavinami, žíravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami) a uměli poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami;
- byli seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti.

Chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti, aby si uvědomovali, významné uplatnění chemie v budoucnosti, aby poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

5.13.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučování předmětu má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 8. ročníku a 2 hodiny týdně v 9. ročníku (z toho 1 disponibilní hodina). Vyučovací hodina má standardní délku 45 minut. Výuka chemie probíhá ve specializované chemické učebně, vlastní žákovské pokusy žáci provádí v učebně popř. v chemické laboratoři. Občas je využívána učebna informačních technologií. Výuka je doplněna laboratorními pracemi a motivujícími exkurzemi. Třídy nejsou dělené, výuka probíhá v celé skupině.

5.13.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- vytváří základní studijní návyky, vyžaduje jejich plnění
- klade důraz na znalost pravidel bezpečné práce v chemii
- vede k poznání na základě konkrétních příkladů z praxe
- pomocí pozorování a pokusu motivuje žáky pro studium

Kompetence k řešení problémů

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, které vedou ke spolupráci žáků
- využívá aktuální problémové situace vztahující se k chemii, průmyslu a životnímu prostředí
- vede žáky k vytrvalosti
- vede žáky k logickému myšlení

Kompetence komunikativní

- vede žáky k výstižnému vyjádření názorů ústně i písemně
- naslouchá žákům
- vede žáky k pochopení a používání neverbální komunikace, chemické terminologie, chemického názvosloví, písemnému vyjádření chemických rovnic a vzorců

Kompetence sociální a personální

- učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- vytváří pravidla pro práci ve skupinách
- vhodně zařazuje skupinovou práci (laboratorní cvičení)
- vede žáky k vyjádření a obhájení vlastního názoru, respektování názoru druhých
- podporuje sebevědomí a sebeúctu žáků

Kompetence občanské

- vytváří pravidla práce a chování v chemické učebně, vyžaduje jejich plnění
- vede žáky k zodpovědnosti
- seznamuje žáky s osobnostmi pro chemii významnými
- vede žáky ke správnému nakládání s chemickými látkami

Kompetence pracovní

- vytváří pravidla pro práci v chemické laboratoři
- dbá na bezpečnost práce, ohleduplnost k pomůckám, životnímu prostředí
- vytváří příjemné pracovní prostředí
- vede žáky k osvojování pracovních a hygienických návyků
- vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu
- zajišťuje dostatečnou kvalitu, počet a dostupnost pomůcek

Kompetence digitální

- podporuje žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu žáci volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- pomáhá pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje žáky s novými technologiemi, společně kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání

5.13.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Chemie – ročníky 8. - 9.

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP - žák	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
CH-9-1-01 Urcí společné a rozdílné vlastnosti látek	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší fyzikální tělesa od látek a naopak. Na základě pozorování popíše některé vlastnosti látek (skupenství, barva, tvar, lesk, vůni, zápach atd.). Nakreslí schéma přeměny skupenství látek. 	Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	F6, Pč6, Tv 6,7,8,9
CH-9-1-02 Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s pravidly bezpečnosti práce a s řádem školní chemické učebny. Pracuje bezpečně s vybranými látkami Na základě znalosti výstražných symbolů posoudí nebezpečnost a vlastnosti látek. Dokáže formulovat, co znamenají H-věty a P-věty, vyhledá konkrétní větu v seznamu a vymezí rizikovitost dané látky a způsoby správného nakládání s danou látkou. 	Zásady bezpečné práce – ve školní laboratoři (pracovně) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P -věty, piktogramy a jejich význam	OSV – Rozvoj schopností poznávání
SMĚSI			

<p>CH-9-2-01 Rozlišuje směsi a chemické látky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje příklady chemicky čistých látek a směsí. • Rozliší směsi stejnorodé a různorodé a uvede konkrétní příklady, které zná z běžného života. • Rozdělí různorodé směsi na suspenze, emulze, pěna, aerosoly. 	<p>Směsi Různorodé, stejnorodé roztoky</p>	
<p>CH-9-2-02 Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vypočítá hmotnostní koncentraci roztoku. • Převádí hmotnostní zlomek a vyčíslí všechny veličiny, které hmotnostní zlomek obsahuje. 	<p>Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok,</p>	
<p>CH-9-2-03 Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prakticky formou laboratorních prací provede jednoduchou filtraci • Uvede příklady oddělování složek směsí z domácnosti. 	<p>Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p>	
<p>CH-9-2-04 Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nakreslí a popíše schéma oběhu vody v přírodě. • Rozliší různé druhy vod na základě obsahu minerálních látek a čistoty • Popíše schéma čištění vody ve vodárnách. • Popíše vznik kyselých dešťů, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu. • Vyjádří složení vzduchu. • Vysvětlí vznik smogu, ozonové díry, teplotní inverze. 	<p>Voda Destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody Vzduch Složení, čistota, ozonová vrstva</p>	<p>ENV – Vztah člověka k prostředí, F6, 8 OSV – hodnoty, postoje, praktická etika Z6</p>
<p>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY</p>			

<p>CH-9-3-01 Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zopakuje si znalosti o částicovém složení látek z fyziky 6. ročníku. • Nakreslí schéma atomu a popíše jeho stavbu a složení • zařadí látky mezi atomy, molekuly, sloučeniny a prvky. 	<p>Částicové složení látek Molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony</p>	<p>F– stavba atomu, vznik iontů</p>
<p>CH-9-3-02 Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naučí se z paměti periodický zákon • Dokáže určit, kolik má prvek protonů, elektronů. • V periodické tabulce prvků rozliší kovy, nekovy a polokovy, uvede příklady. • Vybere významné kovy a nekovy, uvede jejich vlastnosti a použití. 	<p>Prvky Názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí princip chemické vazby • pomocí elektronegativity určí, o jaký typ chemické vazby se jedná. • Dokáže vysvětlit vznik kationtů a aniontů z neutrálních atomů, rozliší tyto ionty ve skupině částic, vysvětlí podstatu vzniku kovalentní a iontové vazby. 	<p>Chemické sloučeniny Chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin</p>	
<p>CHEMICKÁ REAKCE</p>			
<p>CH-9-4-01 Rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě zhlédnutých pokusů zapíše reakci pomocí chemické rovnice a rozliší výchozí látky a produkty. • Uvede příklady chemických reakcí z běžného života (fotosyntéza, dýchání, hoření). 	<p>Chemické reakce-zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost</p>	<p>ENV – Základní podmínky života</p>

<p>CH-9-4-02 Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečného průběhu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže řešit jednoduché vybrané chemické rovnice 	<p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza</p>	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
<p>CH-9-5-01 Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdělí oxidy na oxidy kovů, nekovů a polokovů, uvede vlastnosti a použití nejvýznamnějších. • Naučí se z paměti názvoslovné koncovky. • Z názvu oxidu odvodí vzorec a ze vzorce vytvoří název. 	<p>Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje některé známé kyseliny a zásady, se kterými se běžně setkává v domácnosti. • Definuje, co je to indikátor a uvede příklady indikátorů. • Uvede příklady kyselin kyslíkatých a bezkyslíkatých, jejich vlastnosti a použití. • Na základě znalosti názvoslovných koncovek odvodí vzorce a vytvoří názvy kyslíkatých kyselin. • Osvojí si názvosloví hydroxidů, uvede významné hydroxidy, jejich vlastnosti a použití. 	<p>Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů</p>	
<p>CH-9-5-02 Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí princip neutralizace • vyjmenuje významné halogenidy, jejich vlastnosti, použití a názvosloví. 	<p>Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů</p>	

příklady uplatňování neutralizace v praxi	<ul style="list-style-type: none"> Uvede významné soli kyslíkatých kyselin, jejich vlastnosti a použití. 		
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
CH-9-6-01 Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách, vysvětlí princip názvosloví, sestaví vzorce základních alkanů, cykloalkanů, alkenů, arenů, charakterizuje tyto skupiny, uvede vlastnosti, zdroje, použití 	Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	PČ6
CH-9-6-02 Zhodnotí využívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	<ul style="list-style-type: none"> Vyjmenuje příklady fosilních i umělých paliv, porovná jejich výhřevnost. Navrhne alternativní zdroje a způsoby šetření fosilními surovinami. 	Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	
CH-9-6-03 Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a využití	<ul style="list-style-type: none"> Aplikuje obecný princip názvosloví derivátů, vyvodí vznik derivátů z jednoduchých uhlovodíků. Uvede význam halogenderivátů, Charakterizuje alkoholy, fenoly, zapíše základní vzorce, uvede vlastnosti a použití vybraných zástupců. Charakterizuje karbonylové sloučeniny, vysvětlí rozdíl mezi aldehydy a ketony, sestaví vzorce. Charakterizuje karboxylové kyseliny, zapíše vzorec kyseliny 	Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	

	mravenčí, octové, aminokyselin, esterů, solí karboxylových kyselin.		
CH-9-6-04 Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě	<ul style="list-style-type: none"> ● Objasní zásady zdravé výživy, správné skladby potravy. ● Zná význam a vlastnosti glukózy a sacharózy, základních polysacharidů. ● Uvede zdroje, význam tuků, základní vlastnosti, zdroje. ● Vyjmenuje zdroje bílkovin, popíše chemické složení, význam. ● Zná základní zdroje vitamínů, jejich význam. 	Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů-	Př 8,9
CHEMIE A SPOLEČNOST			
CH-9-7-01 Zhodnotí používání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> ● jedná zodpovědně v rámci ekologie. 		Z6,9 F8
CH-9-7-02 Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	<ul style="list-style-type: none"> ● orientuje se v problematice hašení požáru 	Hořlaviny -význam tříd nebezpečnosti	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
CH-9-7-03 Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	<ul style="list-style-type: none"> ● Dokáže využít poznatků z chemie pro ochranu svého zdraví, aplikuje školní poznatky v praktickém životě, hodnotí složení potravy z hlediska zásad zdravé výživy, zhodnotí užívání drog a jiných návykových látek, ● Uvede hlavní vlastnosti a význam plastů, srovná výhody a nevýhody používání plastů. 	Chemický průmysl v ČR – výroby, rizika v souvislosti s ŽP, recyklace surovin, koroze. Průmyslová hnojiva. Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika. Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace. Detergenty, pesticidy, insekticidy Léčiva a návykové látky.	OSV – Rozvoj schopností poznávání ENV – Vztah člověka k prostředí Ov6,7,8,9 Pč6 Z9 Př8

5.14 Zeměpis

5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Čtyřletý předmět Zeměpis vede žáky k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod. Rozvíjí dovednosti pracovat se zdroji geografických informací. Vede žáky k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí. Rozvíjí trvalý zájem o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka. Zeměpis také vede ke spojování poznatků z výuky s informacemi ze sdělovacích prostředků a k vytváření ucelené představy o Zemi a procesech na ní probíhajících. Dále rozvíjí kritické myšlení a logického uvažování. Umožňuje aplikovat geografické poznatky v praktickém životě.

5.14.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6., 7. a 8. ročníku je časová dotace dvě hodiny týdně. V 9. ročníku jedna hodina týdně. Celkem 7 hodin týdně. Disponibilní hodina je využita v 6. a 8. ročníku. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, které jsou všechny vybaveny interaktivní tabulí nebo projektory. Jsou používány výukové programy v počítačové učebně.

5.14.3 Výchové a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:

- zařazováním samostatných úkolů k vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich digitální úpravě a prezentaci pomocí digitálních prostředků
- k diskuzi o aktuálních zprávách z různých zdrojů a snaží se je těmito příklady vést k jejich kritickému posuzování
- k běžnému využívání mapových aplikací, GPS navigace jak při výuce, tak při běžných životních situacích

5.14.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Zeměpis pro 6. – 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Z-9-2-01 <ul style="list-style-type: none"> prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<ul style="list-style-type: none"> s porozuměním používá pojmy: velký třesk, souhvězdí, galaxie, kometa 	<ul style="list-style-type: none"> Vesmír a jeho vývoj Hvězdy a souhvězdí 	MDV – snímky z kosmu OSV – komunikace, naslouchání F6, PŘ6
	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí důležitost Slunce pro život na Zemi; vyjmenuje, co tvoří sluneční soustavu 	<ul style="list-style-type: none"> Sluneční soustava 	
	<ul style="list-style-type: none"> definuje Měsíc jako přirozenou družici Země; uvede základní pohyby Měsíce; vyjmenuje měsíční fáze a objasní postupnou změnu tvaru Měsíce na večerní obloze vysvětlí působení Měsíce a Slunce na Zemi; objasní příliv a odliv a princip zatmění Slunce a Měsíce 	<ul style="list-style-type: none"> Měsíc Působení Měsíce na Zemi 	
Z-9-2-01 <ul style="list-style-type: none"> prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí střídání dne a noci a příčiny střídání 4 ročních období; uvede důsledky pohybů Země pro život lidí; s porozuměním používá pojmy: letní a zimní slunovrat, podzimní a jarní rovnodennost 	<ul style="list-style-type: none"> Pohyby Země 	EGS – důsledky pohybů Země pro život lidí na světě OSV – otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

<p>Z-9-1-02</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • definuje glóbus jako zmenšený model Země, popíše tvar Země; dělí glóbusy podle obsahu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Geografický a kartografický jazyk • Glóbus – zmenšený model Země 	<p>EGS – model Země OSV – spolupráce při měření, výpočtech F6</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • definuje poledníky, rovnoběžky, zeměpisnou síť, zeměpisnou polohu míst na Zemi; 	<ul style="list-style-type: none"> • Zeměpisná síť 	
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi místním a pásmovým časem; v mapě vyhledá mezinárodní datovou hranici a určí její význam pro změnu data 	<ul style="list-style-type: none"> • Čas na Zemi 	<p>EGS – časová pásma</p>
<p>Z-9-1-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • definuje, co to je mapa a číselné i grafické měřítko mapy; pracuje s měřítkem mapy; rozdělí mapy podle měřítka; určí rozdíl mezi mapou a plánem; dělí mapy podle obsahu; aktivně vyhledává v mapách a atlase; používá jmenný rejstřík atlasu; pracuje s názvy, vysvětlivkami a legendou mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • Mapování zemského povrchu 	<p>MDV – zdroj informací – mapy, aktuality</p> <p>EGS – pohled na svět, ve kterém žijí</p> <p>M7 – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr</p>
<p>Z-9-7-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické využití, terénní výuka, práce s mapou, buzolou 	
<p>Z-9-7-03</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi; osvojené 	<p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

<p>v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>dovednosti a způsoby jednání aplikuje v simulovaných situacích hromadného ohrožení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Povodně, sesuvy půdy, bouřka, lesní požár, vichřice, lavina 	
<p>Z-9-2-02</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu <p>Z-9-2-03</p> <ul style="list-style-type: none"> ● porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> ● definuje pojem krajinná sféra, dělí ji na 2 základní složky; rozdělí krajinnou sféru na dílčí části 	<ul style="list-style-type: none"> ● Krajinná sféra Země 	<p>EGS – propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští</p> <p>PŘ6 , F6</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ● popíše vznik a vývoj planety Země; vyjmenuje základní vrstvy, ze kterých se skládá zemské těleso; rozděljuje zemskou kůru na pevninskou a oceánskou; v atlasu vyhledá příklady litosférických desek 	<ul style="list-style-type: none"> ● Litosféra 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● vlastními slovy vysvětlí rozdíl mezi kontinentem a světadílem; ● definuje zemětřesení jako krátkodobé otřesy zemského povrchu ● vysvětlí, co je sopečná činnost a jakými způsoby může vznikat; ● objasní pojem přírodní katastrofa a uvede příklady; vysvětlí vlastními slovy zásady chování při vybraných přírodních katastrofách 	<ul style="list-style-type: none"> ● Litosféra v pohybu 	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

	<ul style="list-style-type: none"> ● objasní pojem zemský povrch a jeho vznik – působení vnějších a vnitřních přírodních činitelů; rozliší typy pohoří podle vzniku 	<ul style="list-style-type: none"> ● Utváření zemského povrchu 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● vyjmenuje vnější přírodní činitele působící na zemský povrch; objasní vliv působení teploty, rostlin a činnosti člověka na zemský povrch 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dotváření zemského povrchu 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● člení zemský povrch podle nadmořské výšky a podle rozdílů nadmořských výšek; vymezení rozdíl mezi horizontální a vertikální členitostí; podle obrázku popíše dno světového oceánu 	<ul style="list-style-type: none"> ● Tvary zemského povrchu 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● definuje atmosféru; určí zastoupení jednotlivých plynů v atmosféře; objasní ochranné funkce atmosféry; vyjmenuje vrstvy atmosféry a určí jejich základní vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ● Atmosféra 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● definuje počasí jako okamžitý stav atmosféry; ● vyjmenuje prvky, ze kterých vycházíme při charakteristice počasí, a určí jejich základní vlastnosti a jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> ● Počasí 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● objasní vznik větru, na mapě ukáže směr a oblasti výskytu pravidelných větrů – pasátů; 	<ul style="list-style-type: none"> ● Vítr 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím; ● na mapě lokalizuje jednotlivé podnebné pásy a zeměpisné šířky, které je ohraničují 	<ul style="list-style-type: none"> ● Podnebí Země 	

	<ul style="list-style-type: none"> • definuje hydrosféru; dělí vodu na slanou a sladkou, určí, která z nich na Zemi převládá; dělí sladkou vodu; rozdělí podpvrchovou vodu; určí ledovce jako obrovské zásobárny sladké vody na zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Hydrosféra 	
	<ul style="list-style-type: none"> • podle obrázku popíše vodní oběh; vymezí pohyby vody v oceánech; objasní důsledky nedostatku vody na život lidí – neúroda, hlad 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb vody na Zemi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • definuje pedosféru; objasní vznik půdy; vyjmenuje půdotvorné činitele; vysvětlí pojem půdní eroze a ochranu před ní; formuluje význam půdy pro život na Zemi; vymezí rozdíl mezi půdním typem a půdním druhem 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedosféra 	
	<ul style="list-style-type: none"> • definuje biosféru jako soubor živých organismů na Zemi • rozlišuje jednotlivé typy krajiny na Zemi a jejich základní charakteristiku 	<ul style="list-style-type: none"> • Biosféra 	
	<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem světový oceán • určí jednotlivé oceány • popíše vývoj oceánů, život v nich, využívání bohatství oceánů 	<ul style="list-style-type: none"> • Světový oceán 	
	<ul style="list-style-type: none"> • objasní, co jsou to polární oblasti; vymezí hlavní rozdíly mezi Arktidou a Antarktidou; vysvětlí, čím jsou polární oblasti nejvíce ohroženy 	<ul style="list-style-type: none"> • Polární oblasti 	
<p>Z-9-3-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává 	<ul style="list-style-type: none"> • určí polohu světadílů na mapě světa, vyhledá významné poledníky a rovnoběžky procházející světadíly 	<ul style="list-style-type: none"> • Zeměpis světadílů – Amerika, Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie, Evropa 	<p>MKV – spolupráce mezi národy</p> <p>ENV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny</p>

<p>jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-02</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-03 • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • podle mapy popíše členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny a zdroje nerostných surovin • popíše základní znaky obyvatelstva: původní obyvatelstvo, počet, rasy, jazyky, náboženství • vyjmenuje základní znaky hospodářství jednotlivých světadílů: popíše zaměření zemědělství a průmyslu • charakterizuje dopravu jednotlivých světadílů • dělí Ameriku do 3 regionů: Severní, Střední a Jižní Amerika a ty pak dělí do oblastí • dělí Afriku do 5 regionů: arabská severní Afrika, chudé země Sahelu, země Guinejského zálivu a povodí Konga, horská východní Afrika, jižní Afrika • ukáže na mapě světa a na glóbusu kontinent Eurasie a světadíly: Asie a Evropa, ukáže hranici mezi těmito světadíly • dělí Asii do 7 regionů: jihozápadní Asie, Kavkaz, jižní Asie, jihovýchodní Asie, východní Asie, střední Asie, severní Asie - Sibiř • chápe pojem Australský svaz • dělí Oceánii na Melanésii, Mikronésii a Polynésii; na mapě ukáže ostrovy a souostroví Oceánie • dělí světadíl Evropa do 6 oblastí: východní Evropa, severní Evropa, jižní 		<p>VDO – prvky demokracie, forma vlády</p> <p>OSV - komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení,</p> <p>EGS – život v evropském i mezinárodním prostoru, vliv globálních problémů</p> <p>MKV – kultura a tradice, rasismus</p> <p>PŘ7,D6</p>
---	--	--	---

	<p>Evropa, jihovýchodní Evropa, západní Evropa, střední Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky regionů, vyjmenuje a na mapě ukáže státy regionů a jejich hlavní města, • uvede základní problémy kontinentu v jeho jednotlivých oblastech 		
<p>Z-9-4-03</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Z-9-4-04 • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem národní hospodářství a rozdělí ho na 3 základní sektory, do jednotlivých sektorů řadí jednotlivé druhy hospodářské činnosti • uvede příklady nejvyspělejších států světa, středně rozvinutých a málo rozvinutých států a ukáže je na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> • Světové hospodářství 	<p>EGS – závislost sv. hospodářství na těžbě ner. surovin, vyčerpatelnost ner. surovin</p> <p>MDV – zdroje informací</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • objasní, co je zemědělství, vyjmenuje základní typy zemědělské výroby. • definuje závislost rostlinné výroby na přírodních podmínkách, vyjmenuje druhy hospodářských plodin a objasní jejich použití • objasní význam zemědělství pro výživu lidstva • podle tematických map určí rozmístění zemědělské výroby ve světě • popíše rozdíly v zemědělství vyspělých a málo rozvinutých států 	<ul style="list-style-type: none"> • Zemědělská výroba 	

	<ul style="list-style-type: none"> ● na mapě vymezení hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci (např. obilnářské oblasti) ● vyjmenuje hospodářská zvířata, objasní, jak je člověk využívá ● charakterizuje vodní a lesní hospodářství ● ukáže v mapě hlavní rybolovné oblasti světa, uvede některé světové rybářské velmoci ● popíše funkci lesa v krajině, lokalizuje dva hlavní pásy těžby dřeva – severní pás jehličnatých lesů a rovníkový pás tropických deštných lesů 		
	<ul style="list-style-type: none"> ● vysvětlí závislost průmyslu na lokalizačních faktorech ● ukáže na mapě hlavní průmyslové oblasti světa ● dělí průmysl na průmyslová odvětví a ty na jednotlivé průmyslové obory ● dělí přírodní suroviny na obnovitelné a neobnovitelné, uvede příklad ● rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití na: paliva, rudy a nerudné suroviny, chápe vyčerpatelnost těchto zdrojů ● vyjmenuje zdroje energie v energetickém průmyslu včetně příkladů alternativní energetiky ● zhodnotí klady a zápory různých typů elektráren 	<ul style="list-style-type: none"> ● Průmysl 	

	<ul style="list-style-type: none"> • srovnává těžký a spotřební průmysl podle závislosti na surovinách a odbytu 		
	<ul style="list-style-type: none"> • obecně definuje pojem doprava, vyjmenuje základní typy dopravy • ukáže na mapě hlavní světové trasy a uzly pozemní, vodní a vzdušné dopravy • porovná výhody a nevýhody jednotlivých druhů pozemní dopravy • popíše vývoj v přenosu zpráv a informací 	<ul style="list-style-type: none"> • Doprava 	
	<ul style="list-style-type: none"> • definuje služby jako nevýrobní činnosti, vyjmenuje druhy služeb • hodnotí zaměstnanost ve službách jako významný ukazatel rozvoje země • rozlišuje aktivní a pasivní cestovní ruch • ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> • Služby, cestovní ruch a rekreace 	<p>ENV – životní prostředí</p> <p>OSV</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • na mapě ukáže hlavní centra světového obchodu; vyjmenuje nejdůležitější světová ekonomická seskupení a jejich nejdůležitější členy 	<ul style="list-style-type: none"> • Propojenost světového hospodářství 	<p>EGS – euroregiony</p> <p>MDV - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů</p> <p>D9</p> <p>CH9</p>
<p>Z-9-6-03</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-04 • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní 	<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu ČR • popíše vývoj státního území 	<ul style="list-style-type: none"> • ČESKÁ REPUBLIKA <ul style="list-style-type: none"> - poloha ČR - vývoj státního území 	<p>EGS – poloha státu na mapě světa, orientace</p>

<p>jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p>			
	<ul style="list-style-type: none"> ● vymezí na mapě ČR dvě základní geomorfologické jednotky ● zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy podnebí ČR, vymezí podnebné oblasti na území ČR ● zařadí území ČR k úmořím, pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je v mapách; vysvětlí rozdíl mezi přírodními a umělými vodními nádržemi, objasní původ jezer v ČR ● rozlišuje půdní druhy a půdní typy, vyjmenuje hlavní půdní typy ● popíše skladbu a rozšíření lesů na území ČR, pojmenuje výškové vegetační stupně v pohořích, uvede příklady zástupců rostlin a živočichů v nich ● pohovoří o současných problémech krajiny a životního prostředí v ČR ● vysvětlí, proč musí být příroda chráněna, a uvede příklady chráněných území v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> ● Přírodní podmínky ČR <ul style="list-style-type: none"> - geomorfologická stavba území - podnebí - vodstvo - půdy - vegetace a živočišstvo - ochrana životního prostředí 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● vysvětlí hlavní trendy demografického vývoje obyvatelstva v ČR; objasní příčiny migrace; zhodnotí závislost rozmístění obyvatelstva na nadmořské výšce, přítomnosti přírodních zdrojů a dalších faktorech ● uvede změny ve struktuře obyvatelstva podle národnosti, náboženství; uvede 	<ul style="list-style-type: none"> ● Obyvatelstvo ČR 	<p>OSV – národnostní menšiny, rasismus, xenofobie EGS – vzájemné vztahy mezi národy MDV – zdroj informací MKV – kultura a tradice</p> <p>ČJ9 M8</p>

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

	rozdíly mezi venkovským a městským osídlením, popíše základní funkce sídel, hodnotí proces urbanizace v místním regionu		D9
	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí zemědělství v ČR v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd, popíše zemědělské výrobní oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> • Zemědělství ČR 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí zásoby nerostných surovin ČR • vyjmenuje typy elektráren a porovná je podle ekonomických a ekologických hledisek • pojmenuje klíčové obory strojírenství; vyhledá na mapách hlavní oblasti strojírenského, chemického, sklářského, keramického, textilního a dřevozpracujícího průmyslu v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • Průmysl ČR 	<p>ENV – vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové závody OSV EGS – postavení hospodářství v rámci EU a světa MDV – reklama, zdroj informací F9</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • vymezi hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR • vyhledá v mapách hlavní trasy dopravy v ČR a vyhodnotí jednotlivé druhy dopravy z hlediska rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Služby ČR <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení služeb - cestovní ruch - doprava 	
	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR, charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti a kulturní zajímavosti jednotlivých krajů 	<ul style="list-style-type: none"> • Kraje České republiky 	
<p>Z-9-6-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezi a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy <p>Z-9-6-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci • popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury 	místní region České republiky	<p>ENV – stav životního prostředí, krajiny</p> <p>VDO – život v regionu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu 	<p>místního regionu a jejich možné perspektivy</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu 		<p>EGS – postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce</p> <p>D9</p>
<p>Z-9-4-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace <p>Z-9-4-02</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	<ul style="list-style-type: none"> • určí přibližný počet obyvatel na Zemi a pomocí mapy odvodí, proč je na světě nerovnoměrně rozmístěno • rozdělí lidi do lidských ras a popíše je, určí rozšíření lidských ras na Zemi • vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost a přirozený přírůstek • popíše hlavní důvody migrace ve světě, rozlišuje emigraci a imigraci • na mapě ukáže rozšíření světových náboženství a stručně je charakterizuje • vlastními slovy popíše rozdíly mezi městským a venkovským osídlením • uvede příklady funkce měst • uvede příklady památek světového kulturního dědictví UNESCO 	<ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo a sídla 	<p>MKV – historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik</p> <p>OSV – vztahy mezi lidmi, zodpovědné řešení problémů</p>
<p>Z-9-4-05</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků <p>Z-9-4-06</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech <p>Z-9-6-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a ukáže na mapě největší a nejlidnatější státy světa • vysvětlí rozdíly mezi základními formami státního zřízení • vysvětlí rozdíly mezi totalitním a demokratickým vládním systémem • umí vysvětlit pojem federativní stát • zhodnotí význam mezinárodních organizací, jejichž je ČR členem 	<ul style="list-style-type: none"> • Politický zeměpis 	<p>VDO – prvky vlády, demokracie, totalita</p> <p>MKV – politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu</p> <p>EGS – mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu</p> <p>MDV – zdroje informací</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 			
<p>Z-9-5-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin <p>Z-9-5-02</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) <p>Z-9-5-03</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem krajinná sféra, vyjmenuje její složky a popíše vztahy mezi jednotlivými složkami • zhodnotí vliv kvality životního prostředí na životní styl a zdraví obyvatel • posoudí vliv člověka na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi • pojmenuje příčiny přírodních katastrof a zná zásady, jak se v případě katastrofy zachovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Krajina a životní prostředí 	<p>ENV - základní podmínky života Př9, M7</p> <p>ENV – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje</p> <p>ENV – vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a životní prostředí, ochrana přírody</p>
<p>Z-9-1-01</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • má představu o zpracování a prezentaci geografických informací • objasní význam dálkového průzkumu Země a využití leteckých a družicových snímků • umí používat internetové mapové portály a aktivně v nich umí vyhledávat • vlastními slovy vysvětlí princip navigačního systému GPS 	<ul style="list-style-type: none"> • Zeměpis v praxi 	

5.15 Hudební výchova

5.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivované osobnosti žáka, směřuje k chápání tradic a dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností. Vzdělávací obor hudební výchova vytváří u žáka kladný vztah k hudbě, rozvíjí jeho hudebnost, podporuje schopnost hudbu emocionálně prožít. Důraz je kladen především na rozvoj 4 tematických celků: vokální, instrumentální, hudebně-pohybové a poslechové činnosti, včetně znalosti hudebních dějin, hudebních forem a notového zápisu.

Hlavní náplní *vokálních činností* je tvorba pěveckých dovedností a návyků při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě. Cílem je podporovat a pěstovat u žáků kultivovaný, intonačně čistý zpěv (dle jejich dispozic), včetně jeho notového zápisu.

Podstatou *instrumentálních činností* je především hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře vedoucí k vlastní tvorbě doprovodu písní, vytváření jednoduchých improvizací či témat poslechových skladeb.

Hudebně-pohybové činnosti vedou žáky ke skloubení hudby s pohybem a učí je reagovat na změnu rytmu, vyjádření hudby pohybem, nácvik základních tanečních kroků jednotlivých tanců, včetně znalostí základních pravidel společenského chování. Učitel vede žáky k tomu, aby nechápali hudební výchovu jako izolovaný předmět, nýbrž ho vnímali v kontextu s dalšími vědními obory a druhy umění (literatura, dějiny umění, společensko-vědní obory), seznamuje je s kulturami jiných národů a etnik a vede k jejich akceptování.

5.15.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova má na naší základní škole časovou dotaci 1 hodinu týdně, a to ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, ve třídách vybavených klavírem nebo jiným hudebním nástrojem, případně v multimediální učebně nebo, v případě výchovných koncertů v divadlech. Žáci nejsou dělení na skupiny, v hodině převládá především frontální a skupinové vyučování. Výuka hudební výchovy na 2. stupni plynule navazuje na 1. stupeň ZŠ, dochází však k využívání individuálních hudebních schopností a dovedností při všech hudebních aktivitách a k prohlubování učiva.

5.15.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- vede k projevování žákovy přirozené potřeby setkávat se s uměním
- seznamuje žáka s hudebními činnostmi a jejich výrazovými prostředky a tím rozvíjet jeho estetické cítění
- vede žáka k orientaci v jednotlivých stylových obdobích a znalost nejvýraznějších představitelů daného období

Kompetence k řešení problémů

- vede žáka k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě
- předkládá žákovi různé estetické prožitky a vést ho k tomu, aby si uvědomil, že různí lidé mohou vnímat stejnou věc různě
- Umožňuje překonávat nezdary a hledat konečná řešení

Kompetence komunikativní

- vede žáka k aktivnímu vnímání a interpretaci uměleckých děl jako prostředku komunikace mezi lidmi
- Vede žáka k mimojazykovému vyjadřování svých názorů a postojů
- ukazuje žákovi, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může pro něho být přínosem

Kompetence sociální a personální

- vysvětlí a požaduje zásady vhodného chování na kulturních akcích
- ukazuje žákovi na příkladech z hudební činnosti nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro jeho vlastní zdokonalování
- vede k účinné spolupráci ve skupině

Kompetence občanské

- vysvětluje žákovi potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- buduje žákův pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vede žáka k tomu, aby se aktivně zapojil do kulturního dění
- vede žáka ke znalostem hudebních a kulturních památek v souvislosti s dějepisem a literární výchovou

Kompetence pracovní

- vysvětluje žákovi správné používání hudebních nástrojů a péči o ně
- objasňuje žákovi základní pravidla pro grafický záznam hudby, užívaná gesta a zvuky, orientaci v notovém zápisu jednoduché písně
- Pomáhá vnímat umění a pochopit jeho poslání, význam, citový náboj

Kompetence digitální

- pomáhá žákovi seznámit se s využitím digitálních zařízení, přehrávačů a aplikací při práci s hudebním materiálem
- umožňuje žákovi pracovat s digitálními obsahy a vyhledávat a zpracovávat data týkající se hudebních žánrů, nástrojů, interpretů a dějin hudby
- nabádá ke kritickému hodnocení digitálních technologií a jejich využití v oblasti hudby a vede žáka k uvědomění si jejich vlivu na člověka a společnost

5.15.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudební výchova – 1. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>HV-3-1-01 Žák zpívá v jednohlase. HV-3-1-02 Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Umí vytleskat a taktovat 2/4 a 3/4 takt, umí pojmenovat notovou osnovu, rozliší a přečte z notového zápisu takt 2/4 a 3/4, rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou a čtvrtovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii, seznámí se s hymnou ČR, naučí se zpívat vybrané písně, dbá na správné dýchání. 	<p>Vokální činnost – pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů, dynamicky odlišný zpěv; hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu). Hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu). Dvojhlas a vícehlas (prodleva, lidový dvojhlas, kánon). Záznam vokální hudby – zápis rytmu, nota jako graf. znak pro tón</p>	<p>ČJ 1, 2, 3 TV 4, 5</p>
<p>HV-3-1-03 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. HV-3-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad. Umí doprovázet zpěv na rytmické nástroje. 	<p>Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře). Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební hry (otázka - odpověď), hudební improvizace.</p>	<p>TV 4, 5</p>

<p>HV-3-1-04 Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší rytmus valčíku a polky. Umí valčíkové a polkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá). Umí pohybově vyjádřit hudbu. 	<p>Hudebně pohybové činnosti – taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt). Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace).</p>	<p>TV 4, 5 VV 3</p>
<p>HV-3-1-05 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové i dynamické změny v proudu znějící hudby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pozná B. Smetanu a A. Dvořáka, zná některá jejich díla. Poslechem rozezná hudební nástroje, poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní. 	<p>Poslechové činnosti – kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord), hudební výrazové prostředky, hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem (pohyb melodie, rytmus), hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka).</p>	<p>TV 4,5 AJ 4</p>

Hudební výchova – 2. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>HV-5-1-01 Zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při</p>	<ul style="list-style-type: none"> Žák zpívá dle svých dispozic čistě v jednohlase, v lidovém dvojhase a v kánonu. Zazpívá českou hymnu. 	<p>Intonace, vokální improvizace – durové a mollové tóniny Pěvecký a mluvní projev Hlasová hygiena.</p>	<p>VL vznik hymny</p>

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.		Sbormistr.	
HV-5-1-02 Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<ul style="list-style-type: none"> Žák zazpívá (zahraje, zatancuje) melodii, píseň zapsanou pomocí not 	Intonace a vokální improvizace Rytmizace, hudební improvizace – hudební doprovod	M počet dob
HV-5-1-03 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	<ul style="list-style-type: none"> Zahraje pomocí melodických nástrojů z Orffova instrumentáře melodii, píseň nebo doprovod k písni. 	Hra na Orffův instrumentář. Hudební hry. Tónika. Celý tón – půltón. Skupiny not (osminové, šestnáctinové) Dirigent. Taktování na 4 doby.	M počet dob
HV-5-1-04 Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	<ul style="list-style-type: none"> Provede rozbor písně - notová osnova, takt, akordy. 	Hudební formy – malá a velká písňová forma Poslech. Pěvecké dovednosti. Záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu	ČJ lidová tvořivost
HV-5-1-05 Vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	<ul style="list-style-type: none"> Improvizuje v C dur a moll. Zahraje jednoduchou přehru, mezihru a dohru pomocí Orffova instrumentáře. Vytvoří rytmický doprovod k písni, skladbě. 	Hra na Orffově instrumentáři. Tónika Rytmická cvičení. Úloha dirigenta.	TV

<p>HV-5-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozliší polyfonní a homofonní hudbu. ● Reaguje na tempové, dynamické, rytmické změny. ● Rozpozná některé hudební styly a žánry. ● Identifikuje nejméně jednu skladbu od L. Janáčka, J. S. Bacha, W. A. Mozarta. 	<p>Interpretace hudby Hudební styly a žánry Tempo. Dynamika. Práce s poslechem. Hudba lidová, rocková kapela, jazzový orchestr. Symfonický orchestr. Populární hudba. Hudební výraz. L. Janáček, J. S. Bach, W. A. Mozart.</p>	<p>VL významné osobnosti</p>
<p>HV-5-1-07 Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Pohybově improvizuje s využitím tanečních kroků. ● Ovládá taneční kroky menuetu, valčíku a polky. 	<p>Orientace v prostoru – pohybová paměť, reprodukce pohybu při tanci či pohybových hrách</p>	<p>VL TV</p>

Hudební výchova - 6. až 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>HV-9-1-02 Žák uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Zpívá podle svých dispozic intonačně čistě jednohlas a jednoduchý dvojhlas vedený v paralelních terciích či kvintách. 	<p>Rozšiřování hlasového rozsahu - hlavový tón. Hlasová cvičení. Hlasová hygiena.</p>	<p>Př -6,7,8</p>

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

<p>zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, případně i vícehlase</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje zásady hlasové hygieny (správné sezení, popř. postoj, artikulace, hrudně – brániční dýchání). • Nacvičí píseň, kterou předvede žákům. • Rozlišuje pěvecké hlasy, mužské, ženské. 	<p>Hudba a slovo (tvorba jednoduchého melodramu). Lidský hlas, vznik, stavba hlasových orgánů. Pěvecké hlasy a jejich představitelé. Mutace. Lidové písně, jazzové a country písně.</p>	
<p>HV-9-1-03 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ve skupině vytvoří text na již existující melodii a píseň prezentuje před ostatními spolužáky. • Přetextuje známou píseň. • Vymyslí jednoduchý rytmický doprovod k písni, například za použití nástrojů Orffova instrumentáře. • Vytvoří sám nebo za pomoci spolužáků jednoduchou rytmickou nebo melodickou variaci. 	<p>Práce s nástroji Orffova instrumentáře Dirigent. Rytmická cvičení ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Variace: melodická, rytmická.</p>	<p>Vv - 6,7 F - 6,7,8 Čj - 6,7</p>
<p>HV-9-1-04 Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Předvede základní kroky tance: valčík, polka, blues, swing, cha cha, rock and roll • Vyjmenuje základní skladatele baletu a vysvětlí základní rozdíly mezi baletem a ostatními tanci. 	<p>Základní kroky tance valčík, polka, blues, swing, cha cha, rock and roll. Balet a jeho představitelé. Hudebně – pohybová výchova. Reakce těla (pohybu) na změnu hudby a rytmu</p>	<p>Vv - 9 Tv - 6,7 Čj - komunikace</p>

<p>HV-9-1-05 Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozpozná na vybrané poslechové ukázce základní hudebně - výrazové prostředky a dokáže je vysvětlit. ● Vysvětlí tyto pojmy: hudební barva, dynamika, melodie, rytmus, kontrast, gradace, harmonie. ● Vysvětlí na příkladech rozdíl partem a partiturou a vyjmenuje 2 slavné dirigenty. ● Rozliší základní pěvecké hlasy a druhy pěveckých sborů. ● Rozumí a dokáže odlišit různá hudební seskupení (duo, trio,...). ● Přiřadí jednotlivé hudební nástroje k různým hudebním seskupením. ● Vysvětlí pojmy: smyčcové kvarteto, dechové kvinteto, noneto. ● Rozdělí ČR na dvě základní oblasti z hlediska hudební lidové kultury a určí jejich typické znaky. ● V poslechu rozezná zvuk dud, cimbálu, houslí a klarinetu. ● Popíše stavbu dud a cimbálu. ● Poznává na základě poslechu Slováckou suitu od V. Nováka. 	<p>Hudebně výrazové prostředky (melodie, barva, rytmus, harmonie, dynamika, kontrast a gradace). Základní akordické značky: T, S, D. Partitura, part. Dělení lidských pěveckých hlasů a pěveckých sborů.</p> <p>Různá hudební seskupení (duo – noneto) včetně příkladů.</p> <p>Česká hudební lidová kultura. Nástroje lidové hudby. Dudy, cimbál – stavba, poslech.</p> <p>Poslech: Vítězslav Novák – Slovácká suita Národní divadlo – historie, význam pro hudební a kulturní život</p>	<p>Vv - 6,7 F Ov D</p>
--	--	--	------------------------------------

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

	<ul style="list-style-type: none"> ● Seznámí se s hlavními znaky jazzové hudby. ● Dokáže objasnit vznik a vývoj jazzu. ● Na základě ukázky rozpozná jazzové prvky v hudbě. ● Umí charakterizovat jednotlivé směry rocku ● Zná hudební vývoj v 50., 60., 70., 80. letech 20. stol. 	<p>Prameny jazzové a rockové hudby, vznik a vývoj této hudby. Hlavní představitelé (L. Armstrong, M. Davis, E. Fitzgerald) Hudební skupiny Olympic, Beatles, The Rolling Stones.</p>	D
<p>HV-9-1-06 Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Vysvětlí základní znaky uměleckých slohů-gotika, renesance, baroko, romantismus, klasicismus. ● Vysvětlí základní hudební znaky uvedených uměleckých slohů. ● Zhotoví prezentaci na vybraného hudebníka. 	<p>Hudební gotika, renesance, baroko, romantismus, klasicismus a nejvýznamnější hudební představitelé.</p>	D- 6,7,8
	<ul style="list-style-type: none"> ● Zná obsah 2 nejznámějších českých oper: Prodaná nevěsta a Rusalka. ● Dokáže vyjmenovat další opery B. Smetany a A. Dvořáka. ● Na základě poslechu rozliší hudbu vokální od instrumentální. ● Chápe hudební žánr opery jako vokálně-instrumentální dílo. 	<p>Poslech českých oper: B. Smetana: Prodaná nevěsta (Proč bychom se netěšili, Věrné milování, Květiny bílé po cestě). A. Dvořák: Rusalka (Měsíčku na nebi hlubokém, árie Ježibaby). L. Janáček: Příhody Lišky Bystroušky.</p>	Čj
HV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> ● Vysvětlí rozdíl a spojitosti mezi operou, operetou a muzikálem. 	<p>Hudba na jevišti: opera, opereta, muzikál.</p>	Čj - literární výchova

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

<p>Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uvedené hudební žánry na základě poslechu rozliší. 	<p>Hlavní představitelé oper: Smetana, Dvořák, Janáček Muzikál a jeho tradice. Muzikál: West side story Starci na chmelu Zpěv písní z muzikálu Starci na chmelu, případně jiných</p>	
<p>HV-9-1-01 Využívá své hudební dovednosti a schopnosti při hudebních aktivitách.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci praktické hodiny vymyslí a prezentuje ostatním žákům hudební hru, či jakékoliv hudební vystoupení, kde jsou zastoupeny některé z činností: vokální, instrumentální, poslechové nebo hudebně-pohybové. 	<p>Samostatná práce žáků. Tvorba hudební her, čísel a představení. Prezentace před třídou.</p>	<p>Čj - dramatická výchova Ov - osobnostní a sociální výchova</p>

5.16 Výtvarná výchova

5.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

5.16.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Na I. stupni probíhá výuka v nedělených kmenových třídách. Časová dotace je v 1. až 3. ročníku jedna hodina, ve 4. a 5. ročníku je po dvou hodinách týdně.

Na II. stupni probíhá výuka v učebně výtvarné výchovy, případně kmenové třídě. Časová dotace je v 6. ročníku dvě hodiny, v 7., 8. a 9. ročníku jedna hodina týdně. Je využívána i multimediální učebna. K výuce mohou být používána i další podnětná prostředí, jako přírodní scenerie či výstavy uměleckých děl.

Délka vyučovací hodiny je 45 minut.

5.16.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- při tvůrčí práci žáci využívají získané informace, vzájemně je porovnávají, třídí, nachází souvislosti.
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech

Kompetence k řešení problémů

- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
- žáci přemýšlejí o různých možnostech výtvarného vyjádření

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- učí se jasně a věcně se vyjadřovat
- žáci si obohacují slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- žáci se učí vzájemné spolupráci
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci

Kompetence pracovní

- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- žáci užívají samostatně, vizuálně obrazné techniky
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci si rozvíjejí pozitivní postoj k umění a ke kulturně historickému dědictví
- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí

Kompetence digitální

- žáci ovládají běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

5.16.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova - 1. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák: VV-3-1-01 Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě vjemů, zážitků a představ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjí cit pro barvy, poznává vlastnosti barev, rozlišuje světlé a tmavé plochy • Uvědoměle zachází s některými materiály, ovládá základní technické dovednosti, rozvíjí cit pro prostor • Uplatňuje různé techniky- • malba, kresba • Řeší rozmístění jednotlivých částí v ploše • Snaží se o zpřesňování při vyjádření skutečnosti, využívá poznatky o míchání barev, uvědoměle vytváří proporce postav, seznamuje se s proporcemi hlavy, vyjadřuje růst, větvení kresbou i malbou, rozlišuje přírodní a umělé formy, vytváří jednoduchou šablonu pro tisk, tiskne jednoduchou šablonu 	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Hra s barvou – poznávání vlastností barev, výtvarné využití vzniklých nahodilostí a představ Hra s linií - poznávání různých druhů linií, shlukování barevných skvrn, zapíjení do mokrého podkladu, vystižení nálady, dotváření přírodních výtvorů, frotáž, plošné otisky, odlévání přírodních struktur Činnost člověka v prostředí Portrét Růst Lidské výtvořry Kresba, malba, modelování podle fantazie Jednoduchý tisk</p>	<p>AJ3 PRV3 PČ1,2,3</p>

	s pomocí učitele, modeluje jednoduché prostorové tvary		
VV-3-1-03 Vnímá událostí různými smysly a vyjadřuje je	<ul style="list-style-type: none"> ● Pozoruje přírodniny, věci, osoby, činnosti, kreslí a maluje na základě vlastního prožitku ● Pozoruje přírodní útvary, rozlišuje a hodnotí tvary barvy, struktury ● Kreslí, maluje podle vůně, a chuti přírodnin ● Poznává krásy živé i neživé přírody na vycházkách ● Pozoruje, kreslí a maluje jednoduché užitkové předměty, kreslí a maluje podle fantazie, vytváří jednoduchou kompozici 	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</p> <p>Smyslové účinky vizuálně smyslových vyjádření</p> <p>Výtvarný popis děje pozorování skutečnosti, kolektivní a individuální práce, poznávání základních prostorových útvarů, modelování podle skutečnosti, výtvarný rytmus v pásu, střídání rytmu</p> <p>Otiskování v barvě, frotáž, kresba, vrypy, dotváření a kombinace přírodních materiálů</p> <p>Výtvarný popis děje, jednoduchá kompozic</p> <p>Kresba a malba podle sluchových a zrakových podmětů, pozorování užitkových předmětů a jejich výtvarné vyjádření</p>	<p>M1,2,3</p> <p>PČ1,2,3</p> <p>ENV-ekosystémy</p> <p>ČJ1,HV1</p>
VV-3-1-04 Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> ● Poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih ● Vyjadřuje svůj názor na jednoduché ilustrace, obrázky, plastik ● Odhaluje výtvarné prostředky, vymezuje pojem grafika - seznamuje se s dalšími 	<p>Osobní postoj v komunikaci</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Hračka, loutka, maňásek v životě dítěte, hračky současné i minulé, krajové varianty lidových hraček, výtvarné dílo pro děti</p> <p>Práce s ilustrací</p> <p>Malířství, sochařství, architektura, grafika</p> <p>Užité umění</p>	<p>ČJ2,3</p> <p>AJ3</p> <p>PRV1,2,3</p>

	ilustrátory a jejich tvorbou, učí se rozlišovat malířství, sochařství a architekturu, dále pěstuje vkus, smysl pro krásu		
VV-3-1-05 Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> Vysvětluje podobu svého výtvarného díla a hodnotí jej, naslouchá hodnocení spolužáků a učitele 	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu Hodnocení výtvarného díla Výtvarná práce	ČJ1,2,3
VV-3-1-02 V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje a používá barvy základní a druhotné, prohlubuje dovednosti při uplatňování různých druhů linií, chápe pojem studijní kresba, vytváří plošné kombinace prvků, vytváří jednoduché prostorové objekty z plastických materiálů a papíru 	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Uspořádání objektů do celků Experiment s barvou, modelování podle představy a fantazie, kombinovaná technika-koláž	PČ1,2,3 M1,2,3

Výtvarná výchova - 2. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
-------------------------	----------------	-------	---

<p>Žák. VV-5-1-01 Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zpřesňuje představy důslednějším pozorováním skutečnosti, zdokonaluje vedení ruky při kresbě, zdokonaluje technické dovednosti kresby, uvědoměle volí prvky, počet, velikost, rozmístění, všímá a uplatňuje kontrast předmětu a pozadí, vytváří jednoduchou barevnou kompozici, kreslí a maluje lidskou postavu a hlavu, vytváří jednoduchou šablonu pro tisk, seznamuje se s funkcí písma-písmeno jako dekorativní prvek, psané, kreslené, stříhané, vytrhávané, ověřuje výrazové možnosti písma při hře a experimentu 	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Tematické práce Základní kompoziční principy Barevný kontrast Vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy Základní grafické techniky-tisk z papírořezu, tisk z koláže Funkce písma</p>	<p>AJ4 HV4 ČJ4,5 MKV-kulturní diference ..</p>
<p>VV-5-1-03 Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahů zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<ul style="list-style-type: none"> Využívá barevnost materiálu v koláži, uplatňuje dosavadní poznatky o výrazových možnostech barev, pokouší se skicovat, uplatňuje barevnou harmonii a kontrast, ověřuje výrazové vlastnosti záměrně vedené linie, kreslí a maluje děj v prostředí 	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly Expresivní výtvarný projev Uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech Vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí Výběr a vhodnost materiálů a jejich výtvarného zpracování</p>	<p>VLA4 M4,5</p>
<p>VV-5-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> Poznává, rozlišuje druhy 	<p>Přístupy k vizuálně obrazným</p>	<p>VLA5</p>

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	výtvarného umění, rozlišuje estetickou a užitnou hodnotu výrobků	vyjádřením Typy vizuálně obrazných vyjádření Malířství, sochařství, architektura, grafika, ilustrace	ČJ4,5
VV-5-1-06 Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětluje podobu svého výtvarného díla a hodnotí jej, naslouchá hodnocení spolužáků a učitele, seznamuje své nejbližší okolí s výsledky své práce • Vysvětluje obsah svého výtvarného vyjádření, podílí se na prezentaci svých výtvarných prací, seznamuje své nejbližší okolí a výsledky své práce 	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu Druhy volného výtvarného umění Výtvarná práce Výstava a prezentace výtvarných prací Návštěvy výstav, regionálních památek a zajímavostí Výtvarná práce, expozice-výstava a prezentace výtvarných prací	VLA4 ČJ4,5 OSV - sebepoznání, sebepojetí
VV-5-1-02 Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality, zobrazuje prostorové jevy a vztahy-hmotu, tvar, strukturu, světlo, barvy 	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Prostorové formy Prostorové jevy a vztahy	M4 ČJ4,5 HV4,5
VV-5-1-04 Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • Kreslí a maluje skutečné dějové situace v konfrontaci s představou 	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Výtvarné vyjádření událostí a věcí Krásy přírody	ČJ4,5 ENV-ekosystémy

Výtvarná výchova, 6. - 9. ročník ŽS

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák: VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vytváří plošné barevné kompozice a prostorové útvary Osvojuje si výtvarně technický princip objektu v prostoru kreslí a maluje prostorové útvary Kreslí a používá linii k vyjádření prostorového tvaru v ploše Kreslí písmo v plošné i prostorové podobě Rozlišuje sdělnou a výtvarnou funkci písma 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Sebepoznání a sebepojetí AJ - 6, 7, 9 OV - 9 Kreativita OV - 6 AJ - 7 Z - 8 F - 9 <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Tvorba mediálního sdělení AJ - 8, 9 NJ - 8, 9 HV - 9 Fungování a vliv médií ve společnosti OV - 7 INF - 7 Z - 8, 9 <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Ekosystémy
<p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vyjadřuje kresbou a malbou své psychické a fyzické stavy, dojmy a prožitky v plošné kompozici Dotváří výtvarné práce na základě 	<ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních 	

představ a fantazie	<p>fantazie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kreslí, maluje a modeluje podle vlastní představivosti, fantazie a výtvarného myšlení 	<p>podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace 	<p>Z – 6 PŘ – 6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>D – 7 F – 7</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vztah člověka k prostředí <p>TV – 7, 9 F – 9 PŘ – 9 CH – 9 Z – 9</p>
<p>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osvojuje si praktické základy tvorby umělecké fotografie a videa • Určuje estetickou úroveň mediální reklamy • Používá vybrané grafické programy pro vlastní výtvarnou tvorbu • Rozlišuje uměleckou a běžnou fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznávání lidí ČJ - 7 AJ – 7 • Komunikace OV - 6, 7 ČJ - 9
<p>VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kreslí a maluje ve volném stylu, ve tvarové a barevné nadsázce • Napodobuje výtvarnou techniku imprese a využívá ji pro vyjádření osobitého výrazu • Pracuje s různými materiály prostřednictvím experimentálních činností 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická media, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OV – 9

	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s různými materiály a kombinovanými technikami 		<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jsme Evropané D - 7 <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní diference TV – 9 AJ – 9 Z – 9 • Multikulturalita NJ – 7 AJ – 7 <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení PČ - 8 ČJ – 9 AJ – 8, 9 • Vnímání autora mediálních sdělení HV – 6 ČJ – 8, 9 F – 9 AJ - 9 • Práce v realizačním týmu
<p>VV-9-1-05 roliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje vztahy mezi uměním a skutečností • Rozlišuje estetickou a užitnou hodnotu výrobku a estetickou úroveň reklamy • Osvojuje si význam vlivu estetiky na kulturu bydlení, módu, odívání, styling 	<ul style="list-style-type: none"> • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	
<p>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Srovnává druhy a žánry výtvarného umění • Vyjadřuje názory na výtvarná díla minulosti i současnosti • Orientuje se částečně v historických podmínkách doby vzniku výtvarného díla 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	

<p>VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none">• Podílí se na prezentaci a instalaci tvorby své i svých spolužáků, volí vhodné prostředky ke sdělování požadovaného záměru daného díla	<ul style="list-style-type: none">• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	<p>F – 9</p>
---	---	--	--------------

5.17 Tělesná výchova

5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Základní důraz je kladen na rozvoj síly, obratnosti, vytrvalosti, soutěživosti a všestrannosti.

Žák je veden k ochraně zdraví, k osvojení zásad zdravého životního stylu. Dále jsou rozvíjeny také otázky hygieny a bezpečnosti pohybových aktivit, je podporována spolupráce žáků a schopnost žáků změřit a zhodnotit úroveň své tělesné zdatnosti.

5.17.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časově je výuka tělesné výchovy vymezena počtem hodin dvou týdně, a to shodně pro 1. až 9. ročník. V rámci výuky je ve 2. ročníku (2. pololetí) jednou týdně zařazena hodina plaveckého výcviku, ve 3. ročníku v 1. pololetí taktéž. Z časového hlediska lze výuku tělesné výchovy rozdělit na zimní a letní období. Výuka probíhá v zimním období v tělocvičně, v letním období pak na venkovním školním dvoře nebo v parku na Bílé hoře. Tělesná výchova probíhá na I. stupni společně, od II. stupně děleně (chlapci a dívky).

5.17.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- utváří kladný vztah k pohybovým aktivitám, zaměřuje se na rozvoj pohybových dovedností žáků
- vede žáky k radostnému prožitku z pohybu a seznamuje žáky s vlivem pohybu na zdraví a tělesnou pohodu
- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznost učiva a staví na znalostech a dovednostech získaných na 1. stupni
- společně se žáky formuluje cíl činnosti
- umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení
- umožňuje diferencované výkony dle individuálních schopností, sportovního talentu a fyzických zdatností žáků
- učí rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora

Kompetence komunikativní

- užívá a vyžaduje v hodinách kultivované, věcné a srozumitelné vyjadřování
- vede žáky k posouzení osobního zlepšení v dílčích dovednostech a výkonech
- aktivizuje a učí žáky motivovat ostatní, zejména napomáhá žákům s menším zájmem o pohyb a menšími předpoklady pro pohyb
- ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky

Kompetence sociální a personální

- vede žáky ke spolupráci a jejich fair play jednání
- oceňuje projev úcty k sportovnímu výkonu druhých
- vede žáky k vlastnímu zorganizování soutěží či turnajů
- staví i méně nadané žáky do role kapitána družstva se všemi jeho pravomocemi a zodpovědností
- vede žáky k vlastenectví a obraně své vlasti

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky k sebehodnocení
- vytváří příležitosti k prezentaci řešení problému
- umožňuje realizovat nápady žáků

Kompetence občanské

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- vede žáky k respektování a pochopení odlišných fyzických zdatností ostatních
- v třídních kolektivech si žáci společně stanovují pravidla chování

Kompetence pracovní

- umožní žákům využívat bezpečně pracovní náčiní, sportovní vybavení a pomůcky
- vede žáky k ocenění samostatné i skupinové práce
- vede k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech, a to v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- vede žáky k využívání digitálních technologií, zejména aplikací a služeb, které u žáků rozvíjejí pohybové dovednosti a znalosti i mimo školu
- vysvětluje žákům význam digitálních technologií a představuje základní internetové zdroje, které lze využít k vlastnímu sebevzdělávání a zlepšování svých výkonů

5.17.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova – 1. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák: TV-3-1-01 Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, • zná a ovládá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti</p>	<p>OSV- psychohygiena</p>
<p>TV-3-1-02 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • Zvládne kotoul vpřed, napojované kotouly, stoj na lopatkách a na hlavě, jednoduchá cvičení na žebřinách, skáče přes švihadlo, • Dokáže podbíhat dlouhé lano, • Provádí cvičení na lavičkách, • Provádí přetahy a přetlaky. • Ovládá techniku hodu kriketovým míčkem, • provádí nízký start, 	<p>Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly. Základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu Základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí</p>	<p>OSV- psychohygiena OSV- hodnoty, postoje, praktická etika. OSV- kooperace a kompetence. MKV- kulturní diference. ENV- vztah člověka k prostředí</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá princip štafetového běhu, uběhne 60 m, ovládá taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami, • Nacvičí skok do dálky, skáče do dálky, nacvičí správnou techniku skoku z místa. • Šplhá na tyči. • Provádí přitahování do výše čela na hrazdě. • Naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze. • Cvičí s hudbou nebo rytmickým doprovodem. • Účastní se atletických závodů. • Zvládne techniku jednoho plaveckého stylu, provádí skoky do vody. 		
<p>TV-3-1-03 Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jedná v duchu fair-play, hraje pohybové a soutěživé hry • Zvládne přihrávku jednoruč, obouřuč • Zná a dodržuje základní pravidla her • Jedná v duchu fair play • Objasní pravidla některých her a soutěží. 	<p>Základy sportovních her - míčové a pohybové hry. Pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení. Organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her a soutěží. Zásady jednání a chování.</p>	<p>ČJ 3 PRV 1, 2, 3 AJ 4 OSV – Mezilidské vztahy OSV – Kooperace a kompetence</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Je schopen soutěžit v družstvu, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo. • Rozlišují míč na basketbal a volejbal, učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš, nacvičuje přehazovanou 		
<p>TV-3-1-04 Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. • Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. • Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. 	<p>Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech</p>	<p>PRV 1, 2, 3</p>
<p>TV-3-1-05 Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní. • Ovládá pojmy z pravidel sportů a soutěží • Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní. • Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje 	<p>Tělocvičné pojmy Komunikace v TV</p>	<p>OSV- psychohygiena</p>

Tělesná výchova – 2. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák: TV-5-1-01 Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> Rozcvičuje se před pohybovou činností a uklidňuje po zátěži. Provádí různé druhy cvičení (strečink, kondiční cvičení, kruhový trénink) 	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	
TV-5-1-02 Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	<ul style="list-style-type: none"> Provádí kompenzační, relaxační, přípravná a jiná zdravotně zaměřená cvičení, provádí cvičení pro správné držení těla 	Zdravotně zaměřené činnosti	OSV - Psychohygiena
TV-5-1-03 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	<ul style="list-style-type: none"> Hraje pohybové hry, vytváří varianty osvojených pohybových her. 	Pohybové hry	OSV – Kooperace a kompetice OSV - Kreativita
TV-5-1-04 Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném	<ul style="list-style-type: none"> Umí se vhodně obléct a obout na pohybovou činnost a po ní. 	Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech	

<p>sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí hygienu po pohybové činnosti, dodržuje zásady bezpečnosti při všech pohybových činnostech 		
<p>TV-5-1-05 Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Provede kotoul vpřed a průpravná cvičení na kotoul vzad • zhodnotí výkon spolužáka • přeskočí 4 díly švédské bedny • přeskočí kozu s odrazem z můstku • provádí průpravná cvičení na kruzích • provádí průpravná cvičení stoje na rukou a přemetu stranou • šplhá na tyči • cvičí s hudbou nebo rytmickým doprovodem 	<p>Základy gymnastiky Rytmická a kondiční cvičení</p>	<p>HV 2 OSV – Mezilidské vztahy MP – HV</p>
<p>TV-5-1-06 Jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce-příhrávky a chytání míče jednoruč a obouruč, vedení míče (driblink), střelba na koš • Vede míč po zemi nohou (fotbal) i hokejkou (florbal) • Hraje pohybové a sportovní hry • Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<p>Základy sportovních her Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p>	<p>MP - Přírodověda OSV – Kooperace a kompetice</p>
<p>TV-5-1-07 Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá aktivně všechny pojmy a vhodně na ně reaguje 	<p>Komunikace v TV</p>	

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení			
TV-5-1-08 Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizuje nenáročné pohyby, činnosti a soutěže na úrovni třídy 	Organizace při TV Průpravné úpoly	
TV-5-1-09 Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Běží z nízkého a polovysokého startu na vzdálenost 60 m, 300 m, 400 m – i na čas • Skáče do dálky z rozběhu z odrazového prkna na výkon • Hází kriketovým míčkem na vzdálenost 	Základy atletiky Měření a posuzování pohybových dovedností Základy atletiky	
TV-5-1-10 Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá aktuální informace o TV a sportu • Účastní se různých soutěží • Účastní se pohybových aktivit na dopravním hřišti • Prakticky zvládá přesuny v terénu 	Další pohybové činnosti Zdroje informací o pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla	MP – Český jazyk PT – OSV – osobnostní rozvoj EV - ekosystémy
TV-5-1-11 Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti 		
TV-5-1-12 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou 		

techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		
--	--	--	--

Tělesná výchova - 6. až 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP žák	Školní výstupy žák	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví			
<p>TV-9-1-01 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-02 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>TV-9-1-03 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností- zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do svého denního režimu pohybové činnosti • uvědomuje si správné držení těla • uznává zásady fair-play • ošetří drobná poranění, přivolá pomoc • zná pravidla osobní hygieny při sportovních aktivitách • organizuje si svůj pohybový režim 	<p>význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport</p> <p>zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy manipulace se zatížením</p> <p>prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <p>průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p>	<p>Př6,7,8</p> <p>Pč8</p> <p>Ch9</p> <p>OSV- psychohygienu</p> <p>OSV- hodnoty, postoje, praktická etika.</p>

<p>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>TV-9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své pohybové zdatnosti • odmítá drogy a jiné návykové látky • dodržuje bezpečnost při cvičení • připravuje se samostatně na pohybovou činnost • předvídá nebezpečí úrazu • přizpůsobuje své chování danému prostředí 	<p>hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- v nestandardním prostředí</p> <p>první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách</p> <p>improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>	<p>OSV- kooperace a kompetice.</p> <p>MKV- kulturní diference.</p> <p>ENV- vztah člověka k prostředí</p>
<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>			
<p>TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá techniky atletických disciplín • při vytrvalosti dovede uplatnit volní vlastnosti • zvládá svoji pohybovou činnost • osvojuje si v souladu s individuálními předpoklady pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěžích a rekreaci 	<p>pohybové hry-s různým zaměřením gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení na náradí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou úpoly – základy sebeobrany atletika – rychlý a vytrvalý běh, skok do dálky a výšky, hod granátem sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě –</p>	<p>Př. 6,8,9</p> <p>MKV- kulturní diference</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základy akrobatických prvků • dokáže jednoduché cviky na nářadí - kladina, hrazda, kruhy • dovede uplatnit základní gymnastické prvky při přeskočení (koza, švédská bedna) • zvládá jednoduché taneční kroky • zná základní pravidla sportovních her • při hře jedná v duchu fair-play • chápe role v družstvu • uplatňuje pravidla bezpečnosti při pohybu v přírodě • zvládá základy první pomoci při poranění 	<p>přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, chůze se zátěží</p> <p>lyžování, snowboarding – sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku</p>	<p>OSV – psychohygiena PČ.8</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>ENV – vztah člověka k prostředí</p>
Činnosti podporující pohybové učení			
<p>TV-9-3-01 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-02 Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky –</p>	<ul style="list-style-type: none"> • užívá názvosloví pohybových cvičení • seznamuje se s olympijskou myšlenkou a historií sportu • jedná v duchu fair-play 	<p>komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p>	<p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>MKV – kulturní diferenciacie</p>

<p>čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04 Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-05 Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-06 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-07 Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje opačné pohlaví • pomáhá handicapovaným • dodržuje taktiku mužstva • uplatňuje práva a povinnosti hráče, rozhodčího a diváka • vybere vhodnou výzbroj a výstroj • zná pravidla jednotlivých her a soutěží 	<p>organizace prostoru a pohybových činností – sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>historie a současnost sportu</p> <p>pravidla osvojovaných pohybových činností zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p>	<p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>ENV – vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV - psychohygiena</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>PČ 8</p>
---	--	--	---

5.18 *Výchova ke zdraví*

5.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, fyzické a psychické) a učí je být za ně zodpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a upevňují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině škole a společenství vrstevníků. Důležitou součástí je učivo o chování za mimořádných okolností a první pomoc. Je veden rovněž k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích a mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů k řešení jednotlivých situací.

5.18.2 Organizační vymezení

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět na 2. stupni, a to v 6. a v 7. ročníku 1 hodinu týdně. Vyučovací hodina má standardní délku 45 minut. Výuka probíhá v kmenové třídě, v učebně výpočetní techniky, v multimediální učebně, příp. i v tělocvičně. Podle možností je výuka doplněna exkurzemi, výukovými programy a besedami i mimo školu, které jsou v průběhu školního roku nabízeny různými státními i soukromými společnostmi i uměleckými spolky.

5.18.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede žáky k

Kompetence k učení

- efektivnímu učení
- vyhledávání a třídění informací, využívání informací v procesu učení
- vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy
- plánování, organizaci a řízení vlastního učení

Kompetence k řešení problémů

- vnímání nejrůznějších problémových situací – mimořádné situace, krizové situace
- způsobu řešení problémů
- vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- kritickému myšlení
- tomu, aby byli schopni obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- komunikaci na odpovídající úrovni
- osvojení kultivovaného ústního projevu
- uplatnění bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

- spolupráci ve skupině
- podílu na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- respektování názorů ostatních
- formování volných a charakterových rysů
- zodpovědnosti rozhodovat se podle dané situace
- chápání základní ekologické souvislosti, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, využívání jich při učení i při zapojení do života školy
- vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací a digitálního obsahu
- motivuje žáky k vytváření a úpravám digitálního obsahu, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si žák usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

5.18.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví – 6. a 7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák: VZ-9-1-10 Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> zná techniky pro zvládnání stresu zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti <p>Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota <p>Tělesná a duševní hygiena, denní režim</p> <ul style="list-style-type: none"> vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim, význam pohybu pro zdraví zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování 	<p>Př8</p> <p>Tv Př8</p>
<p>VZ-9-1-13 Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené soc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a dalšími návykovými látkami a argumentuje ve prospěch zdraví 	<p>Autodestruktivní závislosti Psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty,</p>	<p>Ov MDV - Fungování a vliv médií ve společnosti Př8</p>

<p>dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá pomoc sobě nebo druhým</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umí předcházet rizikům spojených se zneužíváním návykových látek, sex. zneužívání • včas pozná projevy šikany a v rámci svých možností volí nejvhodnější řešení 	<p>nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, doping ve sportu Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci</p>	
<p>VZ-9-1-14 Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zná nebezpečí sekt, elektronických médií, manipulativní vliv reklam 	<p>Bezpečné chování a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení <p>Manipulativní reklama a informace Reklamní vlivy, působení sekt</p>	<p>Ov Př</p>
<p>VZ-9-1-15 Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zná rizika železniční a silniční dopravy • Zná tel. čísla tísňového volání 	<p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody</p>	<p>Ov Př</p>

		(tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	
VZ-9-1-16 Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v mimořádných situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none"> • umí charakterizovat mimořádnou událost • zná potenciální nebezpečí • rozumí integrovanému záchrannému systému • zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací • zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva • zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace • zná zásady po vyhlášení evakuace 	Ochrana člověka za mimořádných událostí <ul style="list-style-type: none"> • klasifikace mimořádných událostí varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva • evakuace • činnost po mimořádné události • prevence vzniku mimořádných událostí 	OSV(SR) - Mezilidské vztahy OSV(OR) - Rozvoj schopnosti poznávání
VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá způsoby podpory zdraví 	Hodnota a podpora zdraví Podpora zdraví a její formy prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví	Př OSV(OR) - Seberegulace a sebeorganizace
VZ-9-1-05 Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v programech podporující zdraví 	podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	Př8

VZ-9-1-06 Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	<ul style="list-style-type: none"> • Diskutuje na téma problematiky zdraví ve prospěch podpory zdravého životního stylu 	Vlivy jednotlivých složek na zdraví lidí	Ov
VZ-9-1-03 Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe vazby a souvislosti mezi jednotlivými složkami zdraví 	Celostí pojetí člověka ve zdraví a nemoci <ul style="list-style-type: none"> • složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie 	Př 8
VZ-9-1-07 Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu • Posoudí zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka • Zná pravidla pitného režimu • Zná důsledky poruch příjmu potravy (mentální anorexie, mentální bulimie) 	Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví <ul style="list-style-type: none"> • zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy 	Př8
VZ-9-1-08 Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotními problémy a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje choroby přenosné a nepřenositelné aktivně se proti nim umí bránit • Zná prevenci vzniku chronických chorob a úrazů • Poskytne první pomoc 	Ochrana před přenosnými chorobami <ul style="list-style-type: none"> • základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty 	Př6,7,8

		<p>Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) • základy první pomoci 	
<p>VZ-9-1-09 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umí charakterizovat období dětství, puberty a dospívání (tělesné, duševní a společenské změny) 	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe Dětství, puberta, dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> • tělesné, duševní a společenské změny 	<p>Př8 Ov</p>
<p>VZ-9-1-11 Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si podstatu sexuálního dospívání a reprodukčního zdraví. 	<p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdraví reprodukční soustavy 	<p>Př8,9</p>
<p>VZ-9-1-12 Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíly, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si rizika promiskuitního života, předčasné sexuální zkušenosti • Zná problémy spojené s těhotenstvím a rodičovstvím mladistvých 	<ul style="list-style-type: none"> • sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita předčasná sexuální zkušenost • Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých • Poruchy pohlavní identity 	<p>Př8,9</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozumí problematice poruch pohlavní identity 		
<p>VZ-9-1-01 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Zná pravidla komunikace, kooperace, efektivního a asertivního dialogu ● Toleruje názory jiných ● Uvědomuje si dopad vlastního jednání a chování a přebírá za ně zodpovědnost ● Na základě sebepoznání si vytváří zdravé sebepojetí a vědomí vlastní identity ● Umí předcházet stresovým situacím, při problémech umí vyhledat odbornou pomoc 	<p>Osobnostní a sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ● cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací ● stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování <p>Psychohygienu</p> <ul style="list-style-type: none"> ● v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech <p>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</p> <ul style="list-style-type: none"> ● respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, 	<p>OSV (SR) - Mezilidské vztahy</p> <p>Ov</p>

		efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	
VZ-9-1-02 Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Žák dle svých možností umí zaujmout zdravý postoj k sobě samému, stanovuje osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení. • snaží se o empatii • zná principy dobrých vztahů v rodině a komunitě 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <p>Vztahy ve dvojici Kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p> <p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	OV

5.19 Pracovní činnosti

5.19.1 Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět Pracovní činnosti připravuje žáky pro život v technicky vyspělé informační společnosti. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, aby byli schopni orientovat se v dynamicky se vyvíjejícím světě práce. Důraz je přitom kladen na tvorbu a upevňování pozitivních postojů k celé oblasti, osvojování prakticky využitelných dovedností a rozvoj schopnosti jejich aplikace v konkrétních životních situacích, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům může poskytovat důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhat jim při rozhodování o dalším studijním i profesním zaměření.

5.19.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Pracovní činnosti je zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Na 1. stupni má ve všech ročnících časovou dotaci 1 hodina týdně. Na 2. stupni má předmět Pracovní činnosti časovou dotaci po 1 hodině týdně v 6. ročníku, v 7. ročníku a v 8. ročníku. Do výuky v 6. a 7. ročníku jsme zařadili tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů, Provoz a údržba domácnosti, Pěstitelské práce. Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. ročník: Volba povolání.

5.19.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede k

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení a pracovní činnosti vhodné způsoby, metody a strategie, pracovní návody a technickou dokumentaci
- vyhledává informace, efektivně je využívá v procesu učení i tvůrčích činnostech
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- zvolí (pro daný úkol, práci, materiál, suroviny...) vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
- volí správné technologické a pracovní postupy, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie k získání nových poznatků, pracovních návodů a technické dokumentace, dostatečného množství informací o uplatnění na trhu práce
- seznamuje se s přesným výkladem pojmů se vztahem k pracovním činnostem a pojmů souvisejících s volbou povolání
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně

Kompetence sociální a personální

- účinně vede ke spolupráci ve dvojici a v malé skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc

- přispívá k diskusi a respektuje názory jiných

Kompetence občanské

- respektování pravidel při práci, rozhodování se zodpovědně podle dané situace
- chápání základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- používání bezpečně a účinně vybrané technologických výrobních postupů, materiálů, surovin a plodin
- používání návodů, náčrtů, výkresů
- osvojování si a uplatňování základů organizace a plánování práce a technologické kázně, dodržování zadaných pracovních postupů
- organizování práce a pracovního prostoru, dodržování zásad hygieny a bezpečnosti
- získávání pozitivního vztahu k práci, odpovědné plnění povinností a závazků

Kompetence digitální

- vede žáky k chápání významu nových digitálních technologií pro lidskou práci,
- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k jejich využívání při učení i při zapojení do výuky pracovních činností
- vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací a digitálního obsahu
- motivuje žáky k vytváření a úpravám digitálního obsahu, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si žák usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

5.19.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti - 1. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>PRÁCE S DOROBNÝM MATERIÁLEM Žák: ČSP-3-1-01 Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Připraví si pracovní místo, udržuje pořádek na pracovním místě, dbá na hygienu a bezpečnost práce, hospodárně zachází s materiálem • Provádí přiměřené praktické činnosti s drobným materiálem, papírem, modelovací hmotou a textilem 	<p>Papír a katon - stříhání, ohýbání, slepování, skládání, trhání, vystřihování, obkreslování podle šablony, spojování, propichování navlékání, slepování, lisování Modelovací hmota - hnětení, válení, stlačování Textil - odměřování a navlečení nitě, uzlík, šití předním stehem, přišívání knoflíku Určování vlastností materiálu - tvar, barva, povrch, tvrdost</p>	M4,M5
<p>ČSP-3-1-02 Pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Plánování a organizování praktické činnosti • Pracuje podle postupu, ovládá jednoduché pracovní postupy 	Jednoduché pracovní postupy, pracovní operace, organizace práce	PRV1
<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI ČSP-3-2-01 Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi 	Stavebnice - seznámení se s návodem, s jednotlivými částmi stavebnice, sestavování modelů, vytváření vlastních plošných i	M2

		prostorových kompozic ze stavebních prvků Montáž, demontáž a úklid	
PŘÍPRAVA POKRMŮ ČSP-3-4-01 Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 Žák se chová vhodně při stolování	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně připraví tabuli pro stolování • Dodržuje pravidla správného stolování 	Pravidla správného stolování, obsluha a chování u stolu, jednoduché prostírání - rodinný stůl pro běžné každodenní stolování	AJ3,5 PRV1
PĚSTITELSKÉ PRÁCE ČSP-3-3-01 Žák provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-1-02 Žák pečuje o nenáročnou rostlinu	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, provádí pozorování a pokusy 	Péče o pokojové rostliny - zalévání, kypření, rosení Pěstování některých plodin (hrách, fazole), pokusy a pozorování - ověřování podmínek života rostlin, klíčivost, růst rostlin	PRV2

Pracovní činnosti - 2. období

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ČSP-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • Žák si připraví pracovní místo, udržuje pořádek na pracovním 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) 	PRV – 3. roč. VV – 3. roč. AJ – 4 a 5. roč.

<p>Žák vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Žák si pro činnost vybírá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, správně s nimi zachází, udržuje je a ukládá. ● Provádí praktické činnosti s daným materiálem. ● Rozlišuje a pojmenuje druhy zpracovaného materiálu, určí vlastnosti materiálu. ● Vytvoří jednoduchou ozdobu, šperk, svícen, ván. ozdobu 	<ul style="list-style-type: none"> ● Jednoduché pracovní operace a postupy ● Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití ● Lidové zvyky, tradice, řemesla - poznání na základě přímých ukázek ● Užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, šperk ● Organizace práce 	<p>ENV - ekosystémy</p>
<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI ČSP-5-2-01 Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Žák sestavuje jednoduché modely podle návodu a předlohy, orientuje se v náčrtu ● Žák zvolí vhodný materiál ● Zná zásady a dodržuje hygienu 	<ul style="list-style-type: none"> ● Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) ● Jednoduché pracovní operace a postupy ● Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem ● Výrobky z různých materiálů ● Sestavování jednoduchých modelů i pohyblivých modelů s využitím různých materiálů (látka, dřevo, karton) ● Organizace práce 	<p>M – 2., 4. a 5. roč. VV – 1.a3.roč. PRV – 3. roč. VV – 3. roč. ENV - ekosystémy</p>

<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE ČSP-5-3-01 Žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 Žák ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 Žák volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Poznává semena a plody 	<ul style="list-style-type: none"> ● základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo ● pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) ● rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie ● Ošetřování a přesazování, množení pokojových rostlin ● Pěstitelské pokusy a pozorování 	
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ ČSP-5-4-01 Žák se orientuje v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 Žák připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-14-03 Žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-3-1-01 Žák udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Žák samostatně připraví jednoduchý pokrm a užije správné náčiní ● Žák upraví stůl pro každodenní stolování včetně běžné obsluhy ● Žák se u stolu chová společensky 	<ul style="list-style-type: none"> ● Základní vybavení kuchyně ● Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu ● Pravidla správného stolování ● Technika v kuchyni – historie a význam ● Příprava jednoduchého pohoštění 	<p>PRV – 1. roč. OSV – kreativita OSV - komunikace</p>

poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni			
--	--	--	--

Pracovní činnosti - 6. - 7. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY ČSP-9-1-01 Žák provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	technické materiály - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo) člověk a technika - úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, technika a volný čas, zneužití techniky, tradice a řemesla	OSV – rozvoj schopnosti poznávání MED – fungování a vliv medií ve společnosti Ch8, F6 F
ČSP-9-1-02 - řeší jednoduché technické úkoly vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché technické úkoly pomocí vhodného výběru materiálu, pracovních nástrojů a nářadí 	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy – orýsování materiálu, řezání, pilování, rašplování, smirkování, jednoduchá povrchová úprava	M6, Vv 6

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenačky 4
Školní vzdělávací program

ČSP-9-1-03 -organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	<ul style="list-style-type: none"> organizuje si práci a pracovní prostor (plánování, časové rozvržení, přípravné fáze, provedení a dokončení v zadaném termínu) 	organizace práce, důležité technologické postupy	
ČSP-9-1-04 - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	<ul style="list-style-type: none"> Užívá technickou dokumentaci 	technické zobrazování - náčrty a výkresy, technické informace, návody	
ČSP-9-1-05 - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady a bezpečnosti ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> udržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc 	ošetření drobných zranění, přivolání první pomoci	VkZ 6
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI ČSP-9-4-01 - Žák provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché operace platebního styku domácí účetnictví 	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, ekonomika domácnosti	Ov 6
ČSP-9-4-02 - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	<ul style="list-style-type: none"> ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů, ovládá jednoduchou údržbu oděvů a textilií 	údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti	Př 9

<p>ČSP-9-4-03 -správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • správně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím včetně údržby, provádí tuto údržbu 	<p>údržba a úklid domácnosti, návody k obsluze elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu</p>	<p>F, VkZ6</p>
<p>ČSP-9-4-04 -dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni, včetně úrazu elektrickým proudem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<p>-nebezpečí úrazu elektrickým proudem, první pomoc při úrazu el. proudem</p>	<p>Př 8</p>
<p>PŘÍPRAVA POKRMU ČSP-9-5-01 -používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	<p>kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty</p>	
<p>ČSP-9-5-02 -připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<p>potravin – výběr, nákup a skladování skupiny potravin sestavování jídelníčku příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p>	<p>Př 8, VkZ 6</p>
<p>ČSP-9-5-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní principy stolování a společenského chování u stolu 	<p>úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu,</p>	<p>Ov 6</p>

- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti		slavnostní stolování, zdobné prvky a květiny na stole	
ČSP-9-5-04 -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • poskytne první pomoc při běžných úrazech v kuchyni 	bezpečnost a hygiena provozu	VkZ 6, PŘ 8
PĚSTITELSKÉ PRÁCE ČSP-9-3-01 -Žák volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • vhodným postupem vypěstuje vybrané druhy rostlin 	Základní podmínky pro pěstování- půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Léčivé rostliny a koření – pěstování vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie	VkZ, PŘ8, Ov PŘ7
ČSP-9-3-02 -pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	<ul style="list-style-type: none"> • umí pěstovat rostliny pro výzdobu interiéru 	Okrasné rostliny –základy ošetřování pokojových květin, úprava květin	PŘ 7
ČSP-9-3-03 Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	<ul style="list-style-type: none"> • umí správně používat pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu 	Údržba pracovních pomůcek při pěstitelských pracích	
ČSP-9-3-05 Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	<ul style="list-style-type: none"> • umí dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 		

Pracovní činnosti - 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>ČSP-9-8-01 Žák: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si svou roli v procesu rozhodování • zamýšlí se nad faktory, které mohou jeho rozhodování ovlivňovat • rozpozná překážky, které mohou člověku v rozhodování bránit • naučí se rozumně volit z daných možností • dokáže se adaptovat na životní změny • navykne si po etapách plánovat důležité životní kroky • chápe nutnost a potřebu přehodnocování dosažených cílů • stanovuje si reálné cíle vzhledem ke svým možnostem • hledá účinné strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek 	<p>trh práce –povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>volba profesní orientace – základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace</p>	<p>OSV – seberegulace, sebeorganizace OSV – poznávání lidí MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Ov 9, Vv 9 Ov 9, PŘ 8</p>
<p>ČSP-9-8-02 -posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě 	<p>Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby, přijímací řízení</p>	<p>Ov 9, Vv 9 Ov 9, PŘ 8, VkZ6</p>

	<ul style="list-style-type: none"> naučí se realističtěji hodnotit své osobní zvláštnosti, předpoklady, možnosti i omezení 		
<p>ČSP-9-8-03 -využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<ul style="list-style-type: none"> využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání naučí se využívat důležité informace o různých povoláních pro svoji profesní volbu vyhledává, třídí, využívá informace o vhodných vzdělávacích a pracovních příležitostech 	<p>Informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu) způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatele</p> <p>Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	Z
<p>ČSP-9-8-04 -prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>Dokáže prezentovat svoji osobu při vstupu na trh práce, při hledání zaměstnání, pracovním pohovoru</p>	<p>Možnosti vzdělávání – přijímací řízení Pohovor u zaměstnavatele</p>	Inf

5.20 Volitelné předměty

5.20.1 Seminář z českého jazyka

5.20.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

V Semináři z českého jazyka si žáci upevňují a rozšiřují dovednosti a znalosti, které získávají v hodinách českého jazyka. Snaží se o vzájemné propojení znalostí českého jazyka a praktické osvojení a využití těchto znalostí a dovedností. V semináři se zaměřujeme na jazykovou výchovu. Porovnávají různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídí je podle určitých hledisek a dospívají k zobecnění. Učí se vyhledávat a ověřovat potřebné informace v dostupných materiálech a literatuře. Prohlubují si práci s Pravidly českého pravopisu. Jedná se o volitelný předmět.

Žák se ve výuce zaměřuje na vhodné užívání jazykových prostředků, prohlubuje si pravopisné jevy a výstižně formuluje své myšlenky a znalosti.

5.20.1.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Seminář z českého jazyka se na MZŠ Kamenačky 4 vyučuje na II. stupni v 8. a 9. ročníku jako povinně volitelný předmět podle zájmu žáků a podle personálního obsazení s týdenní hodinovou dotací stanovenou takto: v 8. ročníku 0,5 hodiny týdně (řeší se to 1 hodinou jednou za 14 dní). V 9. ročníku 1 hodina týdně. 1 hodina trvá 45 minut. Výuka bude probíhat v kmenové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí.

5.20.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

Kompetence k učení

- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu
- využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit
- podněcuje zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu

Kompetence k řešení problémů

- zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení jazykových problémů vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení
- vede žáky k tomu, aby dokázali samostatně aplikovat mluvnická pravidla v praxi
- nabízí žákům k posouzení běžné, z komunikační praxe převzaté texty k vyhledávání jejich shody či rozdílů

Kompetence komunikativní

- navozuje různé modelové komunikační situace a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- umožňuje žákům diskutovat nad problémy a chybami v textu a podněcuje žáky k hledání správných řešení

Kompetence sociální a personální

- vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat ve skupinách i v rámci celé třídy
- vytváří vhodné příležitosti k veřejným vystoupením před spolužáky a vede tak žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- používá skupinovou práci

Kompetence občanské

- prohlubuje vztah žáků k mateřskému jazyku a literatuře
- vede žáky k respektování přesvědčení druhých

Kompetence pracovní

- vede žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce

Kompetence digitální

- vede žáky k využívání digitálních technologií, zejména takových aplikací a služeb, které u žáků rozvíjejí čtenářské a jazykové znalosti a dovednosti
- vysvětluje žákům význam digitálních technologií a představuje základní internetové zdroje, které lze využít k vlastnímu sebevzdělávání a zlepšování svých výsledků
- podporuje žáky k samostatné či skupinové práci s využitím nejrůznějších webových zdrojů, aby tak zkvalitnili a obohatili své poznatky

5.20.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář z českého jazyka – 8. a 9. ročník, 2. stupeň ZŠ

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák: ČJL-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravopisné jevy morfologické • odvozuje dle pravidel podstatná jména, přídavná jména, slovesa • rozlišuje slova ohebná a neohebná • vyjmenuje druhy zájmen • určuje mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů 	<p>Tvarosloví</p> <p>ohebné slovní druhy, důraz na slovesa</p> <p>neohebné slovní druhy</p>	OSV – rozvoj schopností poznávání
ČJL-9-2-06 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché • vhodně užívá věty oznamovací, rozkazovací a žádací • rozliší věty dvojčlenné a jednočlenné • vhodně se zeptá pomocí věty hlavní a pozná druh vedlejší věty 	<p>Skladba</p> <p>základní a rozvíjející větné členy</p> <p>druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>věty dvojčlenné a jednočlenné</p> <p>druhy vedlejších vět</p>	
ČJL -9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální,	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na příkladech běžné pravopisné jevy i výjimky 	Pravopis (opakování)	

slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje své znalosti v diktátech a pravopisných cvičeních 	vyjmenovaná slova koncovky podstatných a přídavných jmen shoda podmětu s přísudkem	
ČJL-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě již používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé druhy slov • vysvětluje rozdíl mezi dokonavým a nedokonavým videm • tvoří správně vidové protějšky 	slovní druhy (opak.) slovesný vid	
ČJL-9-2-05 Využívá znalostí v jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje správnost přečteného textu • opravuje nesmyslné nebo stylisticky chybné věty • dbá na srozumitelnosti sdělení 	souvětí souřadné a podřadné	
<p>ČJL-9-2-06 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</p> <p>ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p> <p>ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projev je obměňuje Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určuje druhy vedlejších vět • ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché • rozeznává větné členy • rozpoznává rozdíl mezi významovými poměry • určuje souvětí podřadné a souřadné • píše správně čárky v souvětí 	skladba (věta jednoduchá a souvětí) významové poměry mezi větnými členy, vedlejšími větami a hlavními větami souvětí podřadné a souřadné interpunkce v souvětí	

<p>ČJL-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p> <p>ČJL-9-2-05 Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění ● určuje mluvnické kategorie u slovních druhů ● určuje druhy souvětí ● poměry mezi hlavními větami ● ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí 	<p>Slovní zásoba – homonyma, synonyma, antonyma</p> <p>Tvarosloví – vlastní jména a názvy, slovní druhy ohebné i neohebné</p> <p>Skladba – souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu, druhy vět, větné členy</p>	<p>ČJ 6</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>
--	---	--	--

5.20.2 Anglická konverzace

5.20.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Anglická konverzace si klade za cíl rozvíjet schopnost žáků vyjadřovat svoje myšlenky za pomoci známého jazykového materiálu, automatizovat mluvnické projevy, výslovnost i pravopisné návyky v návaznosti na povinnou výuku. Funkční pojetí konverzace umožní žákům získat větší samostatnost a jistotu v ústním projevu, zdokonalí jejich dovednost dorozumět se v běžných každodenních situacích.

Několik témat čerpá z učiva jiných školních předmětů. Žáci se naučí pojmenovat základní matematické operace, tvořit a řešit jednoduché slovní úlohy, vyhledávat a porovnávat zeměpisné údaje, historická fakta, sdělit své tělesné údaje, příznaky nemoci aj.

5.20.2.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka volitelného předmětu – konverzace v anglickém jazyce je určena žákům 8. a 9. ročníku a probíhá v časové dotaci 1 vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně nebo v multimediální a počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny v závislosti na počtu žáků a organizaci výuky. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích). Z organizačních důvodů může výuka probíhat ve 2 vyučovacích hodinách jedenkrát za 14 dní. Povinně volitelný předmět bude otevřen při dostatečném počtu zájemců a dle personálního obsazení vyučujícími.

5.20.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie:

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence učení:

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, audio-orální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích apod.) aby lépe pochopili a propojily nové informace
- učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové portfolio
- využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- Navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace)
- zadáváním vhodných úloh na podporování psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdílly zaznamenali a dále s nimi pracovali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- Používá audio a video nahrávky, aby s žáky procvičil porozumění mluvenému slovu
- Využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci
- Využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- Zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- Při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- Využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznání kultury, zvyků a tradic anglofonních a jiných zemí
- Využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální:

Učitel:

- podporuje žáky v používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- zařazuje různé typy úkolů, kde žák vytváří a upravuje digitální obsah
- pomáhá pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, společně se žáky kriticky hodnotí jejich přínosy a poukazuje na možná rizika jejich využívání

5.20.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Konverzace v anglickém jazyce 8. - 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP:	Školní výstupy:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata:
<p><u>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:</u></p> <p>Poslech s porozuměním: Žák:</p> <p>CJ-9-1-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <p>CJ-9-1-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<p>Jazyková úroveň: A1-A2</p> <p>DOVEDNOSTI A SCHOPNOSTI:</p> <p>Poslech a čtení s porozuměním: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí základní informaci v jednoduché konverzaci - rozumí známým slovům a frázím, krátkým rozhovorům a telefonátům, které jsou namluveny zřetelně a ve standardním řečovém tempu - rozumí pokynům vyučujících - samostatně vyhledá v dvojjazyčném slovníku i v online slovníku význam slova 	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - písně - dopis, e-mail - popis (osoby, věci, události) - formulář <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - bydlení/domov - pocity a nálady - jídlo - nakupování - móda, oblečení - práce/volný čas - komunikace - město x vesnice - cestování - počasí - příroda - lidské tělo - zdraví - sport 	<p>• OSOBNOSTÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sebepoznání a sebezpečí VV - 6,7,9 PŘ - 8 OV - 9 - Kreativita VV - 7 <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání lidí VV 7 ČJ 7 - Komunikace OV,VV,Z,HV,F - 6 OV, VV,Z,F - 7 Z,F - 8 ČJ,VV,Z,PČ,F -9

<p>Mluvení: Žák:</p> <p>CJ-9-2-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích <p>CJ-9-2-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech <p>CJ-9-2-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>Čtení s porozuměním: Žák:</p> <p>CJ-9-3-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <p>CJ-9-3-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<p>Písemný a ústní projev: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po vyslechnutí jednoduchého hovoru na základě otázek shrne ústně důležité informace - zeptá se na popis cesty, na vhodný typ dopravy - zdvořile požádá, poděkuje, omluví se - vyjádří souhlas, nesouhlas - omluví se a odpoví na omluvu - ústně sestaví otázku, žádost a prosbu - ústně předá základní informace o sobě, své rodině a škole - svými slovy vypravuje jednoduchý příběh - řekne, co umí, zamýšlí - používá základní zdvořilostní fráze - napíše jednoduchý e-mail, SMS, pohlednici nebo inzerát - vyplní základní údaje o sobě do formuláře 	<ul style="list-style-type: none"> - média - svátky - moderní společnost - realie zemí příslušných jazykových oblastí <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdrav, rozloučení - představení se - poděkování - prosba o opakování sdělení - písemné sdělení základních informací o sobě - získávání informací - vyprávění o sobě - představení členů rodiny - popis rodinné fotografie - vyprávění obrázkového příběhu - časové údaje - popis osoby, domu, pokoje, činnosti - čtení s porozuměním - vyprávění o kamarádovi - pojmenování předmětů (školních potřeb apod.) - jednoduchý popis (věcí, osob, zvířat) - příkaz - vyprávění o koníčcích - popis činností během týdne 	<ul style="list-style-type: none"> · VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímají ČJ,Z - 6 RJ,NJ,Z - 8 RJ,NJ,Z,ČJ,OV - 9 - Objevujeme Evropu a svět HV,Z - 7 Z,PŘ, NJ,RJ - 8 OV,Z,NJ,RJ - 9 - Jsme Evropané D - 9 · MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference TV,RJ,PŘ,Z - 8 TV,Z,VV - 9 - Multikulturalita ČJ - 6 VV,NJ - 7 NJ,RJ,Z,ČJ - 8 NJ,RJ,Z - 9 · MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
--	---	--	--

<p>Psaní: Žák:</p> <p>CJ-9-4-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři <p>CJ-9-4-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>CJ-9-4-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Interaktivní řečové dovednosti: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se účastní rozhovoru a diskuse o každodenních tématech - aktivně diskutuje na známé téma a vyjadřuje svůj názor - při nedostatku slovní zásoby se vyjádří za pomoci jiných lexikálních prostředků - vyjádří, co bude dělat o víkendu, o prázdninách, apod. - umí o něco požádat a reagovat na žádost někoho jiného - dokáže jednoduše vyjádřit svůj názor a reagovat na názory ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - telefonování (domluva, odmítnutí) - e-mail, dopis - odpověď na dopis - dopisování, chatování - pozvání na oslavu, do kina - poskytnutí informací o časových údajích - popis místa, kde jsem - vyjádření cíle cesty - koupení jízdenky - pozdrav z dovolené - plány na dovolenou - vyprávění o zážitcích z dovolené (v minulém čase) - vyjádření povinnosti (co musím) - týdenní program, rozvrh hodin - co kdo umí 	<p>RJ,NJ,OV - 7 VV,PČ - 8 ČJ,VV - 9</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímání autora mediálních sdělení ČJ,F,VV - 9 - Tvorba mediálního sdělení NJ,INF - 7 NJ,VV - 8 NJ,VV,HV - 9
--	--	--	--

5.20.3 Německá konverzace

5.20.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu:

Německá konverzace si klade za cíl rozvíjet schopnost žáků vyjadřovat svoje myšlenky za pomoci známého jazykového materiálu, automatizovat mluvnické projevy, výslovnost i pravopisné návyky v návaznosti na povinnou výuku. Funkční pojetí konverzace umožní žákům získat větší samostatnost a jistotu v ústním projevu, zdokonalí jejich dovednost dorozumět se v běžných každodenních situacích.

Několik témat čerpá z učiva jiných školních předmětů. Žáci se naučí pojmenovat základní matematické operace, tvořit a řešit jednoduché slovní úlohy, vyhledávat a porovnávat zeměpisné údaje, historická fakta, sdělit své tělesné údaje, příznaky nemoci aj. Výuka volitelného předmětu – německá konverzace je určena žákům 2. stupně a probíhá v časové dotaci 1 vyučovací hodina týdně.

5.20.3.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka konverzace v německém jazyce je určena žákům 8. a 9. ročníku a probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně nebo v multimediální a počítačové učebně. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích). Z organizačních důvodů může výuka probíhat ve 2 vyučovacích hodinách jedenkrát za 14 dní. Předmět bude otevřen v případě dostatečného zájmu žáků a vhodného personálního obsazení vyučujícími.

5.20.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie:

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence učení:

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, audio-orální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, apod.) aby lépe pochopili a propojili nové informace
- učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové portfolio
- využívá hudební a filmovou produkci, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace)
- zadáváním vhodných úloh na podporování psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdílly zaznamenali a dále s nimi pracovali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní:

Učitel:

- používá audio a video nahrávky, aby si s žáky procvičil porozumění mluvenému slovu
- využívá básně, říkadla a písně pro žákovu řízenou produkci
- využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské:

Učitel:

- využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznání kultury, zvyků a tradic německy mluvících zemí
- využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí z různých sociokulturních skupin

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní:

Učitel:

- podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem
- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku

Strategie vedoucí ke kompetenci digitální:

Učitel:

- Pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při vyučování, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

5.20.3.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Konverzace v německém jazyce 8. – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP:	Školní výstupy:	Učivo:	Mezipředmětové vztahy, Průřezová témata:
<p>Poslech s porozuměním:</p> <p>Žák:</p> <p>DCJ-9-1-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně <p>DCJ-9-1-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>DCJ-9-1-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<p>Jazyková úroveň: A1</p> <p>DOVEDNOSTI A SCHOPNOSTI:</p> <p>Poslech a čtení s porozuměním:</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí základní informaci v jednoduché konverzaci - rozumí známým slovům a frázím, krátkým rozhovorům a telefonátům, které jsou namluveny zřetelně a ve standardním řečovém tempu - rozumí pokynům vyučujících - samostatně vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam slova 	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilustrované příběhy, komiksy - písně - dopis, e-mail - popis (osoby, věci, události) - formulář <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - abeceda - číslovky - barvy - vyjádření času, data - domov - rodina - škola - volný čas - povolání - lidské tělo - zdraví - jídlo - oblékání 	<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají AJ,RJ,Z - 8 AJ,RJ,Z,ČJ,OV - 9 - Objevujeme Evropu a svět AJ,Z,PŘ, RJ - 8 OV,Z,AJ,RJ - 9 <p>..</p> <p>· MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Multikulturalita VV,AJ - 7 AJ,RJ,Z,ČJ - 8 AJ,RJ,Z - 9

<p>Mluvení:</p> <p>Žák:</p> <p>DCJ-9-2-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů <p>DCJ-9-2-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>DCJ-9-2-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním:</p> <p>Žák:</p> <p>DCJ-9-3-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům <p>DCJ-9-3-02</p>	<p>Písemný a ústní projev:</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po vyslechnutí jednoduchého hovoru na základě otázek shrne ústně důležité informace - zeptá se na popis cesty, na vhodný typ dopravy - zdvořile požádá, poděkuje, omluví se - vyjádří souhlas, nesouhlas - omluví se a odpoví na omluvu - ústně sestaví otázku, žádost a prosbu - ústně předá základní informace o sobě, své rodině a škole - svými slovy vypráví jednoduchý příběh - řekne, co umí, zamýšlí - používá základní zdvořilostní fráze - napíše jednoduchý e-mail, SMS, pohlednici nebo inzerát - vyplní základní údaje o sobě do formuláře 	<ul style="list-style-type: none"> - nákupy - obec - dopravní prostředky - kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - zvířata - příroda - počasí - realie zemí příslušných jazykových oblastí <p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdrav, rozloučení - zjištění telefonního čísla - představení se (tykání, vykání) - poděkování - otázky, odpovědi - vyplnění jednoduchého formuláře - prosba o opakování sdělení - písemné sdělení základních informací o sobě - získávání informací - vyprávění o sobě - představení členů rodiny - popis rodinné fotografie - vyprávění obrázkového příběhu - časové údaje 	<p>· MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení AJ,RJ,OV - 7 ČJ,VV - 9 - Tvorba mediálního sdělení AJ,INF - 7 AJ,VV - 8 AJ,VV,HV - 9
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <p>DCJ-9-3-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní:</p> <p>Žák:</p> <p>DCJ-9-4-01</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní informace o sobě ve formuláři <p>DCJ-9-4-02</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>DCJ-9-4-03</p> <ul style="list-style-type: none"> - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se účastní rozhovoru a diskuse o každodenních tématech - aktivně diskutuje na známé téma a vyjadřuje svůj názor při nedostatku slovní zásoby se vyjádří za pomoci jiných lexikálních prostředků - vyjádří, co bude dělat o víkendu, o prázdninách, apod. - umí o něco požádat a reagovat na žádost někoho jiného - dokáže jednoduše vyjádřit svůj názor a reagovat na názory ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - popis osoby, domu, pokoje, činnosti - vyprávění o zájmech - vyprávění o kamarádovi - pojmenování předmětů (školních potřeb apod.) - jednoduchý popis (věcí, osob, zvířat) - posouzení správnosti příkaz - vyprávění o koníčcích - popis činností během týdne - telefonování (domluva, odmítnutí) - e-mail, dopis - odpověď na dopis - dopisování, chatování - pozvání na oslavu, do kina - základní matematické úkony - poskytnutí informací o časových údajích - popis místa, kde jsem - vyjádření cíle cesty - koupení jízdenky - pozdrav z dovolené - plány na dovolenou - vyprávění o zážitcích z dovolené (v minulém čase) - vyjádření povinnosti (co musím) 	
---	--	--	--

Masarykova základní škola, Brno – Židenice, Kamenáčky 4
Školní vzdělávací program

		<ul style="list-style-type: none">- týdenní program, rozvrh hodin- co kdo umí	
--	--	--	--

5.20.4 Seminář z matematiky

5.20.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář z matematiky se zaměřuje na procvičování, prohlubování a upevňování znalostí ve všech čtyřech základních oblastech (čísla a početní operace, čísla a proměnná, závislosti a vztahy, geometrie).

Žáci procvičí veškeré početní operace v oboru reálných čísel včetně procent a úrokování, procvičí úlohy s algebraickými výrazy včetně lomených, budou řešit lineární rovnice o jedné neznámé a soustavy lineárních rovnic s více neznámými. Tyto dovednosti aplikují ve slovních úlohách, kde bude kladen důraz na porozumění textu a převod slov do matematického zápisu. Bude se dbát na správný zápis (i obrázek je zápisem) a správný postup při řešení slovní úlohy. Nebudou opomíjeny slovní úlohy řešené logickou úvahou a nestandardní aplikační úlohy a problémy. Žáci se budou rovněž zabývat tvorbou slovních úloh, řešením problémových úloh, diskuzí o výsledcích, prezentací výsledků, hledáním různých cest.

Oblast geometrie bude zaměřena na procvičování konstrukčních úloh, na dodržování pravidel rýsování, zápisu postupu konstrukce a estetiku grafického projevu. Početní geometrické úlohy budou aplikovány i na příklady z praxe.

5.20.4.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Matematický seminář se vyučuje na II. stupni v 8. a 9. ročníku jako povinně volitelný předmět podle dostatečného zájmu žáků a podle personálního obsazení s týdenní hodinovou dotací stanovenou takto: v 8. ročníku 0,5 hodiny týdně (řeší se to 1 hodinou jednou za 14 dní). V 9. ročníku 1 hodina týdně. Výuka bude probíhat v kmenové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí.

5.20.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- Uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, rovnoměrně žáky zatěžuje, systematicky oceňuje jejich práci a kontroluje je
- Vytváří základní studijní návyky, vhodně žáky motivuje problémovými otázkami
- Seznamuje žáky s učivem živým způsobem, využívá chyby jako prostředku k dalšímu pochopení učiva
- Netoleruje ledabylost a malou snahu. Vede žáky k pochopení matematických symbolů a efektivnímu užívání získaných znalostí v jiných předmětech i v životě

Kompetence k řešení problémů

- Společně se žáky hledá vhodné řešení, více způsobů řešení a ověřuje jejich správnosti
- Vedle standardních metod vytváří příležitosti k investigativní a aplikační činnosti žáků
- Diskutuje s žáky o verifikaci řešení problému, o příčinách a důsledcích chyb
- Vede žáky k vytrvalosti

Kompetence komunikativní

- Užívá a vyžaduje v hodinách kultivované, věcné a srozumitelné vyjadřování ústní i písemné a to v logickém sledu tak, aby vyplynulo porozumění daného úkolu
- Naslouchá žákům a vede je k tomu, aby i oni uměli naslouchat, diskutuje s nimi a řídí tuto diskuzi vhodným směrem

Školní vzdělávací program

Kompetence sociální a personální

- Vytváří podmínky pro práci ve skupinách, vytváří pravidla při práci těchto skupin
- Podporuje zdravé sebevědomí a sebeúctu, oceňuje projevy úcty k práci druhých

Kompetence občanské

- Podporuje zodpovědný vztah k plnění povinností, ke studiu
- Vlastním příkladem nabádá žáky ke slušnému chování
- Podporuje zájem o dění ve škole, městě, regionu

Kompetence pracovní

- Dbá na bezpečnost práce, ohleduplnost při práci a vede žáky k dodržování pravidel
- Vytváří příjemné prostředí, vytváření hygienických a pracovních návyků, dbá na pořádek, vede k tomu žáky, ukazuje uplatnění v životě

Kompetence digitální

- Podporuje žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu žáci volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Vede žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- Pomáhá pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje žáky s novými technologiemi, společně kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání

5.20.4.4 Vzdělávací obsah předmětu

Matematický seminář: 8. - 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících. Předmět bude nabízen v jednotlivých ročnících, dle zájmu bude předmět zařazen a rozpracováno učivo do tematických plánů.

Očekávané výstupy z RVP Žák:	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
M-9-1-06 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Vypočítává počet procent, základ, procentovou část. Správně zapíše slovní úlohu, vybere nejvýhodnější způsob řešení. Procvičuje a přidává zajímavé úlohy. Při výpočtech užívá i promile.	Procento, promile Základ, procentová část, počet procent (promile)	OSV - rozvoj schopností poznávání - komunikace - rozvoj řešení problémů a rozhodovací dovednosti M8
M-9-2-03 Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	Pozná, kdy se jedná o přímou nebo nepřímou úměrnost. Algoritmus trojčlenky používá při řešení slovních úloh. Aplikuje na konkrétní praktické situace.	Přímá a nepřímá úměrnost – prohlubuje znalosti Trojčlenka	F6, 7, 8 Z6 OSV - rozvoj schopností poznávání - komunikace - rozvoj řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-9-2-04 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	U přímé a nepřímé úměrnosti zapíše vztah závislosti rovnicí a řeší. Sestavuje tabulku, narýsuje graf nepřímé a přímé úměrnosti. Využívá k sestavení grafů také digitální technologie.	Grafy, tabulky - rozšiřuje znalosti v této oblasti	

Školní vzdělávací program

M-9-2-05 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Hledá příklady v životě a sestavuje rovnice závislosti přímé a nepřímé úměrnosti.	Závislosti – rozšiřuje znalosti v této oblasti	OSV - rozvoj řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-9-3-10 Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	Vypočítává objem a povrch hranolů, zapíše obecný vzorec a aplikuje jej na konkrétní kolmý hranol.	Povrch a objem hranolu	
M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Určuje mocninu i odmocninu pomocí tabulek, pomocí kalkulačtoru a kde je to možné i výpočtem. Pracuje se zápornými čísly. Vysvětlí Pythagorovu větu a používá ji v praktických příkladech a řeší slovní úlohy s danou tematikou. Užívá mocniny s přirozeným mocnitelem, popíše a aplikuje pravidla pro počítání s mocninami a umí je sčítat, odčítat, násobit, dělit, umocňovat a odmocňovat.	Celá čísla Racionální čísla Mocniny, odmocniny a jejich vlastnosti Pythagorova věta (Pythagoras ze Samu)	OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita M8 D6
M-9-1-07 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Zapisuje slovní text pomocí výrazů s proměnnými, vypočítá hodnotu výrazu dosazením za proměnnou. Chápe pojem mnohočlenu, určuje členy mnohočlenu, pracuje s mnohočleny – sčítání, odčítání, násobení, dělení. Upravuje výraz vytýkáním nebo pomocí vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 . Pracuje s lomeným výrazem, stanoví podmínky existence	Číselný výraz Výraz s proměnnou Mnohočlen Lomený výraz	F6, 7, 8, 9 OSV – rozvoj schopností poznávání M8

Školní vzdělávací program

	lomeného výrazu, zjednoduší lomený výraz. Procvičuje a upevňuje učivo, využívá všech zákonitostí, vztahů a předností.		
M-9-3-04 Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	Vypočítá obsah a obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku a kruhu. Vysvětlí, co je to délka kružnice. Aplikuje na slovní úlohy.	Obvod a obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku Délka kružnice Obvod a obsah kruhu	OSV – rozvoj schopností poznávání
M-9-3-05 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Používá pravidla přesného rýsování. Vysvětlí pojem množina bodů dané vlastnosti a zná příklady – osa úsečky, rovnoběžky s danou přímkou v určité vzdálenosti, kružnice, soustředné kružnice.	Množina bodů dané vlastnosti	M8
M-9-3-06 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	Sestrojí trojúhelník i s využitím Thaletovy věty, n-úhelník, kružnici. Dodržuje pravidla přesného rýsování. Správně konstrukci zapíše pomocí matematických symbolů.	Konstrukční úlohy	M8
M-9-1-07 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Určí podobné útvary v rovině, vysvětlí pojem podobnosti. Určuje poměr podobnosti. Zmenšuje a zvětšuje podobné útvary v daném poměru.	Podobné útvary, podobnost Goniometrické funkce – procvičuje využití	Ov9 M9

Školní vzdělávací program

	Odvodí goniometrické funkce ostrých úhlů v pravouhlém trojúhelníku jako poměr stran podobných pravouhlých trojúhelníků.		
M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Rozezná funkční vztah od jiných vztahů. Určí správně definiční obor a obor hodnot funkce. Řeší úlohy v daném definičním oboru.	Funkce Slovní úlohy	F6, 7, 8
M-9-2-02 Porovnává soubory dat	Řeší graficky soustavu rovnic. Užívá funkce při řešení úloh. K řešení úloh využívá také digitální technologie.	Funkce	
M-9-2-03 Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	Chápe přímou úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce.	Lineární funkce	
M-9-3-10 Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	Vypočítává pomocí vzorců objemy a povrchy těles. Ze vzorců vypočítá i jiné veličiny při zadání ostatních. Aplikuje goniometrické funkce ve slovních úlohách.	Jehlan, koule, kužel, válec Komolý kužel a komolý jehlan Goniometrické funkce	
M-9-3-13	Aplikuje znalosti o vlastnostech těles a vzorců na úlohy z praxe.	Tělesa	OSV – rozvoj schopností poznávání

Školní vzdělávací program

Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Při řešení geometrických úloh využívá Pythagorovy věty, goniometrických funkcí a matematického aparátu.		
--	---	--	--

5.20.5 Ekologie

5.20.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět ekologie poskytuje ucelený pohled na přírodu a její části, na život, jeho rozmanité projevy, podmínky a vývoj, na lidský organismus, předpoklady jeho zdravého vývinu a na vztahy člověka k přírodě.

Ekologie zdůrazňuje myšlení ve vztazích, pozorování a poznávání přírodních celků a jejich změn. Žáky vede k utváření citlivých a odpovědných vztahů k přírodě, k životu, ke zdraví.

Obsah učiva předpokládá maximální využívání aktivizujících vyučovacích metod a forem, uplatňování aktuálních informací o regionálních a lokálních zvláštностech přírody, o podmínkách lidského života a zdraví. Směřuje nejen k získávání potřebných vědomostí, ale i dovedností a k rozvíjení schopnosti sledovat a aktivně chápat souvislosti v základních ekosystémech přírody i mezi člověkem, jeho prostředím a způsobem života. Ekologie má přispět nejen k získání určité soustavy vědomostí a dovedností, ale může významně ovlivnit i formování morálních zásad mladého člověka.

5.20.5.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět ekologie je vyučován jako povinně volitelný předmět na druhém stupni v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Délka vyučovací hodiny je standardně 45 minut. Pro lepší organizaci výuky se předmět vyučuje jednou za čtrnáct dní dvě vyučovací hodiny (jedná se o hodiny disponibilní). Výuka probíhá většinou v kmenové učebně, v učebně informačních technologií, při terénních cvičeních zpravidla v blízkém okolí školy (přírodní památka Bílá hora, Stránská skála). Pro výuku jsou využívány programy středisek ekologické výchovy – (Lipka, Rezekvítek, Eko centrum), Zoologické zahrady Brno a Přírodovědné stanice Kamenačky. Povinně volitelný předmět bude otevřen při dostatečném počtu zájemců a dle personálního obsazení vyučujícími.

5.20.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

Kompetence k učení

- vytváří základní studijní návyky a vyžaduje jejich plnění
- klade důraz na čtení s porozuměním
- seznamuje s možnostmi, jak informace vyhledávat, zpracovávat a třídit
- zajímá se o zkušenosti žáků
- pomocí pozorování a pokusu žáky motivuje ke studiu

Kompetence k řešení problémů

- reaguje na aktuální problémové situace
- vede žáky ke třídění a porovnání získaných informací
- nabízí žákům problémové situace z praxe, kde mohou aplikovat nabyté teoretické znalosti
- vede žáky k vytrvalosti, překovávání překážek

Školní vzdělávací program

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- zdává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

Kompetence komunikativní

- vede žáky k výstižnému vyjádření názoru ústně i písemně
- vede žáky k co nejvýstižnějším formulacím popisovaných objektů a jevů

Kompetence sociální a personální

- zařazuje do výuky skupinovou práci
- vede žáky k vyjádření a obhájení vlastního názoru, respektování názoru druhých
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- podporuje zdravé sebevědomí a sebeúctu žáků

Kompetence občanské

- vede žáky k zodpovědnosti
- vede žáky k ochraně životního prostředí a zodpovědnému chování vůči sobě, svému okolí a přírodě
- seznamuje žáky s osobnostmi pro přírodní vědy významnými
- vede žáky ke snášenlivosti a toleranci
- vlastním příkladem nabádá žáky ke slušnému chování

Kompetence pracovní

- vytváří pravidla pro práci žáků v učebně
- zajišťuje dostupnost a dostatečný počet studijních materiálů a pomůcek
- dbá na ohleduplnost k pomůckám, vytváří příjemné pracovní prostředí
- vede k dodržování pravidel bezpečnosti práce, laboratorních řádů

Kompetence digitální

- umožní žákům využívat digitální technologie, jejich využívání při učení, učí žáky pracovat s prezentacemi
- učí žáky chápat význam digitálních technologií, ale současně je seznamuje s nebezpečím, které představují a negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví.
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, při sdílení informací v digitálním prostředí, učí žáky jednat eticky.

5.20.5.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ekologie – 8. a 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák: uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy: ekosystém, společenstvo, populace, biotop uvede příklady ekosystémů uvede příklady lesních a vodních druhů rostlin, živočichů, hub sestaví jednoduchý potravní řetězec pro ekosystém lesa, rybníka 	<p>organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</p>	<p>Př 6 Př 7 Př 8</p> <p>EV</p>
<p>uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady globálních problémů vysvětlí princip skleníkového efektu, ozonové vrstvy vyjmenuje chráněná území v blízkosti školy chráněná území seřadí podle stupně ochrany vyjmenuje naše Národní parky 	<p>ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p>	<p>EV OSV Ch 8 Př 6 Př 9</p>

Školní vzdělávací program

<p>aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určí některé jednoduché vodní organismy a rostliny pomocí klíče • mikroskopem pozoruje vodní mikroorganismy, v terénu pracuje s lupou a dalekohledem • vytvoří herbář s deseti rostlinnými položkami 	<p>praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře</p>	<p>EV Př 6, 7, 8, 9 Z</p>
<p>porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje krajiny na přírodní, kulturní a zdevastovanou • mapuje krajinu v okolí školy • navrhuje možnosti řešení lokálních problémů 	<p>krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajiny</p>	<p>EV Př 6, 7</p>
<p>uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede zásady environmentálně odpovědného chování • třídí odpad alespoň na tři složky • vyjmenuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a uvede jejich význam • dbá na šetření s vodou a energií • pečuje o přírodu (účastní se brigád) 	<p>vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí</p>	<p>EV OSV Př 9 Vkz</p>

5.20.6 Sportovní hry

5.20.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Sportovní hry směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Základní důraz je kladen na rozvoj síly, obratnosti, vytrvalosti, soutěživosti a všestrannosti. Jsou prohlubovány znalosti pravidel různých sportovních odvětví.

5.20.6.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Sportovní hry je vyučován jako povinně volitelný předmět na druhém stupni s časovou dotací 1 hodina týdně, a to v 8. a 9. ročníku. Povinně volitelný předmět bude otevřen při dostatečném počtu zájemců a dle personálního obsazení vyučujícími.

Délka vyučovací hodiny je standardně 45 minut. Pro lepší organizaci výuky se předmět může vyučovat jednou za čtrnáct dní dvě vyučovací hodiny. Při stávajícím počtu žáků budou pravděpodobně spojeni žáci z 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně, na venkovním školním dvoře a v parku na Bílé hoře. Z časového hlediska lze výuku sportovních her rozdělit na zimní a letní období.

5.20.6.3 Výchovné a vzdělávací strategie:

Sportovní hry směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učitel žáka vede ke schopnostem:

Kompetence k učení

- Umožňuje žákům spoluutvářet kritéria a hodnocení.
- Umožňuje diferencované výkony dle individuálních schopností, sportovního talentu a fyzických zdatností žáků.

Kompetence k řešení problémů

- Vede žáky k sebehodnocení.
- Umožňuje realizovat nápady žáků.

Kompetence komunikativní

- Užívá a vyžaduje v hodinách kultivované, věcné a srozumitelné vyjadřování.
- Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky.

Kompetence sociální a personální

- Oceňuje projev úcty k sportovnímu výkonu druhých.
- Vede žáky k vlastnímu zorganizování soutěží.

Školní vzdělávací program

Kompetence občanské

- Vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- V třídních kolektivech si žáci společně stanovují pravidla chování.

Kompetence pracovní

- Vytváří prostor a zájem o mimoškolní sportovní aktivity.
- Dbá na základní hygienické a pracovní návyky

Kompetence digitální

- Pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií, při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

5.20.6.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Sportovní hry – 8. - 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo, časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky 	<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti. • Ovládá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. • Zdokonaluje se soustavně ve všech sportovních i pohybových hrách. • Zná problémy spojené s nezdravou výživou a ví, jak jim čelit. • Zlepšuje trvale své výkony ve všech trénovaných disciplínách. 	<ul style="list-style-type: none"> • Řád tělocvičny • Bezpečnost při Sh • Význam sportu pro zdraví člověka. • Sportovci proti drogám. • Význam sportu pro zdraví člověka • Míčové hry především chlapci fotbal dívky vybíjená 	<p>Hv-7, 8, 9 - pohybová výchova</p> <p>KK-kompetence komunikativní, občanské</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. • Sám zorganizuje sportovní hru, dovede rozdělit žáky do družstev a uspořádat soutěž či turnaj. • Užívá základní osvojené tělocvičné názvosloví. 	<ul style="list-style-type: none"> • V zimním období míčové hry v tělocvičně. Především volejbal a přehazovaná 	<p>Hv7,8,9- pohybová výchova</p> <p>OSV- psychohygienu</p> <p>KK- kompetence k učení</p>

Školní vzdělávací program

<ul style="list-style-type: none"> ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ● Při míčových hrách se zdokonaluje v obratnosti a pohotovosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Míčové a pohybové hry.(Basketbal, vybíjená, přehazovaná). 	<p>Hv 7,8,9- pohybová výchova KK- kompetence občanská, kompetence k řešení problému</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. ● Používá vhodnou sportovní obuv a oblečení. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Míčové hry chlapani florbal, fotbal, dívky přehazovaná, volejbal, vybíjená 	<p>Hv 7, 8, 9 - pohybová výchova. KK-kompetence sociální a personální</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> ● Jedná v duchu fair play. ● Odmítá drogy a jiné škodliviny, jako neslučitelné se sport. etikou. ● Systematicky a nepřetržitě zvyšuje svou fyzickou kondici. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Chlapani fotbal, florbal. ● Dívky vybíjená, přehazovaná, volejbal ● Turnaj ve stolním tenise ● Speciální cvičení na rychlou reakci- kružítko, vějíř. 	<p>Hv 7, 8, 9 - pohybová výchova OSV-psychohygienu</p>

5.20.7 Rukodělné praktikum

5.20.7.1 Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět Rukodělné praktikum připravuje žáky pro život v technicky vyspělé informační společnosti, ale i v obyčejné domácnosti. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životních postojů. Důraz je přitom kladen na tvorbu a upevňování pozitivních postojů k celé oblasti, osvojování prakticky využitelných dovedností a rozvoj schopnosti jejich aplikace v konkrétních životních situacích, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

5.20.7.2 Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Rukodělné praktikum je povinně volitelný předmět, který je vyučován na 2. stupni v 8. a 9. ročníku s týdenní hodinovou dotací 1 hodina týdně. Tyto hodiny jsou z DČD. Zda bude předmět ve školním roce vyučován, závisí na zájmu žáků a personálním obsazení. Výuka předmětu Rukodělné praktikum probíhá v kmenové třídě, cvičné kuchyňce a v dílně. Vzdělávací obsah je určen všem žákům.

5.20.7.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- výběru a využívání vhodných způsobů, metod a strategií při práci,
- využívání vhodných pracovních návodů a vedení technické dokumentace
- vyhledávání informací, jejich efektivnímu využívání v procesu učení i tvůrčích činnostech
- používání obecně užívaných termínů, znaků a symbolů, uvádění věcí do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- výběru (pro daný úkol, práci, materiál, suroviny....) vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek
- volbě správného technologického a pracovního postupu; žák k tomu využívá vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- ověření správnosti vyřešených problémů
- aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií k získání nových poznatků, pracovních návodů a technické dokumentace a k získání dostatečného množství informací o uplatnění na trhu práce
- seznámení se s přesným výkladem pojmů se vztahem k pracovním činnostem a pojmů souvisejících s volbou povolání
- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu; žák se vyjadřuje výstižně

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- ke spolupráci ve dvojici a v malé skupině, tak, aby se podílel na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispíval k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytl pomoc
- přispívání do diskusí a respektování názorů ostatních

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování pravidel při práci, rozhodování se zodpovědně podle dané situace
- chápání základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- používání bezpečných a účinných technologických výrobních postupů, materiálů, surovin a plodin
- používání návodů, náčrtů, výkresů
- osvojování si a uplatňování základů organizace a plánování práce a technologické kázně, dodržování zadaných pracovních postupů
- organizování práce a pracovního prostoru, dodržování zásad hygieny a bezpečnosti
- získávání pozitivního vztahu k práci, odpovědnému plnění povinností a závazků

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k chápání významu nových digitálních technologií pro lidskou práci,
- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k jejich využívání při učení i při zapojení do výuky pracovních činností
- vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování informací a digitálního obsahu
- motivuje žáky k vytváření a úpravám digitálního obsahu, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si žák usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

5.20.7.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Rukodělné praktikum 8. – 9. ročník

Vzdělávací obsah předmětu, učivo a časová osa pro jednotlivé ročníky jsou rozpracovány v jednotlivých tematických plánech učiva po ročnících.

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY ČSP-9-1-01 Žák provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p>	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	<p>technické materiály - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo) člověk a technika - úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, technika a volný čas, zneužití techniky, tradice a řemesla</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání MED – fungování a vliv medií ve společnosti Ch8, F6 F</p>
<p>ČSP-9-1-02 - řeší jednoduché technické úkoly vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché technické úkoly pomocí vhodného výběru materiálu, pracovních nástrojů a nářadí 	<p>pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy – orýsování materiálu, řezání, pilování, rašplování, smirkování, jednoduchá povrchová úprava</p>	<p>M6, Vv 6</p>

Školní vzdělávací program

<p>ČSP-9-1-03 -organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizuje si práci a pracovní prostor (plánování, časové rozvržení, přípravné fáze, provedení a dokončení v zadaném termínu) 	<p>organizace práce, důležité technologické postupy</p>	
<p>ČSP-9-1-04 - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Užívá technickou dokumentaci 	<p>technické zobrazování - náčrty a výkresy, technické informace, návody</p>	
<p>ČSP-9-1-05 - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady a bezpečnosti ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc 	<p>ošetření drobných zranění, přivolání první pomoci</p>	<p>VkZ 6</p>
<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI ČSP-5-2-01 Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žák sestavuje jednoduché modely podle návodu a předlohy, orientuje se v náčrtu • Žák zvolí vhodný materiál • Zná zásady a dodržuje hygienu 	<p>Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) Jednoduché pracovní operace a postupy Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Výrobky z různých materiálů Sestavování jednoduchých modelů i pohyblivých modelů s využitím různých materiálů (látky, dřevo, karton) Organizace práce</p>	<p>M – 2., 4. a 5. roč. VV – 1.a3.roč. PRV – 3. roč. VV – 3. roč. ENV - ekosystémy</p>

Školní vzdělávací program

<p>PŘÍPRAVA POKRMU ČSP-9-5-01 -používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	<p>kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty</p>	
<p>ČSP-9-5-02 -připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<p>potraviny - výběr, nákup a skladování skupiny potravin sestavování jídelníčku příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p>	<p>Př 8, VkZ 6</p>
<p>ČSP-9-5-04 -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dodrží zásady hygieny a bezpečnosti • poskytne první pomoc při běžných úrazech v kuchyni 	<p>bezpečnost a hygiena provozu</p>	<p>VkZ 6, Př 8</p>
<p>ČSP-9-5-03 - dodrží zásady stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní principy stolování a společenského chování u stolu 	<p>úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování, zdobné prvky a květiny na stole</p>	<p>Ov 6</p>

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Škola převede slovní hodnocení do číselné klasifikace nebo číselnou klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně a ukončila vzdělávání uzavřením pololetí školního roku, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

U žáka s potřebou podpůrných opatření rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, povolit po posouzení důvodů uvedených v žádosti jeho zákonného zástupce a na základě dosavadních výsledků

Školní vzdělávací program

vzdělávání žáka pokračování v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Hodnocení v jednotlivých povinných a povinně volitelných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem na vysvědčení:

- 1 - výborný,
- 2 - chvalitebný,
- 3 - dobrý,
- 4 - dostatečný,
- 5 - nedostatečný.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

vyjadřuje se stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním,
 - prospěl(a),
 - neprospěl(a).
- Žák je hodnocen stupněm

- **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,

Školní vzdělávací program

- **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně,
- pracoval(a).

6.2 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a. předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b. zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c. přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené školním vzdělávacím programem.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.

V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení jako pro komisionální přezkoušení.

6.3 Hodnocení a klasifikace chování žáků

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Klasifikace chování

Stupeň 1 – velmi dobré

- Žák dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu.
- Méně závažné přestupky se u něj objevují ojediněle.
- Je přístupný výchovnému působení školy a snaží se svoje chyby napravit.

Stupeň 2 – uspokojivé

- Chování žáka je opakovaně v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu.
- Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků.
- I přes uložená výchovná opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele školy) se dopouští dalších přestupků, které narušují výchovně vzdělávací působení školy.
- Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 – neuspokojivé

- Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu.
- Žák se dopouští tak závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy, že jimi vážně ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- Záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně vzdělávací působení školy.
- I přes snížený klasifikační stupeň z chování se dopouští dalších přestupků.

Stupeň hodnocení chování není výchovným opatřením. Výchovné opatření může předcházet vlastní klasifikaci již v průběhu školního roku. Při klasifikaci nižším stupněm z chování není podmínkou předchozí vyslovení důtky ředitele školy.

Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly a kázeňská opatření.

Výchovná opatření může udělit nebo vyslovit třídní učitel nebo ředitel školy.

Pochvaly:

Pochvala ředitele školy – (PŘŠ)

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin, reprezentaci školy, výborný prospěch, přípravu na vyučování nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Pochvala třídního učitele – (PTU)

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy, výborný prospěch, přípravu na vyučování nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Kázeňská opatření:

- Napomenutí třídního učitele – (NTU),
- Důtka třídního učitele – (DTU),
- Důtka ředitele školy – (DŘŠ).

Pravidla pro udělování pochval a ukládání napomenutí a důtek

- Třídní učitel oznámí na pedagogické radě řediteli školy vyslovení důtky třídního učitele.
- Důtku ředitele školy lze žákovi vyslovit pouze po projednání na pedagogické radě.
- Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo vyslovení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Udělení pochvaly a jiného ocenění a vyslovení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (katalogový list žáka - elektronický záznam ve školní databázi). Současně jsou tyto skutečnosti zaznamenány v zápisu z jednání pedagogické rady.
- Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- Pochvaly, napomenutí a důtky jsou zaznamenávány přímo do žákovské knížky nebo na formuláři ze školní matriky.

Třídní učitel, případně ředitel školy nemusí při udělování výchovného opatření nebo při snížení klasifikačního stupně dodržet postupnost těchto opatření. Rozhodující je posouzení míry závažnosti přestupku žáka.

Důtku ředitele školy projednává pedagogická rada školy, která navrhuje řediteli její vyslovení.

Snížení klasifikačního stupně z chování se projednává na pedagogické radě.

Školní vzdělávací program

Neomluvené absence

Za neomluvenou nepřítomnost ve školním vyučování je žákovi vysloveno výchovné opatření, respektive snížen klasifikační stupeň z chování takto:

- za 1-3 neomluvené hodiny – důtka třídního učitele,
- od 4 do 8 neomluvených vyučovacích hodin nebo 1 den – důtka ředitele školy,
- od 9 do 16 neomluvených vyučovacích hodin – druhý stupeň z chování,
- od 17 neomluvených vyučovacích hodin – třetí stupeň z chování,
- při neomluvené absenci nad 25 hodin je povinností školy hlásit situaci na OSPOD.

U prokázaného záškoláctví je nutné žáka postihnout okamžitě a ihned prokazatelným způsobem vyznamenej z zákonné zástupce žáka.

6.4 Hodnocení a klasifikace prospěchu žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1. Žáci jsou hodnoceni formou klasifikace.
2. U žáků s podpůrnými opatřeními lze se souhlasem ředitele klasifikaci kombinovat se slovním hodnocením.
3. Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka. Žák dostává informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků ve všech oblastech.
4. Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
5. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žákovi i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
6. Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
7. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.
8. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
9. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí úroveň vědomostí, dovedností, postupů, práce s informacemi a dále úroveň komunikace a tvořivosti žáka za celé klasifikační období.
10. Každé klasifikační období se hodnotí samostatně. Dojde-li v průběhu následujícího klasifikačního období školního roku ke zlepšení nebo zhoršení prospěchu o více jak jeden stupeň, je nutno tuto skutečnost při klasifikaci respektovat. Lze tedy zlepšit, či zhoršit známku i o dva a více stupňů.
11. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru známek z klasifikace za příslušné období.

Školní vzdělávací program

12. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
13. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování:
 - Učitel jednotlivých předmětů na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách.
 - Třídní učitel nebo učitel, jestliže o to požádají zákonní zástupci žáka.
 - V případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování bezprostředně a prokazatelným způsobem
14. Přejde-li žák do jiné školy, zašle třídní učitel škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.
15. Přejde-li žák do jiné školy po 15. listopadu nebo 15. dubnu, dokumentace obsahuje návrh klasifikace chování, hodnocení a klasifikaci v jednotlivých předmětech jako podklad pro celkovou klasifikaci žáka na konci klasifikačního období.
16. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
 - předměty s převahou teoretického zaměření,
 - předměty s převahou praktického zaměření,
 - předměty s převahou výchovného zaměření.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení žáků je důležitou součástí objektivního hodnocení a klasifikace výsledků vzdělávání a výchovy žáků.

Cílem sebehodnocení žáků je:

- **v oblasti učení** – naučit žáky poznat hranici vlastních schopností a možností ve vzdělávání, dále nalézt míru přiměřených nároků k sobě samým, umět nepřeceňovat, ale ani nepodceňovat svoje individuální možnosti,
- **v oblasti chování** – naučit žáky mít vlastní názory, umět pojmenovat svoje dobré a špatné vlastnosti, umět objektivně zhodnotit svoje postavení mezi spolužáky ve třídě, umět obhájit své jednání a otevřeně komunikovat.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, s čím má zatím problémy, jak bude pokračovat dál, co ještě musí zlepšit nebo změnit ve své přípravě na vyučování.

Žák by měl umět vyjádřit svůj názor i k vyučovacím metodám. Určit, které metody mu lépe vyhovují, které jsou naopak pro něj málo srozumitelné a obtížné pro celkové pochopení probíraného učiva.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední a přírodovědné předměty.

Stupeň 1 (výborný)

Žák má ucelené, přesné a úplné vědomosti a dovednosti, chápe vztahy mezi nimi.

Na eventuální doplňovací dotazy reaguje adekvátně. Při intelektuálních a motorických činnostech je pohotový. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, při výkladu, hodnocení a sebehodnocení. Myslí logicky správně, pracuje samostatně a tvořivě. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný a estetický. Výsledky jeho činností jsou kvalitní. Pracuje zcela samostatně.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák má v podstatě ucelené, přesné a úplné vědomosti a dovednosti, chápe vztahy mezi nimi. V doplňovacích otázkách jsou drobné věcné chyby přípustné. Při intelektuálních a motorických činnostech je pohotový. Samostatně a tvořivě s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, při výkladu, hodnocení a sebehodnocení. Myslí logicky správně, pracuje logicky a tvořivě. Jeho ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností jsou zpravidla bez podstatných nedostatků. Pracuje obvykle samostatně.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má časté nedostatky ve vědomostech a dovednostech, hůře chápe vztahy mezi nimi.

Při intelektuálních a motorických činnostech se projevují nedostatky. Pracuje nepřesně, ve výkonech se objevují chyby, které umí za pomoci učitele objasnit a odstranit. Myslí celkem správně, málo tvořivě, při logických činnostech se vyskytují chyby. Jeho ústní a písemný projev má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V hodnocení jeho celkových výsledků se projevují častější obtíže, grafický projev je méně estetický s občasnými nedostatky. Pracuje samostatně podle rady učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má závažné nedostatky ve vědomostech a dovednostech, vztahy mezi nimi chápe obvykle s problémy. Při intelektuálních a motorických činnostech se projevují častější obtíže. Pracuje nepřesně se závažnými chybami. Uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů se závažnými chybami. Myšlení není tvořivé, v logických činnostech se vyskytují závažné chyby, není tvořivý. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V hodnocení celkových výsledků se projevují závažné problémy. Chyby umí žák s pomocí učitele opravit jen částečně. Při samostatné práci má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák má závažné a dlouhodobější nedostatky ve vědomostech a dovednostech, vztahy mezi nimi chápe s velkými problémy. Při intelektuálních a motorických činnostech se projevují podstatné obtíže. Ty se rovněž vyskytují při uplatňování osvojených dovedností a vědomostí, při řešení teoretických a praktických úkolů. Žák

Školní vzdělávací program

neprojevuje samostatnost v myšlení, v logické práci jsou časté nedostatky. Ústní a písemný projev je nesamostatný, nepřesný, nesprávný. Své nedostatky žák neumí opravit ani s pomocí učitele.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje aktivní zájem o práci, má kladný vztah k práci sám i v týmu, k praktickým činnostem. Samostatně, tvořivě a pohotově používá získané teoretické poznatky i praktické v činnostech, které vykonává pohotově, samostatně. Ovládá bezpečně postupy a způsoby práce. Způsobuje jen nepatrné chyby, ale jeho celková práce je bez závažných nedostatků. Dovede si účelně organizovat práci. Vědomě dodržuje bezpečnostní předpisy, dbá na bezpečnost práce a chrání zdraví své i ostatních. Správně využívá materiálů. Aktivně překonává vzniklé překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný a aktivní vztah k práci, k pracovní skupině a k praktickým činnostem. Samostatně, ale již méně tvořivě a s také s menší jistotou využívá teoretických poznatků v praktických činnostech. Samostatně vykonává určenou činnost. V postupech a způsobu práce se neobjevují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné chyby. Dovede si dobře organizovat vlastní práci, pracoviště má v pořádku. Dodržuje bezpečnostní předpisy. Při hospodárném využití materiálů se dopouští malých chyb. Učební pomůcky, nástroje i nářadí udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí.

Stupeň 3 (dobrý)

Žákův vztah k práci, k praktickým činnostem je převážně aktivní, s menšími nedostatky. S učitelskou pomocí uplatňuje získané teoretické poznatky. V praktických činnostech se již dopouští chyb. Při postupech práce potřebuje občas pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Práci si organizuje méně účelně, ale dodržuje na pracovišti pořádek. Dodržuje bezpečnostní předpisy a chrání zdraví své i druhých. Na podněty učitele je schopen hospodárně reagovat s využíváním materiálů. K obsluze nářadí a pomůcek musí být častěji podněcován. Překážky v práci překonává s pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu. Nemá žádoucí vztah k práci, k pracovnímu týmu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít jen s podporou učitele. V praktické činnosti a dovednostech se dopouští větších chyb. Pro volbu vhodného postupu práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce se objevují závažné nedostatky. Práci nedovede organizovat samostatně, potřebuje neustálý dohled učitele. Méně dbá na pořádek. Musí se mu připomínat bezpečnostní předpisy, dodržování ochrany práce. Porušuje zásady hospodárného využití materiálů. V obsluze a údržbě pomůcek, nářadí má závažné nedostatky. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci. Jeho vztah k pracovnímu týmu, k praktickým činnostem není na potřebné úrovni. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané vědomosti. V praktických dovednostech, činnostech má podstatné nedostatky. Pracovní postup nezvládá ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedostatečné, neúplné, nepřesné. Práce bývá i nedokončená. Nedokáže si organizovat práci, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá bezpečnostní předpisy, nedbá na ochranu zdraví při práci. Materiálu nevyužívá hospodárně. Obsluha a údržba pomůcek a nářadí má závažné nedostatky.

Školní vzdělávací program

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají předměty výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova, rodinná výchova, občanská výchova aj.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavku osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je originální, procítěný, v hudební a v tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má aktivní zájem o umění a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný. Využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je originální a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, tělesnou zdatnost a život kolem sebe.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, tělesnou kulturu a život kolem sebe.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a život kolem sebe.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává vyučující těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
 - analýzou výsledků činnosti žáka,
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami,
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Školní vzdělávací program

2. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa. Za získání dostatečných podkladů odpovídá vyučující příslušného předmětu. Výjimkou jsou situace, kdy časté, opakované či dlouhodobé absence nebo omluvy žáka znemožní této povinnosti dostát. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
3. Vyučující oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodní, poukáže na klady a nedostatky. Po ústním vyzkoušení oznámí vyučující žákovi výsledek hodnocení okamžitě, výsledky hodnocení písemných prací oznámí žákovi zpravidla do 1 týdne.
4. Kontrolní písemné práce rozvrhne vyučující rovnoměrně na celý školní rok. Čtvrtletní písemnou práci mohou žáci konat pouze jednu za den.
5. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
6. Vyučující zajistí zapsání známek za 1. i za 2. pololetí do katalogových listů tak, aby nejpozději jeden den před konáním klasifikační pedagogické rady byly známky uzavřeny a zapsány.
7. Do katalogových listů jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
8. V případě předpokládané klasifikace stupněm nedostatečný jsou povinni třídní učitelé nebo učitelé příslušných předmětů prostřednictvím třídního učitele o této skutečnosti informovat zákonné zástupce žáka s dostatečným předstihem, nejpozději měsíc před koncem klasifikačního období.
9. Klasifikační stupeň určí vyučující, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech atd.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, ve které byl žák umístěn.
10. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí.
11. Vyučující klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nového povinného učiva k samostatnému nastudování bez předchozího vysvětlení ve škole a následné zkoušení tohoto učiva není přípustné. Před prověřováním znalostí musí mít žák dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.
12. Důležitou součástí objektivního hodnocení je sebehodnocení žáků v oblasti učení a chování.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Školní vzdělávací program

- Žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení a chování, se po celou dobu docházky do školy věnuje speciální pozornost a péče. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
- Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tito žáci po předchozí přípravě. Pokud to není nutné, není žák s vývojovou poruchou vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Vyžaduje se, aby i klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu a současně objasněním podstaty neúspěchu. Tím se podpoří poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- Děti, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být na základě písemné žádosti rodičů a se souhlasem ředitele školy během celého jejich vzdělávání hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně, a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení. U dětí s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Dítě lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Žádost o slovní hodnocení na 1. pololetí se podává řediteli školy vždy do konce měsíce září, na 2. pololetí vždy do konce měsíce února. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s rodiči.
- Pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami bude vypracován příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupovém ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální výukový plán má charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím a rodiči žáka; je zpracován krátce a rámcově v písemné formě. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči žáka a jejich názor je respektován.
- Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Slovní hodnocení

Text širšího slovního hodnocení má formu vět, ne hesel.

Z textu hodnocení musí jasně vyplývat, zda žák v daném klasifikačním období prospěl či neprospěl.

Širší slovní hodnocení se zapisuje na zvláštní formulář, je součástí elektronického katalogového listu žáka. Do klasifikace daného předmětu v katalogovém listu zapíše vyučující zkratku S.

Výběr znaků pro širší slovní hodnocení může mít tuto podobu:

Školní vzdělávací program

Zvládnutí učiva předepsaného osnovami:

- A. ovládá bezpečně
- B. ovládá
- C. v podstatě ovládá
- D. ovládá se značnými mezerami
- E. neovládá

Úroveň myšlení:

- A. pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- B. uvažuje celkem samostatně
- C. menší samostatnost v myšlení
- D. nesamostatné myšlení
- E. odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování:

- A. A výstižně, poměrně přesně
- B. B celkem výstižně
- C. C ne dost přesně
- D. D vyjadřuje se s potížemi
- E. E nesprávně i na návodné otázky

Úroveň aplikace vědomostí:

- A. spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- B. dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se menších chyb
- C. s pomocí učitele řeší úkoly, překonává potíže a odstraňuje chyby, jejichž se dopouští
- D. dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- E. praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Píle a zájem o učení:

- A. aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- B. učí se svědomitě
- C. k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- D. malý zájem o učení, potřebuje větších podnětů
- E. pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

6.5 Autoevaluace školy

Oblasti autoevaluace	Cíle a kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení evaluačních činností
Vzdělávací program	Mapování realizace školního vzdělávacího programu Základní škola	Pozorování, zaznamenávání pozorovaných jevů a jejich vyhodnocování, ankety, hospitace, vnější evaluace, hodnocení školské rady, zřizovatele, ČŠI	Průběžně
Podmínky vzdělávání (škola) Průběh vzdělávání (učitel)	Úroveň řízení školy – strategie plánování, informační systémy, stanovení zodpovědnosti, marketingová komunikace a image školy, kultura školy, motivační nástroje a personální politika	Porady vedení školy, pedagogické rady, spolupráce se školskou radou, s občanským sdružením rodičů, zřizovatelem, dotazníky pracovníků školy, SWOT analýza, průběh zápisu do 1. ročníku, výstupy předmětových komisí, pravidelná komunikace s veřejností, aktualizace údajů a zpráv www stránek školy	Průběžně, cyklicky na základě harmonogramu školního roku – termíny porad a zasedání
	Prostorové a materiální podmínky	Pozorování, hospitace, požadavky učitelů, správců sbírek, knihoven, rodičů, žáků prostřednictvím Žákovského parlamentu – dotazníková šetření, naplňování zákonných norem, rozbor hospodaření školy, ITC plán školy, inventarizace školy, prověrky BOZP	Průběžně, cyklicky na základě plánu činnosti pro školní rok
	Klima školy	Dotazníkové šetření, ankety, spolupráce s Žákovským parlamentem, s občanským sdružením při škole, jednání pedagogických rad a vedení školy.	Průběžně, v období pedagogických rad
	Začleňování a podpora žáků se speciálními potřebami	Spolupráce s PPP, školní výchovný poradce, preventista sociálně-patologických jevů, hospitace, vzájemná komunikace učitelů, vychovatelů, rodičů a žáků	Průběžně
	Organizační členění tříd a skupin	Hodnocení organizačního průběhu školního roku	Dvakrát ročně – leden, červen

Školní vzdělávací program

	Sledování průběhu výchovně vzdělávacího procesu	Hospitace, žákovské práce, řízený rozhovor s učiteli a žáky, ukázkové hodiny, ankety, dotazníky	
	Vyučovací metody	Hodnocení výsledků hospitační činnosti, rozbor zápisu předmětových komisí, určení uvádějících učitelů začínajícím a novým učitelům, individuální a skupinové náslechy studentů pedagogických oborů VŠ a ŠŠ, dotazníky žáků a učitelů, spolupráce s PPP	Průběžně
	Individuální přístupy	Hodnocení výsledků hospitační činnosti, analýza činnosti výchovného poradce a preventisty, spolupráce s PPP, dotazníky žáků, učitelů, Žákovský parlament, schránka důvěry	Průběžně
Výsledky vzdělávání (žák)	Vědomostní oblasti	Rozbor výsledků umístění žáků v olympiádách, soutěžích a přehlídkách	Dle harmonogramu vyplývajícího z organizace školního roku
	Přijímací řízení na SŠ	Analýza výsledků úspěšnosti žáků školy	1x ročně - září
Vztah rodičů ke škole	Získání zpětné vazby od rodičů	Ankety, dotazníková šetření, spolupráce se Školskou radou, zřizovatelem, zapojení rodičů do akcí školy	Průběžně